

Džonas Bunjanas

PILIGRIMO
KELIONĖ

Alegorija

LEIDYKLA
Jona

UDK 23/28
Bun-242

John Bunyan
The Pilgrim's Progress

Iš anglų kalbos vertė D. Inkenaitė
Redaktorės: M. Inkenienė, V. Genienė
Techninė redaktorė R. Balčiūnienė
Korektorė J. Vaitkevičienė

Šios knygos leidybą parėmė Norvegijos
Misija Rytams Osle (Norwegian Mission to
the East, Oslo) ir Vokietijos Krikščioniška
Misija „Šviesa Rytams“ (Licht im Osten, Korntal).

ISBN 9986-401-09-07

© Vertimas į lietuvių kalbą,
leidykla „Jona“, 1994

Pratarmė

Yra nemaža knygų, parašytų kalėjime ar tremtyje. Viena iš tokių – Džono Bunjano „Piligrimo kelionė“. Tai nuostabi knyga, kurioje autorius alegorijomis pavaizduoja tikinčio žmogaus gyvenimą, tikėjimo kelio pradžia, sunkumus ir išbandymus, kuriuos jis patiria keliaudamas į dangišką miestą.

Savo kelionėje Krikščionis susitinka su įvairiomis asmenybėmis, kurių vardai yra ypatingi, taikliai apibūdinantys jų įsitikinimus ir elgesį. Jam tenka bristi per Nusiminimo liūną, įeiti pro Siauruosius vartus, užėti į Tuštybės muge – vaizdingi vietovardžiai atspindi įvairias kliūtis ir pagundas, su kuriomis keleiviui tenka susidurti. Visa tai, ką išgyvena Krikščionis ir kiti knygos herojai, pagrįsta Šventojo Rašto tiesomis, ir čia slypi ypatinga šio kūrinio vertė.

Ši knyga pirmą kartą buvo atspausdinta Anglijoje 1678 m., t. y. 10 metų iki autoriaus mirties. Dar jam gyvam esant, knyga buvo išleista 12 kartų, išplatinta apie 100000 jos egzempliorių. Daug dešimtmečių Anglijoje ji buvo labiausiai skaitoma knyga. Jos vertė ir populiarumą liudija ir tas faktas, kad šiuo metu ji išversta į beveik visas Europos kalbas ir daugelį kitų kalbų. Lietuvių kalba ši knyga buvo atspausdinta jau praėjusiame šimtmetyje ir ne vieną kartą. Dabar net sunku pasakyti, kada buvo išleisti seniausieji jos egzemplioriai. Beje, dar viena vertinga Dž. Bunjano knyga „Dvasinis karas“ išleista lietuvių kalba 1852 metais.

Į šiuolaikinę lietuvių kalbą „Piligrimo kelionė“ vertė Dorotėja Inkenaitė. Jos redaguotame žurnale „Jaunystei žydint“ ši knyga buvo spausdinama dalimis 1937 – 1938 metais. Tačiau atspausdinta buvo tik mažesnė pusė, nes 1938 m. gale žurnalo leidyba nutrūko.

1964 metais, pataisiusi kalbą, D. Inkenaitė galutinai užbaigė vertimą ir mašinraščiu „išleido“ visą šią knygą.

Esame dėkingi Dievui, kad pagaliau ši vertinga knyga yra atspausdinta ir gali pasiekti mūsų tautos skaitytojus. Linkime, kad kiekvienas iš Jūsų, paėmęs ją į rankas, patirtų tą palaimą, kurią jau patyrė milijonai skaitytojų iki Jūsų.

Leidėjai

ŠVENTOJO RAŠTO KNYGŲ PAVADINIMŲ SANTRUMPOS

Abd	– Abdijo pranašystė	1 Krn	– 1 – oji Kronikų knyga
Ag	– Agėjo pranašystė	2 Krn	– 2 – oji Kronikų knyga
Am	– Amoso pranašystė	Kun	– Kunigų knyga
Apd	– Apaštalų darbai	Lk	– Evangelija pagal Luką
Apr	– Apreiškimas Jonui	1 Mak	– 1 – oji Makabiejų knyga
Bar	– Barucho pranašystė	2 Mak	– 2 – oji Makabiejų knyga
Dan	– Danieliaus pranašystė	Mal	– Malachijo pranašystė
Ef	– Laiškas Efeziečiams	Mch	– Michėjo pranašystė
Est	– Esteros knyga	Mk	– Evangelija pagal Morkų
Ez	– Ezechielio pranašystė	Mt	– Evangelija pagal Matą
Ezd	– Ezdro knyga	Nah	– Nahumo pranašystė
Fil	– Laiškas Filipiečiams	Neh	– Nehemijo knyga
Fm	– Laiškas Filemonui	Oz	– Ozėjo pranašystė
Gal	– Laiškas Galatams	Pat	– Patarlių knyga
Gg	– Giesmių giesmė	Pr	– Pradžios knyga
Hab	– Habakuko pranašystė	Ps	– Psalmynas
Ist	– Pakartoto Įstatymo knyga	1 Pt	– 1 – asis Petro laiškas
Iš	– Išėjimo knyga	2 Pt	– 2 – asis Petro laiškas
Išm	– Išminties knyga	Rd	– Raudų knyga
Iz	– Izaijo pranašystė	Rom	– Laiškas Romiečiams
Jdt	– Juditos knyga	Rut	– Rutos knyga
Jer	– Jeremijo pranašystė	1 Sam	– 1 – oji Samuelio knyga
Jl	– Joelio pranašystė	2 Sam	– 2 – oji Samuelio knyga
Jn	– Evangelija pagal Joną	Sir	– Siracido knyga
1 Jn	– 1 – asis Jono laiškas	Sk	– Skaičių knyga
2 Jn	– 2 – asis Jono laiškas	Sof	– Sofonijo pranašystė
3 Jn	– 3 – asis Jono laiškas	1 Tes	– 1 – asis laiškas Tesalonikiečiams
Job	– Jobo knyga	2 Tes	– 2 – asis laiškas Tesalonikiečiams
Jok	– Jokūbo laiškas	1 Tim	– 1 – asis laiškas Timotiejui
Jon	– Jonos pranašystė	2 Tim	– 2 – asis laiškas Timotiejui
Joz	– Jozuės knyga	Tit	– Laiškas Titui
Jud	– Judo laiškas	Tob	– Tobijo knyga
1 Kar	– 1 – oji Karalių knyga	Ts	– Teisėjų knyga
2 Kar	– 2 – oji Karalių knyga	Zch	– Zacharijo knyga
Koh	– Koheleto knyga	Žyd	– Laiškas Žydams
Kol	– Laiškas Kolosiečiams		
1 Kor	– 1 – asis laiškas Korintiečiams		
2 Kor	– 2 – asis laiškas Korintiečiams		

Džono Bunjano gyvenimo aprašymas

Džonas Bunjanas gimė 1628 m. Anglijoje, Elstovo kaime, netoli Bedfordo miesto, paprastų, bet gerbiamų žmonių šeimoje. Jo tėvas dirbo katilus. Savo Džoną jis troško bent kiek pramokyti, todėl leido jį Bedfordo neturtingųjų mokyklon. Kai sūnus išmoko skaityti ir šiek tiek rašyti, tėvas atsiėmė jį į namus, kad padėtų dirbti kasdieninius darbus. Tačiau sūnus, nuo pat vaikystės būdamas didelis išdykėlis, pridarydavo visokių išdaigų.

Septyniolikmetis Džonas Bunjanas įstojo kariuomenėn ir dalyvavo pilietiniame kare, kuris kilo tarp parlamento ir karaliaus. Jis priklausė karaliaus kariuomenės pulkui. 1645 metais Leistro apsupties metu buvo pastatytas į sargybą. Tuomet kitas kareivis panoro užimti sargybinio vietą, ir Džonas jam leido, taip išsigelbėdamas nuo mirties, nes anas kareivis tuoj pat krito kulkos pakirstas. Bet veltui Dievas jį perspėdavo įvairiais savo malonės ženklais. Šėtonas jam nuolat šnabždėjo, kad tokiam dideliame nusidėjėliui nebėra malonės ir pasigailėjimo. Taip jis vis giliau grimzdo į nuodėmių purvą.

Kartą jam gatvėje bjauriausiai keikiantis, viena nedora moteris grubiai išvadino jį paskutiniu palaidūnu ir bedieviu. Džonas iš karto nutilo. Šie žodžiai giliai įstrigo jo širdin, jam pasidarė gėda, ir jis ėmė sielotis dėl šitokio savo gyvenimo. Netrukus jis vedė vieno dievobaimingo žmogaus dukterį, gerą ir kuklią merginą. Po to susipažino su neturtingu, bet pamaldžiu žmogumi, kuris paskatino jį skaityti Bibliją. Džonas ėmė lankyti bažnyčią. Tačiau, nepaisant pasikeitusio išorinio elgesio, nuodėmės tebetęsė savo pražūtingą darbą.

Visi jį laikė pamaldžiu žmogumi ir nuolat jį gyrė. Tačiau jis pats nejautė Dievo savyje, jo širdis dar nebuvo atgimusi. Bet Gerasis Ganytojas nepaliko pražuvusios avies.

Kartą jam su reikalais teko eiti į Bedfordą. Ten prie vienu durų sėdėjo trys paprastai apsirengusios moteriškės, kurios kalbėjosi apie Šventąjį Raštą, atgimimą, Šventosios Dvasios dovanas ir

Viešpaties malonę jų sielai. Bunjanas atsisėdo netoliese ir atidžiai klausėsi jų pokalbio, tačiau daugelio dalykų nesuprato. Jos kalbėjo apie sugadintą širdį, niekindamos žmogaus įsitikinimą savo teismu, ir taip nuoširdžiai, lyg būtų gavusios iš Dievo ypatingą apreiškimą. Šis pokalbis giliai įstrigo jam į širdį, ir jis prisipažino, kad jo siela tebėra tamsi ir kad jam reikia nugalėti savo ydas bei kovoti prieš šėtono antpuolius.

Bet šėtonas stengėsi užgesinti jo širdyje įžiebtą Dievo malonės ugnelę baisia pagundų audra. Jis bandė sudrumsti jo tikėjimą, teigdamas, jog šis negalįs giliai tikėti, nes nėra Dievo išrinktasis, o tai aišku, nes dažnai piktinės žmonės gėdingu elgesiu. Šėtonas jį sijojo kaip javus sietė, kol pagaliau šis prarado mažiausią viltį. Jis klausė savęs: „Ką gi tu veiksi, jei neturi tikėjimo, ir kada jį įgysi?“ Nebegalėdamas atsikratyti šių minčių, jis nutarė išbandyti savo tikėjimą, padarydamas kokį nors stebuklą. Kartą kelyje šėtonas vėl pristojė prie jo, sakydamas: „Nagi, išbandyk savo tikėjimą: štai ten, ant kelio, balos, liepk, kad jos išdžiūtų!“ Bunjanas jau buvo besakęs: „Išdžiūkite!“, bet tuo metu jam šovė mintis: „Pirma pasimelsk Dievui, kad Jis padarytų tave tinkamą tam“. Besimeldamas jis įsitikino, jog nederą taip daryti. Po daugelio įvairių pagundų pagaliau Viešpats jam suteikė pasitikėjimą savimi, širdies ramybę ir džiaugsmą.

Anglijoje tuomet nebuvo jokios tikėjimo laisvės: sąžinės laisvė nebuvo vertinama. Niekas negalėjo skelbti Dievo Žodžio, išskyrus tuos, kurie buvo išlaikę egzaminus. Bet Bunjanas, būdamas gabus pamokslininkas, kur tik įmanydamas, skelbė Dievo Žodį. Ir visur buvo gerbiamas ir mylimas. Žinoma, netrūko ir priešų. Jie jį niekino ir skundė, kol pagaliau visai uždraudė skelbti Evangeliją. Bet jis to nepaisė, ir dėl to – Anglijos negarbei – 1660 metais sausio pirmą dieną buvo suimtas. Bunjaną uždarė drauge su plėšikais ir galvažudžiais į blogiausią kalėjimą. Daugelis stengėsi jį išlaisvinti, bet vyriausybė sutiko jį paleisti tik tada, jei Bunjanas prižadės daugiau nesakyti pamokslų. Tačiau jis nesutiko, nes Jėzus jam buvo sakęs: „Eikite ir skelbkite Evangeliją visiems Dievo tvariniams“. Gavęs Evangeliją, jis drąsiai ją skelbė. Nors ir verčiamas paklusti vyriausybei, jis nesidavė perkalbamam ir sakė: „Kas Dievo – Dievui, kas

ciesoriaus – ciesoriui“. Bunjanas dvylika metų išbuvo kalėjime ir daug iškentėjo, kol karalius Karolis II 1672 metų rugsėjo 13 dieną išleido įstatymą, skelbiantį tikėjimo laisvę. Dabar Bunjanas galėjo atvirai skelbti Evangeliją, kaip kad skelbė visus dvylika metų kalėjimo draugams. Jis tapo geru Biblijos žinovu. Prisipildęs Dievo Dvasios, jis skelbė Dievo Žodį taip įtaigiai, kad tūkstančiai rinkdavosi jo klausytis. Jį gerbė ir mylėjo ne tik paprasti, bet ir mokyti žmonės. Jo rūpesčiu buvo pastatyta daug bažnyčių ir susirinkimų vietų, kai kurios jų ir šiandien tebestovi.

Bunjanui, be šių 12 kalėjimo metų, dar teko iškęsti daug ir įvairių persekiojimų, ypač iš dvasininkų pusės. Daug kartų jo neįleisdavo į maldos namus, ir jis būdavo priverstas laikyti pamaldas po atviru dangumi. Ne kartą net jo turtas buvo aprašytas, tačiau, nieko nepaisydamas, jis liko ištikimas Dievui ir mylėjo Jį labiau už viską.

Bunjanas buvo ne tik žymus pamokslininkas, bet ir gabus rašytojas. Jo raštai teikė palaimą visoms krikščioniškoms tautoms. Didesniąją knygų dalį (iš viso jų yra apie 60) jis sukūrė kalėjime.

Bunjanas mirė 1688 m. rugpjūčio 31 dieną, turėdamas 60 metų. Laimingai sutaikęs tėvą su sūnumi, jis, grįždamas namo, persišaldė.

Savo darbais jis pasistatė amžiną paminklą. Anglijoje dar ir šiandien kai kurie vyresniosios kartos žmonės jį prisimena su meile.

1 skyrius

Kelyje į Siauruosius vartus

Bekeliaudamas per dykumą, apsisistojau vienoje vietoje netoli urvo, ten atsiguliau pamiegoti, ir susapnavau sapną. Rodos, matau žmogų nudriskusiais skarmalais, kuris nejudėdamas stovi nusigręžęs nuo savo namų, jo rankoje – knyga, o ant pečių – didelė našta (Iz 64, 6; Lk 14, 33; Ps 38, 4). Aš mačiau, kaip jis atsivertė knygą ir skaitė, po to ėmė verkti ir drebėti, pagaliau nesusivaldęs, pratrūko graudžiai raudoti, sakydamas: „Ką man daryti?“ (Apd 2, 37; Hab 1, 2 – 3).

Šitaip sielvartaudamas jis grįžo namo ir slėpė savo kančią nuo žmonos ir vaikų. Tačiau neįstengė ilgai tylėti, nes jo nerimas vis didėjo. Pagaliau jis pasisakė žmonai ir vaikams, šitaip pradėdamas:

– Ak, brangioji žmonele, ir jūs, mano mielieji vaikeliai! Aš, jūsų draugas ir tėvas, jaučiuosi visai pražuvęs, sugniuždytas sunkios naštos. Man yra tikrai pranešta, kad mūsų miestas bus sudegintas ugnimi iš dangaus, o tame baisingame sunaikinime tiek mes su tavimi, žmonele, tiek ir jūs, mano mieli vaikučiai, turėsime vargingai pražūti, nebent pavyktų surasti būdą, o jo aš dar nežinau, kaip iš čia ištrūkti, kad būtume išgelbėti.

Šie jo žodžiai namiškius labai skaudžiai pribloškė. Ne dėl to, kad jie patikėjo jo žodžių tiesa, bet todėl, kad pamanė, jog jam pasimaišė protas. Jie kuo greičiausiai paguldė jį į lovą, nes jau artėjo vakaras, tikėdamiesi, kad miegas praskaidrins jo protą. Bet ir naktį jis neturėjo ramybės ir, užuot miegojęs, tik dejavo ir verkė.

Rytą jie paklausė jo, kaip jaučiasi. Jis atsakė, jog vis blogiau ir blogiau, ir vėl pradėjo tą patį kalbėti, bet jie nieko nesuprato. Be to, jie manė šiurkščiu bei rūsčiu elgesiu išvaikysią jam iš galvos tą kvailiojimą: kartais jį išjuokdavo, kartais bardavo, o kartais visai juo nebesirūpindavo. Jis vis dažniau pasitraukdavo į savo kambarį, kad ten už juos melstųsi ir atgailautų, taip pat apraudotų savąjį vargą. Dažnai jis vaikščiodavo vienas po laukus, kartais skaitydamas, o kartais melddamasis. Taip praėjo keletas dienų.

Ir štai aš kartą pamačiau jį, vaikščiojantį po laukus, ir kaip paprastai skaitantį savo knygą. Jis atrodė labai liūdnas bei susisielojęs. Tuomet jis vėl gaudžiai pravirko, šaukdamas: „Ką turiu daryti, kad būčiau išgelbėtas?“ (Apd 16, 30).

Mačiau, kaip jis dairėsi aplink, tartum norėdamas bėgti, tačiau liko stovėti vietoje, tarsi nežinodamas, į kurią pusę pasukti. Mačiau, kaip prie jo priėjo vyras, vardu Evangelistas, ir paklausė:

– Ko tu verki?

Jis atsakė:

– Tamsta, iš šios knygos, kurią laikau rankoje, sužinojau, kad esu pasmerktas mirti, o po to stoti į teismą (Žyd 9, 27); tačiau mirti nenoriu, o į teismą stoti nedirštu (Ez 22, 14).

– Kodėl gi nenori mirti, jei šiame gyvenime tenka iškęsti tiek daug blogio? – paklausė Evangelistas.

Žmogus atsakė:

– Todėl, kad bijau, jog ši našta, kurią nešu ant pečių, nugramzdins mane giliau nei kapas, ir aš nugarmėsiu į Tophetą (Iz 30, 33). Be to, jei nesu pasiruošęs eiti į kalėjimą, tai nesu pasiruošęs nė stoti prieš teismą, o iš ten eiti į bausmės vykdymo vietą. Taigi, kai pagalvoju apie tai, turiu verkti.

Tada Evangelistas jam tarė:

– Tai ko tu stovi vietoje, jeigu šitaip?

Žmogus atsakė:

– Kad nežinau, kur eiti.

Tada Evangelistas davė jam pergamento ritinį, kur buvo parašyta: „Bėkite nuo ateisiančios rūstybės“ (Mt 3, 7).

Žmogus, tai perskaitęs, įdėmiai žiūrėdamas į Evangelistą, paklausė:

– Kur turiu bėgti?

Evangelistas, rodydamas pirštu link plataus lauko, jam tarė:

– Ar matai štai ten Siaurus vartus (Mt 7,13 – 14)?

Žmogus atsakė:

– Ne.

Tada Evangelistas paklausė jį:

– Ar matai ten spindinčią šviesą (Ps 119, 105; 2 Pt 1, 19)?

– Rodos, kad matau, – atsakė žmogus.

Evangelistas jam tarė:

– Neišleisk tos šviesos iš akių ir eik tiesiai į ją. Tada pamatysi vartelius, į kuriuos pasibeldus tau bus pasakyta, ką toliau daryti.

Taigi, sapne aš mačiau, kad tas žmogus pradėjo bėgti. Bet netoli namų jį pastebėję jo žmona ir vaikai ėmė šaukti, kad grįžtų. Jis užsidengė ausis pirštais ir bėgo toliau, šaukdamas: „Gyvenimas, gyvenimas! Amžinasis gyvenimas!“ (Lk 14, 26). Jis nežiūrėjo atgal (Pr 19, 17), o bėgo į lygumos vidurį.

Kaimynai taip pat išėjo į jį pasižiūrėti (Jer 20, 10). Vieni jį pašiepė, kiti grasino, kai kurie šaukė jam iš paskos, kad sugrįžtų. Du pastarieji nusprendė jėga gražinti jį atgal. Vienas buvo vardu Užsispyrėlis, o kitas – Lankstusis. Nors žmogus buvo jau gana toli nubėgęs, vis dėlto ryžosi jį vyti. Netrukus ir pasivijo. Žmogus jų paklausė:

– Kaimynai, ko jūs atbėgote?

– Perkalbėti tave, kad grįžtumei su mumis atgal, – atsakė jie.

– Tai jokių būdu neįmanoma. Jūs gyvenate Pražūties mieste, kuriame ir aš gimiau, – aš tai tikrai žinau, – o mirdami čia, jūs anksčiau ar vėliau nugarimsite giliau nei kapas, į ugnimi ir siera degančią duobę. Patikėkite, gerieji kaimynai, ir eikite kartu su manimi!

– Ką! – šaukė Užsispyrėlis. – Nori, kad paliktume visus draugus bei malonumus?

– Taip, – atsakė Krikščionis (toks buvo to žmogaus vardas), nes visa tai neprilygsta nė mažai dalelei to, ką aš siekiu įsigyti (2 Kor 4, 18). O jei eisite kartu su manimi ir ištersite iki galo, jums taip pat pasiseks, kaip ir man, kadangi ten, kur aš keliauju, yra visko apščiai (Lk 15, 17). Tad eikite su manimi ir įsitikinsite, kad aš tiesą sakau.

– Kas gi tie dalykai, kurių tu ieškai, jog visą pasaulį palieki vardan jų? – klausė Užsispyrėlis.

– Aš ieškau negendančio, nesutepto ir nevystančio palikimo (1 Pt 1, 4), – atsakė Krikščionis. – Jis padėtas danguje ir ten saugiai laikomas (Žyd 11, 16), kad skirtu laiku būtų įteiktas tiems, kurie jo atkakliai ieško. Jei norite, pasiskaitykite apie tai mano knygoje.

– Eik sau, – tarė Užsispyrėlis, – nekišk man tos savo knygos. Pasakyk verčiau, ar grįši su mumis atgal?

– Ne, negrišiu, – atsakė Krikščionis, – kadangi „mano ranka jau laiko arklą“ (Lk 9, 62).

– Ateik čia, kaimyne Lankstusis, – tarė Užsispyrėlis, – grįšime namo vieni, be jo. Yra nemažai tokių bepročių, kurie įsivaizduoja, kad yra išmintingesni už septynis protingus vyrus.

– Neužgauliok žmogaus, – sudraudė jį Lankstusis. – Jei tiesa, ką mūsų gerasis kaimynas sako, tai tie dalykai, kurių jis siekia, yra geresni už mūsų turimuosius. Mano širdis linksta eiti kartu su juo.

– Ką!?! Dar vienas kvailys atsirado! – šaukė Užsispyrėlis. – Paklausk manęs ir grįžk atgal. Kas žino, kur tas beprotis tave nuves? Grįžk, grįžk, būk pagaliau protingas!

– Eikš su manim, kaimyne Lankstusis, – tarė Krikščionis. – Tikrai galima įsigyti visa tai, ką aš sakiau, ir dar daugybę puikesnių dalykų. Jei netiki manim, pasiskaityk štai šią knygą. O kad neabejotum, jog viskas tiesa, kas čia parašyta, žinok – visa tai patvirtinta krauju To, Kuris surašė šį testamentą (Žyd 9, 16 – 21).

– Žinai, kaimyne Užsispyrėli, – atsakė Lankstusis, – aš jau apsisprendžiau: ketinu eiti su šiuo geroju žmogumi ir susieti savo likimą su jo likimu. Bet, mano mielas bendrakeleivi, ar tu žinai kelią į tą puikų kraštą?

– Vienas vyras, vardu Evangelistas, – pasakė Krikščionis, – liepė man, nieko nelaukiant, skubėti prie mažų vartelių, kuriuos matome priešais. Ten mums bus nurodytas tolesnis kelias.

– Tada eime, mielas kaimyne, keliaukime, – atsakė Lankstusis. Ir jie nuėjo abu kartu.

– Aš grįžtu į savo namus, – atsiliepė Užsispyrėlis. – Nenoriu būti šitų suklaidintų, svaičiojančių žmonių draugu.

Po to sapne mačiau, kaip Užsispyrėlis pasuko namų link, o Krikščionis ir Lankstusisėjo šnekučiuodamiesi per lygumą. Savo pokalbį jie pradėjo šitaip:

– Na štai, kaimyne Lankstusis, kaip puiku! Labai džiaugiuos, kad sutikai eiti kartu su manim. Ir Užsispyrėlis, jei būtų pajutęs visą jėgą ir baisumą to, ko dar nematome, bet aš jau pajutau, nebūtų taip lengvapėdiškai atgręžęs mums nugaros.

– Klausyk, kaimyne Krikščioni, čia mes vieni, tai papasakok man apie tuos dalykus ir kaip galėsime jais džiaugtis ten, kur keliaujame.

– Aš juos galiu lengviau suvokti, negu išpasakoti, bet, kadangi tu nori žinoti, paskaitysiu tau apie juos iš savo knygos.

– Ar manai, kad tavo knygoje tikra tiesa parašyta? – paklausė Lankstusis.

– Taip, be jokios abejonės, – atsakė Krikščionis, – nes ją parašė Tasai, Kuris negali meluoti (Tit 1, 2).

– Malonu girdėti. Kokie gi tie dalykai?

– Ten mūsų laukia begalinė karalystė, ir mums bus duotas amžinas gyvenimas, kad galėtume gyventi toje karalystėje per amžius (Iz 14, 17; Jn 10, 27 – 29).

– Miela tai girdėti. O kas daugiau?

– Ten mums bus duoti garbės vainikai ir tokie skautūs rūbai, su kuriais spindėsime kaip saulė dangaus skliaute (2 Tim 4, 3; Apr 22, 5; Mt 13, 43).

– Tai puiku, – atsakė Lankstusis – O kas dar?

– Ten nebebus verksmo nei liūdesio, nes Tasai, Kuris ten valdo, nušluostys visas ašaras nuo mūsų akių (Iz 25, 8; Apr 16, 17; 21, 4).

– O kokią draugiją mes ten turėsime? – klausė Lankstusis.

– Ten būsime su angelais ir arkangelais (Iz 6, 2; 1 Tes 4, 16 – 17; Apr 5, 11); tokiomis skaisčiomis būtybėmis, kad akys raibs į jas pasižiūrėjus. Ten taip pat sutiksi daugelį tūkstančių tų, kurie anksčiau už mus ten nuėjo. Nė vienas jų nedaro nieko blogo, jie pilni meilės ir šventumo; visi vaikšto Dievo akivaizdoje ir, pelnę Jo malonę, yra šalia Jo per amžius. Žodžiu, ten mes matysime senolius su aukso vainikais (Apr 4, 4); ten matysime šventas mergaites, grojančias aukso arfomis (Apr 14, 1 – 5); ten matysime vyrus, kurie vardan meilės tos šalies Viešpačiui žemiškame gyvenime buvo sukaptoti į gabalus, sudeginti ugnyje, duoti suėsti žvėrimis, paskaninti jūrose (Jn 12, 25); matysime visus juos sveikus ir papuoštus nemirtingumo rūbu (2 Kor 5, 2 – 3. 5).

– Aš susižavėjau tavęs klausydamas, – atsiliepė Lankstusis. – Bet ar tai kiekvienam pasiekiamo? Kaip galėsime patys ten dalyvauti?

Krikščionis atsakė:

– Tai Viešpats, tos šalies Valdovas, yra nurodęs šioje knygoje (Iz 55, 1 – 2; Jn 6, 37; 7, 37; Apr 21, 6; 22, 17), o tų nurodymų

esmė tokia: jei mes iš tikro trokštame gauti, Jis suteiks mums visa tai dovanai.

– Labai džiaugiuosi tai girdėdamas, mielas mano bendrakeleivi, – sušuko Lankstusis. – Taigi paskubėkime!

– Dėl naštos, kurią nešu ant pečių, – atsakė Krikščionis, – aš negaliu eiti taip greitai kaip norėčiau.

Tada sapne mačiau, kad, baigę kalbėti, jie priėjo klampią pelkę, esančią vidury lygumos, ir, nepaisydami neatsargumo, staiga abu įpuolė į liūną. Ta pelkė vadinosi Nusiminimas. Kurį laiką jie ten murkdėsi, baisiai išsitepę purvais, o Krikščionis, savo naštos spaudžiamas, pradėjo skęsti dumble.

Tada Lankstusis paklausė:

– Oi, kaimyne Krikščioni, kaip čia atsitiko?

– Iš tiesų, – atsakė Krikščionis, – ir pats nežinau.

Dėl to Lankstusis labai užsirūstino ir piktai tarė savo bendrakeleiviui:

– Ar tai šitai yra toji laimė, apie kurią man visą laiką šnekėjai? Jei jau pačioje pradžioje mums taip nesiseka, tai ko dar galima laukti iki kelionės galo? Kad tik gyvas iš čia išeičiau, galėsi vienas keliauti į savo gražiąją šalį.

Tai taręs, jis, iš pakutiniųjų pasistengęs, išlipo iš klampynės toje pelkės pusėje, kuri buvo arčiausiai jo namų. Jis ten ir nuėjo, o Krikščionis jo daugiau nebematė.

Taip Krikščionis pasiliko vienas murkdytis Nusiminimo liūne. Vis dėlto jis stengėsi bristi į tą pusę, kuri toliausiai nuo namų ir arčiausiai Siaurųjų vartų. Pagaliau jis išbrido į tą pusę, tačiau negalėjo išlipti iš klampynės slegiamas naštos, esančios ant nugaros. Bet aš sapne mačiau, kaip vienas vyras, vardu Pagalba, priėjo prie jo ir paklausė, ką jis čia veikia.

– Tamsta, – atsakė Krikščionis, – vienas vyras, vardu Evangelistas, liepė man eiti šiuo keliu. Jis taip pat nurodė man įeiti pro tuos vartus, kad išvengčiau būsimos rūstybės. Eidamas aš įkritau į šį liūną.

– Bet kodėl tu nežiūrėjai laiptelių kojai padėti?

– Mane apėmė tokia baimė, kad aš bėgau, kur tiesiau, ir įpuoliau.

Tada Pagalba tarė:

– Duok šen ranką.

Krikščionis padavė jam ranką. Jis ištraukė nelaimingąjį ir, pastatęs ant tvirtos žemės, liepė keliauti toliau.

Tada aš priėjau prie žmogaus, kuris ištraukė Krikščionių, ir paklausiau:

– Gerbiamasis, kadangi čia eina kelias iš Pražūties miesto į Siauruosius vartus, tai kodėl ši vieta nėra taisoma, kad vargšai keleiviai galėtų ten saugiai nuvykti?

O jis man atsakė:

– Šis klampus liūnas yra tokia vieta, kurios negalima sutaisyti. Tai slėnis, į kurį nuolat teka visokios atmatos ir nešvarumai, lydinčios nuodėmingą kaltės pajutimą, todėl jis vadinasi Nusiminimo liūnu. Kai pažadintas nusidėjėlis pasijunta žuvęs, jo sielą apninka baimė, abejonės ir beviltiški būgštavimai, kurie visi susirenka ir lieka šioje vietoje. Štai kodėl čia tokia klampynė. Karalius nenori, kad ši vieta liktų tokia bloga (Iz 35, 3 – 4). Darbininkai, vadovaujami Jo Didenybės matininkų, jau daugiau kaip tūkstantį šešis šimtus metų (Bunjanas rašė šią knygą 17 šimtmečiuje) dirba prie šio žemės plotelio, tikėdamiesi jį pataisyti. Kiek man žinoma, čia jau suversta mažiausiai dvidešimt tūkstančių vežimų – milijonai gerų patarimų, kurie visais laikais buvo gabenami čionai iš visų Karaliaus valdomų kraštų, o tie, kurie apie tai nusimano, sako, jog tai geriausia medžiaga šiai vietai nusausti. Bet Nusiminimo liūnas lieka ir išliks net tada, kai jie bus padarę visa, ką gali.

Tiesa, Įstatymo Leidėjo įsakymu per patį šio liūno vidurį sudėti geri ir tvirti laiptai, tačiau tuo metu, kai iš čia srūte srūva daugybė dumblo (tai atsitinka prieš oro permainą), laiptai vos matomi. O jei ir matomi, tai dėl galvos svaigimo žmonės nužengia pro šalį ir išsitempa dumbliu iki valiai. Bet įėjusieji pro vartus randa kietą žemę (1 Sam 12, 23).

Sapne mačiau, kad tuo laiku Lankstusis jau buvo grįžęs į namus. Jo aplankyti atėjo kaimynai. Vieni vadino jį protingu žmogumi, kad sugrįžo, kiti apšaukė kvailiu, kad iš viso susidėjo su Krikščioniu ir leidosi į tokį pavojų, tretį pašiepė jo bailumą, samprotaudami: „Iš tiesų, jei jau kartą pasiryžai leisti į tokį rizikingą žygį, tai aš, tavim

dėtas, nebūčiau toks lepšis ir nemesčiau jo dėl keleto sunkumų“. Lankstusis sėdėjo tarp jų susigėdęs, nudūręs žemyn akis, bet pagaliau įsidrąsino ir kartu su kitais visaip išjuokė Krikščionių.

O Krikščionis, toliau keliaudamas vienas, iš tolo pamatė žmogų, priešais jį žingsniuojantį skersai lauko. Jie susitiko kaip tik toje vietoje, kur jų abiejų keliai kryžiuosė. Sutiktojo žmogaus vardas buvo ponas Pasaulietinis Išminčius. Jis gyveno dideliame Kūno garbinimo mieste, visai netoli nuo Krikščionio gimtosios vietos. Tasai žmogus, susitikęs Krikščionių, numanė, kas jis yra iš jo sunkios eisenos, iš dūsavimų bei dejavimų (nes gandas apie Krikščionio iškeliavimą iš Pražūties miesto buvo plačiai pasklidęs ne tik jo gimtinėje, bet ir kituose miestuose). Jis taip užkalbino Krikščionių:

– Na, mielas žmogau, kur keliauji su tokia sunkia našta?

Krikščionis atsakė:

– Našta tikrai sunki, ir sunkesnės turbūt neteko nešti nė vienam vargšui žmogui. O kad jūs klausiate, kur keliauju, tai pasakysiu. Aš einu link tų vartų, nes ten, kaip man yra pasakyta, būsiąs nurodytas būdas, kaip išsivaduoti nuo mano sunkiosios naštos.

– Ar turi žmoną ir vaikų?

– Taip, bet esu taip prislėgtas naštos, kad šeima nebeteikia man tiek džiaugsmo kaip anksčiau; jaučiausi, tartum neturintis nei pačios, nei vaikų (1 Kor 7, 29).

– Jei duosiu tau patarimą, ar paklausysi manęs?

– Mielu noru, jei tik jis bus geras, nes man labai reikia teisingo patarimo.

– Tuomet patarčiau tau kuo greičiausiai išsivaduoti nuo savo naštos, nes neišsivadavęs niekada nesijausi ramus ir patenkintas, negalėsi džiaugtis bei pasinaudoti visais gerais dalykais, kuriuos Dievas tau yra suteikęs.

– To aš kaip tik ir siekiu, būtent, išsivaduoti nuo šios sunkiosios naštos, bet pats jos nusimesti negaliu. Visoje šalyje nėra nė vieno žmogaus, kuris galėtų nuimti ją nuo mano pečių. Todėl, kaip jau sakiau, aš ir einu šiuo keliu, kad būčiau išvaduotas nuo savo naštos.

– Kas tau liepė eiti šiuo keliu, kad atsikratytumei savo naštos?

– Vienas žmogus, kuris man pasirodė labai įžymus ir garbingas asmuo. Jo vardas, kiek atsimenu, Evangelistas.

– Tebūnie prakeiktas jis už tokį patarimą! Visame pasaulyje nėra pavojingesnio ir sunkesnio kelio už tą, kurį jis tau nurodė. Tu pats tuo įsitikinsi, jei vadovausies jo patarimu. Tu, kaip matau, jau irgi ši tą patyrei, nes matau tave išsitepusį Nusiminimo liūno dumblais. Bet tasai liūnas – tai tik pradžia bėdų, kurios laukia keliaujančių toliau šiuo keliu. Paklausk manęs, nes aš esu vyresnis už tave: šiame kelyje, kuriuo dabar eini, tavęs iš tiesų laukia nuovargis, skausmas, alkis, pavojai, kautynės, liūtai, slibinai, tamsa, trumpai tariant, – mirtis. Tai tikra tiesa, nes tai patvirtina daugelio liudijimai. Ir kam gi žmogui taip neapdairiai lįsti į pražūtį paklausius visai nepažįstamo žmogaus?

– Bet, tamsta, našta, slegianti mano pečius, man daug baisesnė už visus tavo paminėtus dalykus. Tikrai, rodos, nepaisyčiau pavojų kelyje, jei tik būčiau išvaduotas nuo šios naštos.

– Bet kaip tu pradėjai jausti šios naštos slėgimą?

– Skaitydamas štai šią knygą, kurią laikau rankoje.

– Aš taip ir maniau. Tau atsitiko tas pats, kas nutinka silpnavaliams žmonėms, kurie, imdamiesi jiems per daug sudėtingų dalykų, staiga įpuola į panašų kaip tavo pamišimą, o tas pamišimas ne tik atima vyrišką drąsą, kaip kad tau, bet ir skatina juos leistis į visokių beprotiškus žygius, kad gautų nė patys nežino ką.

– Aš žinau, ką noriu gauti: būtent, išsilaisvinimą nuo savo sunkiosios naštos.

– Bet kodėl, siekdamas palengvėjimo, tu nori eiti būtinai šiuo keliu, nors ir matai, kad jame yra tiek daug pavojų? Juo labiau, kad aš (jei tik tu turėtumei kantrybės manęs pasiklaudyti) galėčiau nurodyti tau būdą, kaip pasiekti tai, ko trokšti, išvengiant pavojų, tykančių tavęs šiame kelyje. Iš tikrųjų ta priemonė yra čia pat, arti. Be to, dar pridursiu, kad vietoje anksčiau minėtųjų pavojų tu čia patirtumei didelį ramumą, draugiškumą ir pasitenkinimą.

– Prašau pasakyti man tą paslaptį.

– Nagi, aname kaime (tas kaimas vadinasi Dorovingumas) gyvena vienas žmogus, vardu Įstatymas, labai protingas ir turįs gerą vardą vyras. Jis moka padėti žmonėms nusimesti nuo pečių tokias naštas, kaip tavoji. Tikrai, kiek žinau, jis jau daugeliui yra padėjęs. Be to, jis dar moka ir išgydyti tuos, kurie yra truputį kvaiš-

telėję dėl savo naštu. Taigi, kaip sakiau, tu gali nueiti pas jį, ir jis tau suteiks pagalbą. Iki jo namų nuo čia tėra beveik mylia kelio. Jei jo paties nebus namie, tai jis turi sūnų, gražų jaunuolį, vardu Mandagumas. Tiesą sakant, ir tas gali tą patį padaryti taip pat gerai, kaip ir jo senas tėvas. Taigi ten, sakau, tu gali išsivaduoti nuo savo naštos. O jei nebenorėtumei grįžti atgal į savo gimtąjį miestą (ko aš tau nelinkėčiau), galėsi parsikviesti į tą kaimą žmoną ir vaikus, nes ten dabar yra tuščių namų, kurių vieną galėsi išsinuomoti už prieinamą kainą. Maistas ten taip pat pigus ir geras. O tavo gyvenimas taps laimingas, pirmiausia, dėl to, kad būsi tikras, jog gražiai ir padoriai gyveni su teisingais kaimynais, esi visų gerbiamas.

Dabar Krikščionis nebežinojo, ką daryti, bet netrukus taip nusprendė: „Jei šio žmogaus žodžiai yra tiesa, tai išmintingiausia bus paklausti jo patarimo“. Taip apsisprendęs, jis klausinėjo toliau:

– O kuris kelias veda į to garbingo žmogaus namus?

– Ar matai ten tą aukštą kalną?

– Taip, labai gerai matau.

– Turi eiti per tą kalną, ir pirmieji namai, kuriuos prieisi, bus jo.

Krikščionis pasuko iš savo kelio, norėdamas eiti į Įstatymo namus ieškoti pagalbos. Bet, jam priešus visai arti prie kalno, tasai pasirodė labai aukštas, be to, vienas jo šlaitas, esantis kelio pusėje, buvo taip pakibęs virš kelio, kad Krikščionis nebeišdrįso žengti nė žingsnio, bijodamas, kad kalnas neužgriūtų jam ant galvos. Todėl jis sustojo vietoje, nebežinodamas, ką daryti. Jo našta dabar jam atrodė dar sunkesnė nei tada, kai jis ėjo savo keliu. Be to, iš kalno kilo ugnies žaibai (Iz 10, 16 – 18), ir Krikščionis bijojo, kad šie jo nesudegintų, todėl stovėjo prakaituodamas ir drebėdamas iš baimės (Žyd 12, 21). Dabar jis ėmė gailėtis, kam paklausė Pasaulietinio Išminčiaus patarimo. Tuomet pamatė Evangelistą, ateinantį priešais, ir paraudo iš gėdos. Evangelistas prisitartino prie Krikščionio, pasižiūrėjo į jį griežtu ir rūsčiu veidu ir ėmė su juo kalbėtis.

– Ką tu čia veiki, Krikščioni? – paklausė jis.

Krikščionis, nežinodamas ką atsakyti, stovėjo prieš jį be žado.

– Argi ne tu esi tasai žmogus, kurį radau beverkiantį lauke už Pražūties miesto mūrų?

– Taip, mielas tamsta, aš esu tasai žmogus.

– Ar aš tau nurodžiau kelio į Siauruosius vartus?
– Taip, mielas tamsta, – atsakė Krikščionis.
– Kaip tad atsitiko, kad tu taip greitai pasukai į šalį? Juk dabar tu esi išklydęs iš to kelio.

– Ką tik perėjęs Nusiminimo liūną, aš sutikau vieną vyrą, kuris mane įtikino, kad priešais esančiame kaime aš rasiu žmogų, kuris galėtų nuimti mano našta.

– Kas jis toks buvo?

– Jis atrodė kilmingas žmogus, man daug kalbėjo, pagaliau mane perkalbėjo, ir aš jo paklausiau. Taip aš atėjau čia, bet, pamatęs šį pakibusį virš kelio kalną, staiga sustojau, bijodamas, kad jis neužgriūtų man ant galvos.

– Ką tau sakė tas žmogus?

– Jis paklausė, kur aš einas, ir aš jam pasakiau.

– O ką jis atsakė?

– Jis paklausė, ar aš turįs šeimą, ir aš atsakiau turįs. Be to, aš sakiau, kad esu taip prispaustas naštos, kurią nešu ant pečių, jog nebegaliu taip džiaugtis saviškiais kaip anksčiau.

– O ką jis į tai?

– Jis liepė man kuo greičiausiai išsivaduoti nuo tos naštos, o aš jam atsakiau, kad aš ir ieškau būtent išsivadavimo nuo naštos. Todėl, sakiau, aš ir einu link tų vartelių, kad ten gaučiau nurodymą, kaip pasiekti išsivadavimo vietą. Tada jis pasiūlė parodyti man geresnį ir trumpesnį kelią, kuriame nėra tiek daug sunkumų, nei tame, kurį jūs man nurodėte. Tasai kelias, sakė jis, nuvesias mane į namus žmogaus, kuris mokąs nuimti šitokias naštas. Aš juo patikėjau ir pasukau iš ano kelio į šį, tikėdamasis, kad šitaip greičiau pasiseks išsivaduoti nuo naštos. Tačiau čia atėjęs pamačiau, kaip yra iš tikrųjų, ir sustojau, kaip jau sakiau, išsigandęs pavojaus. O dabar aš nebežinau, ką daryti.

Tada Evangelistas tarė:

– Pastovėk ramiai valandėlę, kad galėčiau tau parodyti Dievo žodžius.

Krikščionis stovėjo drebėdamas. Evangelistas pasakė jam: „Žiūrėkite, kad jūs neatstumtumėte kalbančiojo, nes jeigu anie neišsisuko, kai atstūmė tą, kuris žemėje davė išpėjimą, tai juo

labiau neišsuksime mes, nusigręžę nuo To, Kuris kalba iš dangaus (Žyd 12, 25). Teisuolis bus gyvas tikėjimu, o jeigu kuris suabejotų, Mano siela nebus jam palanki“ (Žyd 10, 38).

Jis toliau tęsė savo žodžius:

– Tu esi žmogus, bėgantis stačiai į nelaimę. Tu bandai atmesti Aukščiausiojo patarimą ir išsukai iš ramybės kelio, tuo užsitraukdamas sau amžiną pražūtį.

Išgirdęs tai, Krikščionis sušuko:

– Vargas man, aš pražuvęs!

Jis parpuolė kaip negyvas prie Evangelisto kojų. Tai matydamas, Evangelistas nutvėrė jį už dešinės rankos ir tarė:

– Kiekviena nuodėmė ir piktžodžiavimas bus žmonėms atleisti (Mt 12, 31). Nebūk netikintis – bet tikintis (Jn 20, 27).

Tada Krikščionis vėl šiek tiek atsigavo ir atsistojo prieš Evangelistą, drebėdamas kaip ir anksčiau.

Evangelistas tęsė toliau:

– Atkreipk dėmesį į mano žodžius. Aš tau parodysiu, kas yra tas žmogus, kuris tave suvedžiojo, ir kas yra tas, pas kurį jis tave siuntė. Žmogus, kurį sutikai, vardu Pasaulietinis Išminčius. Ir jo vardas visai teisingas. Iš dalies dėl to, kad jis seka vien šio pasaulio doktrina (1 Jn 4, 5), jis visuomet eina į bažnyčią Dorovingumo mieste. O iš dalies ir dėl to, kad jam tos dogmos labiausiai patinka, nes gelbsti jį nuo kryžiaus (Gal 6, 12). O kadangi jis yra praktiškas žmogus, tai ir stengiasi iškraipyti mano kelius, nors jie yra teisingi. Taigi to žmogaus patarimuose yra trys pasibjaurėtini ir vengtini dalykai:

1. Kad nukreipė tave nuo tikrojo kelio;
2. Kad stengėsi kryžių padaryti tau nemiela;
3. Ir kad nurodė tau kelią, vedantį į mirties bausmę.

Pirma, tu turi bjaurėtis tuo, kad jis nukreipė tave nuo tikrojo kelio, ir taip pat bjaurėtis tuo, kad tu pats sutikai ir leidaisi suvedžiojamas, kadangi tai reiškia atmesti Dievo patarimą dėl kažkokio Pasaulietinio Išminčiaus patarimo. Viešpats sako: „Pasistenkite įeiti pro ankštus vartus“ (Lk 13, 24). Būtent tuos vartus aš tau nurodžiau, nes neplatūs yra vartai ir siauras kelias į gyvenimą! „Tik nedaugelis jį atranda“ (Mt 7, 13 – 14). Tasai nedorėlis nukreipė tave nuo šių mažų vartelių ir nuo kelio į juos, vesdamas link

pražūtis. Todėl turi neapkęsti jo, kad jis tave išvedė iš kelio, ir savęs, kad jo paklausei.

Antra, turi bjaurėtis tuo, kad jis kryžių stengėsi padaryti tau nemiela, kai tuo tarpu tu privalai jį vertinti labiau už Egipto lobius (Žyd 11, 25 – 26). Be to, Garbės Karalius tau yra pasakęs, jog tas, kuris nori išgelbėti savo gyvybę, praras ją, o tas, kuris seka Jį ir nelaiko neapukantoje savo tėvo, motinos, žmonos, vaikų, brolių bei seserų, net ir savo gyvybės, negali būti Jo mokinys (Mk 8, 38; Jn 12, 25; Mt 10, 39; Lk 14, 26). Todėl sakau tau, jei kas stengiasi laimėti ir tave įtikinti, kad tave pražudys tie dalykai, be kurių tu negali gauti amžinojo gyvenimo, tokia dogma turi bjaurėtis.

Trečia, tu privalai neapkęsti jo, nes jis nurodė tau kelią, vedantį į tarnystę mirčiai. Kad tai išsąmonintumei, turi pasvarstyti, pas ką jis tave siuntė, suprasti, kad tasai asmuo yra visiškai nepajėgus išvaduoti tave nuo naštos. Tasai, pas kurį jis tave siuntė išsivadavimo ieškoti, kuris vadinasi Įstatymas, yra vergės sūnus, kuri tarnauja drauge su savo vaikais (Gal 4, 21 – 27). Tas kalnas, kurio tu išsigandai, kad neužgriūtų tau ant galvos, reiškia šį Sinajaus kalną. Taigi, jei ji su savo vaikais pavergta, tai kaip tu gali tikėti, kad ji tave išvaduos? Vadinasi, Įstatymas neturi galios išlaisvinti tave nuo tavo naštos. Dar nė vieno žmogaus jis neišlaisvino nuo naštos, ir nepanašu, kad kada nors tą padarytų. Negalima būti įstatymo išteisintu, nes įstatymas nė vieno žmogaus negali išvaduoti nuo naštos. Taigi Pasaulietinis Išminčius tau yra svetimas. Įstatymas yra apgavikas. O jo sūnus Mandagumas, nepaisant patrauklios išorės, yra veidmainis ir negali tau padėti. Patikėk manimi, visas tų, kūno geiduliais persiėmusių žmonių gyvenimas – tai niekas kita, kaip tik nedoras kėslas klasta nuvilioti tave nuo išgelbėjimo, nukreipiant nuo mano nurodyto kelio.

Po to Evangelistas garsiai šaukėsi dangaus, kad patvirtintų jo žodžius. Ir tuojuo iš kalno, prie kurio Krikščionis stovėjo, plykstelėjo ugnies liežuviai, o vargšui Krikščioniui iš baimės plaukai ant galvos stojosi. Tuomet pasigirdo garsūs žodžiai: „Visiems, kurie remiasi įstatymo darbais, gresia prakeikimas. Parašyta: „Prakeiktas kiekvienas, kas ištikimai nesilaiko visų įstatymo knygoje surašytų nuostatų ir jų nevykdo“ (Gal 3, 10).

Dabar Krikščionis nebesitikėjo nieko, tik mirties, ir ėmė graužiai raudoti bei šaukti, prakeikdamas tą valandą, kai sutiko Pasaulietinį Išminčių, ir tūkstantį kartų vadino save kvailiu, kad paklausė jo patarimo. Jį apėmė didelė gėda pagalvojus, kad to svetimojo argumentai, besiremiantys vien kūniška galvosena, buvo jam tokie svarbūs, kad jis, jų paveiktas, net matė tikrąjį kelią. Po to jis vėl kreipėsi į Evangelistą tokiais žodžiais:

– Kaip manai, Tamsta, ar yra dar vilties? Ar galiu dabar grįžti atgal ir vėl eiti link tų vartelių? Ar aš dėl šio paklydimo nebūsiu priimtas, o gėdingai iš ten išvarytas? Gailiuosi, kad klausiau to žmogaus patarimo, bet ar mano nuodėmė gali būti atleista?

Tada Evangelistas atsakė jam:

– Tavo nuodėmė yra labai didelė, nes įvykdei dvigubą nusikaltimą: pametei gerąjį kelią ir nuėjai uždraustais takais. Tačiau vartininkas priims tave, nes jis tiki geros valios žmonėmis. Tiktai žiūrėk, kad vėl nepasuktumėi į šalį ir „kad nežūtumėte kelyje, nes greitai užsidega Jo rūstybė“ (Ps 2, 12).

Tuomet Krikščionis ruošėsi grįžti atgal, o Evangelistas, pabučiaavęs jį, nusišypsojo ir palinkėjo laimingos kelionės. Krikščionis ėjo skubėdamas ir nekalbino nė vieno žmogaus, o jei kas nors jį klausinėdavo, jis nesiteikdavo atsakyti. Jis ėjo taip, kaip žmogus, einąs pavojinga vieta, ir kuris negalėjo jaustis saugus, kol neatrado vėl to kelio, kurį buvo metęs, paklausydamas Pasaulietinio Išminčiaus patarimo. Po kiek laiko Krikščionis pasiekė vartus. Virš jų buvo parašyta: „Belskite, ir bus jums atidaryta“ (Mt 7, 7).

Tada jis ir pabeldė ne vieną ir ne du, o daug kartų, sakydamas:

- Ar čia dabar įeit bus leista man?
- Ar, kuris viduj, atvers taip nevertam,
- Nors maištininkas aš buvau? Tada tikrai
- Giedosiu garbę Jam aš amžinai.

Pagaliau prie vartų atėjo labai rimtas vyras, vardu Geravalis, kuris paklausė, kas ten už vartų esąs, iš kur ateinąs ir ko norįs.

Krikščionis atsakė:

– Čia vargšas, nuodėmių naštos prislėgtas nusidėjėlis. Aš ateinu iš Pražūties miesto ir keliauju į Siono kalną, kad būčiau išgelbėtas nuo būsimos rūstybės. O kadangi man yra pasakyta, jog kelias į ten

einąs pro šiuos vartus, tai aš ir norėčiau sužinoti, ar jūs sutiktumėte mane įsileisti.

– Mielai ir visa širdimi sutinku, – atsakė Geravalis ir sulig tais žodžiais atidarė vartus.

Kai Krikščionis žengė pro vartus, tasai vyras greitai įtraukė jį vidun. Krikščionis paklausė:

– Ką tai reiškia?

Tasai vyras jam štai ką papasakojo:

– Netoli šių vartų stovi tvirta pilis, kurios valdovas yra Belzebubas. Iš pilies jis pats, ir kiti ten esantys leidžia strėles į žmones, ateinančius prie šių vartų, norėdami juos nužudyti, kol šie dar nespės įeiti.

Tada Krikščionis tarė:

– Aš džiaugiuos ir kartu drebu iš baimės.

Jam jau įėjus, vartininkas paklausė Krikščionį, kas jam nurodęs eiti čia.

– Evangelistas liepė man čia eiti ir belstis, ką aš ir dariau.

Geravalis prakalbo:

– Štai tau paliktos atviros durys, kurių niekas negali užrakinti.

Krikščionis atsiliepė:

– Dabar aš pradėdau matyti savo sunkaus ir pavojingo žygio vaisius.

– Bet kodėl tu vienas ateini?

– Dėl to, kad nė vienas mano kaimynas neįžvelgė savo pavojaus, kaip aš.

– Ar kas nors iš jų žinojo, kad tu vyksti čia?

– Taip. Mano žmona ir vaikai pamatė pirmieji ir šaukė man, kad sugrižčiau; taip pat kai kurie mano kaimynai stovėjo verkdami ir kvietė mane sugrižti, bet aš užsikimšau ausis pirštais ir ėjau toliau savo keliu.

– Bet ar niekas nesivijo tavęs, kad įkalbėtų grįžti?

– Taip. Užsispyrėlis ir Lankstusis buvo mane pasiviję. Bet pamatęs, kad negalės manęs perkalbėti, Užsispyrėlis sugrižo keikdamasis atgal, o Lankstusis dar paėjęs kiek su manimi.

– Bet kodėl jis čia neatėjo?

– Mesėjome kartu iki Nusiminimo liūno, į kurį abu įkritome.

Tada mano kaimynas pabūgo ir nebesiryžo toliau keliauti. Išbridęs iš liūno toje pusėje, kuri yra arčiausiai jo namų, jis man pasakė, jog aš vienas galiu keliauti į tą gražiąją šalį. Jis nuėjo savo keliu, o aš keliavau savuoju: jis paskui Užsispyrėli, aš – link šių vartų.

Į tai Geravalis atsakė:

– Koks vargšas žmogelis! Argi dangiškoji garbė jam tiek mažai tereiškia, kad nelaiko verta dėl jos iškęsti vieną kitą sunkumą?

– Tikrai, – kalbėjo Krikščionis, – aš pasakiau visą tiesą apie Lankstųjį, bet, jei ir apie save pasakyčiau tiesą, tai pasirodytų, kad ir aš už jį nė kiek negeresnis. Tiesa, jis grįžo į namus, bet aš taip pat nuklydau į šalį ir nuėjau į mirties kelią, paklausęs Pasaulietinio Išminčiaus praktiškųjų patarimų.

– O! Ar jis tave suklaidino? Norėjo, kad kreiptumeis į Įstatymą, kuris išvaduotų tave nuo naštos! Jie abu yra tikri sukčiai. Bet argi tu paklausei jo patarimo?

– Taip, tiek, kiek išdrįsau. Ėjau susirasti Įstatymo, bet išsigandau kalno, esančio šalia jo namų, kad neužgriūtų man ant galvos, todėl buvau priverstas sustoti.

– Tas kalnas jau daugelį pražudė. Gerai, kad jis tavęs griūdamas nesutraikė.

– Tikrai nežinau, kas būtų man atsitikę, jei, mano laimei, nebūtų vėl pasitaikę eiti pro šalį Evangelistui, kuris, kai aš stovėjau, mane ten sutiko susimąsčiusį ir labai nusiminusį. Tai buvo Dievo malonė, nes kitaip aš niekada nebūčiau čia atėjęs. Dabar aš atėjau toks, koks esu. Tikrai, esu labiau vertas, kad mane tas kalnas būtų užgriuvęs, nei stovėti čia ir kalbėtis su savo Viešpačiu. O, kokia didelė malonė man suteikta, kad vis dėlto leista čia įeiti!

– Mes neatsisakome priimti nė vieno, nepaisant to, kuo buvo nusidėjęs prieš atvykdamas čia. Nė vienas ateisiantis neatstumiamas (Jn 6, 37). Todėl, mielas Krikščioni, paėjęk truputį su manim, ir aš tau nurodysiu kelią, kuriuo tu turi eiti. Žvelk prieš save. Ar matai šį siaurą kelią, kuriuo tu turi eiti? Jis supiltas sentėvių, pranašų, Kristaus bei jo apaštalų ir yra tiesių tiesiausias, pagal tiesyklę pravestas. Būtent šiuo keliu tau reikia eiti.

– Bet, – klausė Krikščionis, – ar nėra tame kelyje kryžkelių ir vingių, kur svetimas ir gerai nežinąs kelio žmogus galėtų pasiklysti?

– Taip, yra daug kelių, kurie veda į šį kelią, bet jie kreivi ir platūs. Tik taip ir gali atskirti tikrą kelią nuo netikro, nes pats tikriausias kelias yra siauras (Mt 7, 14).

Tada aš sapne mačiau, kaip Krikščionis jį paprašė padėti nusiimti našta nuo pečių, kadangi jis vis dar nebuvo nuo jos išsivadavęs, o pats vienas negalėjo jos nusiimti.

– O savo našta, – atsakė jam Geravalis, – tu turėsi kantriai nešti, kol prieisi išsivadavimo vietą, ir ten ji pati nukris tau nuo pečių.

Tada Krikščionis apsijuosė savo strėnas ir ruošėsi toliau keliauti. Geravalis pasakė jam, kad, paėjęs nuo vartų gerą kelio galą, jis prieisias Aiškintojo namus. Prie jo durų jis turės pasibelsti, ir Aiškintojas parodysias jam puikių dalykų. Krikščionis atsisveikino su draugu, o tasai savo ruožtu palinkėjo jam Dievo pagalbos kelionėje.

2 skyrius

Kelias ramybėn

Krikščionis keliavo toliau, kol priėjo Aiškintojo namus, kur daug kartų beldėsi. Pagaliau tarnas atėjo prie durų ir paklausė, kas ten beldžiasi.

– Aš esu keleivis, – atsiliepė Krikščionis, – kuriam liepė čia užteiti vienas šių namų šeimnininko pažįstamas, nes tai būsią man naudinga. Todėl norėčiau pasikalbėti su šių namų šeimnininku.

Tasai pašaukė namų šeimnininką, kuris po valandėlės atėjo pas Krikščionį ir paklausė, ko šis pageidaujas.

Krikščionis tarė:

– Aš esu žmogus, atkeliavęs iš Pražūties miesto ir einąs į Siono kalną. Vyras, kuris stovi vartuose šio kelio pradžioje, sakė, kad, jei aš čia užėisiu, jūs parodysite puikių dalykų, kurie man bus naudingi.

Aiškintojas liepė tarnui uždegti žvakę ir paprašė Krikščionį sekti paskui jį. Jis įvedė keliautoją į uždara kambarį ir liepė tarnui

atidaryti kitas duris. Šitai padarius, Krikščionis pamatė kabantį ant sienos garbingo vyro portretą. To žmogaus akys buvo pakeltos į dangų, rankoje jis laikė knygą Knygą – Bibliją, ant jo lūpų buvo parašytas tiesos Įstatymas, o pasaulis buvo jam už nugaros. Jis stovėjo, tarsi kviesdamas ir įtikinėdamas žmones, o aukso vainikas švytėjo jam virš galvos.

Tada Krikščionis paklausė:

– Ką tai reiškia?

Aiškintojas paskė:

– Tasai vyras, kurio atvaizdą tu čia matai, yra tik vienas iš tūkstančio. Jis kalba apaštalo žodžiais: „Nors turėtumėte tūkstančius auklėtojų Kristuje, bet nebus kelių tėvų, nes, paskelbdamas Evangeliją, Aš esu tapęs jūsų tėvu Kristuje Jėzuje. Mano vaikeliai, kuriuos Aš ir vėl su skausmu gimdau, kol jumyse išryškės Kristaus atvaizdas“ (1 Kor 4, 15; Gal 4, 19). O kadangi tu regi jį pakeltomis į dangų akimis, su knygą Knygą – Bibliją rankoje, ir tiesos Įstatymas parašytas ant jo lūpų, tai reiškia, kad jo pareiga pažinti ir atskleisti nusidėjėliams nežinomus ir gilius dalykus. Todėl tu ir matai jį stovintį taip, tartum jis kviestų ir įtikinėtų žmones. O pasaulis jam už nugaros, ir vainikas, švytintis virš jo galvos, šitai reiškia, jog vardan meilės savo Viešpaties tarnybai, jis nepaiso žemiškų dalykų, juos niekindamas, nes yra tikras, kad dangiškajame gyvenime jo atlyginimas bus garbė. Taigi aš tau parodžiau šį paveikslą visų pirma todėl, kad pavaizduotasis žmogus yra vienintelis, kurį Viešpats įgaliojo būti tavo Vadovu toje vietoje, į kurią tu eini, ir visuose sunkumuose, kurie tau gali pasitaikyti tavo kelyje. Todėl gerai įsidėmėk, ką tau aiškinau, ir giliai įsidėk į galvą, ką čia matei, kad kartais kelionėje nepasektumei paskui tokius, kurie dedasi vedą tikru keliu, tačiau jų kelias eina žemyn, į mirtį.

Po to Aiškintojas paėmė Krikščionį už rankos ir įvedė jį į didelę svetainę, pilną dulkių, nes niekada ji nebuvo šluota. Kai šis ją apžiūrėjo, Aiškintojas, pasišaukęs vieną vyrą, paliepė ją iššluoti. Jam pradėjus šluoti, pakilo tiek daug dulkių, kad Krikščionis vos neužtroško nuo jų. Tada Aiškintojas tarė šalia stovinčiai mergaitei:

– Atnešk vandens ir palaistytk kambarį.

Jai tai padarius, svetainė buvo iššluota ir išvalyta be jokio vargo.

Tada Krikščionis paklausė:

– Ką visa tai reiškia?

Aiškintojas atsakė:

– Ši svetainė yra žmogaus širdis, kuri dar niekada nebuvo sušildyta gaivios Evangelijos malonės. Dulkės – tai įgimtoji nuodėmė ir vidinės ydos, kurios teršia žmogų. Tasai, kuris iš pradžių ėmė šluoti, yra Įstatymas, o toji, kuri atnešė vandens ir palaistė kambarį, – Evangelija. Matei, kad pirmajam pradėjus šluoti, pakilo tiek dulkių, jog jis negalėjo išvalyti kambario, ir tu nuo jų vos neužtroškai. Tai reiškia, kad įstatymas (savo veikimu), užuot apvalęs širdį nuo nuodėmės, dar atgaivina ją (Rom 7, 9), suteikia jai stiprybės (1 Kor 15, 56), taip padidindamas ją sieloje (Rom 7, 9), nes atidengia ir uždraudžia nuodėmę, bet neduoda jėgų ją nugalėti. Tu matei, kad mergaitei palaisčius kambarį vandeniui, jį buvo lengva išvalyti. Tai turi tave įtikinti, kad Evangelija savo tyra ir gaivia versme nuplauna, išvalo nuodėmės širdyje, tarsi tas dulkes nuo palaistytų grindų. Taip ir siela, per tikėjimą Evangelija apvaloma, tampa verta būti Garbės Viešpaties buveine (Jn 15, 3 – 4; Ef 5, 26; Apd 15, 9; Rom 16, 25. 26; Jn 14, 23).

Toliau aš sapne mačiau, kaip Aiškintojas paėmė Krikščionį už rankos ir įvedė jį į nedidelį kambarėlį, kur ant kėdžių sėdėjo du maži vaikai. Vyresniojo vardas buvo Įgeidis, jaunesniojo – Kantrumas. Įgeidis atrodė kažkuo labai nepatenkintas, o Kantrumas – labai ramus. Tada Krikščionis paklausė:

– Kodėl Įgeidis toks nepatenkintas?

Aiškintojas atsakė:

– Jų globėjas nori, kad vaikai palūkėtų geriausiųjų dalykų iki ateinančių metų pradžios, bet Įgeidis nori viską gauti tuojau pat, o Kantrumas sutinka palaukti.

Mačiau, kaip vienas žmogus atėjo pas Įgeidį ir atnešė jam maišą brangenybių, kurias išbėrė jam prie kojų. Įgeidis paėmė tuos turtus, džiaugėsi jais, išjuokdamas Kantrumą. Bet man tą trumpą valandėlę į jį bežiūrint, jis buvo viską išbarstęs, ir jam beliko vien tik nuolaužos.

Krikščionis paprašė Aiškintoją:

– Išaiškink, ką visa tai reiškia?

Aiškintojas jam tarė:

– Šie du berniukai pavaizduoja žmones: Įgeidis yra šio pasaulio žmonių paveikslas, o Kantrumas – būsimąjo pasaulio. Kadangi, kaip tu matei, Įgeidis nori viską gauti dabar, šiais metais, tai yra, šiame pasaulyje, tokie yra ir šio pasaulio žmonės: jie negali palaukti savo dalies iki ateinančių metų, tai yra, iki būsimąjo pasaulio. Jie pasikliauja priešodžiu „Geriau žvirblis rankoje, negu briedis girioje“ labiau už visus dieviškuosius liudijimus apie būsimąjo pasaulio turtus. Bet, kaip tu matei, jis greitai viską išėikvojo ir netrukus jam beliko tik nuolaužas. Šio pasaulio gale taip bus visiems tokiems žmonėms.

– Dabar matau, – tarė Krikščionis, – kad Kantrumas yra išmintingiausias daugeliu atžvilgiu:

1. Jis laukia geriausiųjų dalykų.

2. Jis gaus atlygį tada, kai kitas neturės nieko, tik nuolaužas.

– Ir ne vien tai. Būtent: būsimąjo pasaulio garbė niekada nesibaigs, o laikinieji dalykai greitai išnyksta. Todėl Įgeidis, gaudamas savo gera pirmas, neturėtų juoktis iš Kantrumo, o Kantrumas, gavęs geriausius dalykus vėliau, turės pagrindo juoktis iš jo. Todėl, kad pirmieji turi užleisti vietą vėlesniems, tačiau ateis ir jų laikas, ir jie nebeužleis niekam savo vietos, nes bus paskutiniai. Todėl tasai, kuris gauna savo dalį pirma, turi laiko ją išleisti, o tasai, kuris gauna savo dalį paskutinis, privalo ją pasilikti. Dėl to ir pasakyta apie turtingąjį: „Tu dar gyvendamas atsiėmei savo gėrybes, o Lozorius – tik nelaimės. Todėl jis susilaukė paguodos, o tu kenti“ (Lk 16, 25).

Krikščionis tarė:

– Suprantu, kad geriausia yra laukti būsimųjų dangiškųjų dalykų, o ne geisti čia esančių žemiškųjų.

Aiškintojas atsakė:

– Tikrą tiesą pasakei, nes matomieji dalykai yra laikini, o nematomieji amžini (2 Kor 4, 18). Bet, nepaisant to, žemiškieji dalykai ir mūsų kūno geismai yra artimi kaimynai, o būsimieji dalykai ir kūniškieji malonumai yra svetimi vienas kitam. Įvyksta taip, kad du pirmieji greitai susibičiuliuoja, o du pastarieji lieka ir toliau vienas kitam svetimi (Rom 7, 15 – 25).

Tuomet sapne mačiau, kaip Aiškintojas paėmė Krikščionį už

rankos ir nuvedė jį į tokią vietą, kur prie mūro sienos degė ugnis, o šalia stovįs vyras nuolat pylė ant jos vandenį, norėdamas užgesinti, tačiau ugnis dar aukščiau kilo ir karščiau liepsnojo. Tai matydamas, Krikščionis paklausė:

– Ką tai reiškia?

– Ši ugnis yra malonės darbas, vykdomas širdyje, – atsakė jam Aiškintojas. – Tas, kuris pila vandenį ant ugnies, norėdamas ją užgesinti, yra velnias. Bet matei, kad, nepaisant to, ugnis dar labiau ir karščiau liepsnojo, parodysiu, kodėl taip yra.

Jis nuvedė Krikščionį kitapus mūro, kur šis pamatė vyrą, laikantį rankoje aliejaus indą, iš kurio jis nuolat (bet slapta) pylė aliejų į ugnį.

– Ką tai reiškia? – paklausė Krikščionis.

Aiškintojas atsakė:

– Tai Kristus, Kuris nuolat Savo malonės aliejumi palaiko žmogaus širdyje pradėtąjį darbą. Taigi, nepaisant velnio darbų, Kristaus atpirktųjų sielos vis tiek pasilieka malonėje (2 Kor 12, 9). O kadangi matei vyrą, stovintį kitoje sienos pusėje ir neleidžiantį liepsnai užgesti, turi suprasti, jog tiems, kurie yra gundomi, sunku suvokti, kaip tasai malonės darbas yra palaikomas širdyje.

Aš taip pat mačiau, kaip Aiškintojas paėmė jį už rankos ir nusiavedė į labai gražią vietą, kur stovėjo didinga, puiki pilis. Krikščionis nepaprastai džiaugėsi ją matydamas. Pilies viršuje vaikščiojo žmonės, aprenkti auksiniais rūbais.

Krikščionis paklausė:

– Ar mums galima ten įeiti?

Aiškintojas nusivedė jį prie pilies durų. Ten stovėjo didelis būrys žmonių, kurie norėjo įeiti į pilį, bet nedrįso. Atokiau nuo durų, prie stalo, sėdėjo vyras, pasidėjęs prieš save knygą ir rašalinę, kad užrašytų vardą to, kurs įeis į pilį. Krikščionis taip pat matė, kad pilies tarpduryje stovėjo daug šarvuotų vyrų, kurie sergėjo duris, pasiryžę be pasigailėjimo pulti tuos, kurie norėtų įeiti. Tai Krikščionį stebino. Pagaliau, kai visi atsitraukė atgal, išsigandę ginkluotų vyrų, Krikščionis pamatė drąsios išvaizdos žmogų, prieinanti prie sėdinčiojo už stalo, ir tarianti jam: „Užrašykite mano vardą“. O tam užrašius jo vardą, Krikščionis pamatė, kaip šis, išsitraukęs kar-

dą ir užsidėjęs šalną ant galvos, greitai puolė ginkluotuosius vyrus, kurie pasitiko jį baisia jėga. Bet žmogus, nė kiek neišsigandęs, ėmė smarkiai mojuoti kardu į visas puses. Pats daug kartų sužeistas ir sužeidęs daugelį tų, kurie bandė neleisti jo į vidų (Mt 11, 12; Apd 14, 22), jis skynėsi sau kelią pro juos ir brovėsi pirmyn, kol įsiveržė į pilį. Tada pasigirdo malonus kvietimas tų, kurie buvo viduje – vaikščiojančiųjų ant pilies viršaus. Jie sakė:

– Įeik, įeik, sau garbę amžiną laimėk.

Jis įėjo ir buvo aprengtas tokiais pat kaip jų rūbais. Krikščionis nusišypsojo ir tarė:

– Man atrodo, kad iš tikrųjų aš žinau, ką tai reiškia. Dabar leiskite man toliau keliauti.

– Ne, pasilik dar, – prašė Aiškintojas, – kol parodysiu tau dar truputį daugiau, o po to galėsi toliau keliauti.

Jis vėl paėmė Krikščionį už rankos ir įvedė į tamsų kambarį, kur sėdėjo žmogus geležiniame narve. Tas žmogus atrodė labai liūdnas: jis sėdėjo nudelbęs akis į žemę, susidėjęs rankas ir taip dūsavo, kad, rodės, jam širdis plyš. Krikščionis paklausė, ką tai reiškia. Aiškintojas liepė jam pačiam pasikalbėti su tuo žmogumi.

Krikščionis paklausė žmogų:

– Kas tu esi?

Žmogus atsakė:

– Esu tas, kuo anksčiau nebuvo!

– Kas gi tu buvai anksčiau?

– Kadaisė buvau, – atsakė žmogus, – tiek savo, tiek ir kitų žmonių akyse gana geras ir stropus tiesos išpažinėjas (Lk 8, 13); kadaisė buvau, kaip man atrodė, pakankamai geras Dangiškajam miestui ir netgi džiaugdavausi pagalvojęs, jog ten pateksiu.

– Na, o kas tu dabar esi?

– Dabar esu nevilties apimtas žmogus, pakliuvęs į ją, lyg į ši geležinį narvą. Aš nebegaliu išeiti. Ak, dabar aš nebegaliu!

– Bet kaip tu patekai į šitokią padėtį?

– Nustojau sergėtis ir blaiviai galvoti. Aš daviau valią savo geiduliams, nusidėjau Dievo Žodžio šviesai ir Dievo gerumui, nuliūdinau Šventąją Dvasią, ir Ji nuo manęs nusigrėžė. Aš gundžiau šėtoną, ir jis prie manęs pristoję; aš užrūstinau Dievą, ir

Jis mane paliko; mano širdis taip sukietėjo, kad nebegaliu atgailauti.

Krikščionis Aiškintojo paklausė:

– Ar jau nebėra vilties tokiam žmogui kaip šis?

– Paklausk jį patį, – atsakė Aiškintojas.

Krikščionis paklausė jį:

– Ar tau jau nebėra jokios vilties, ir tu visuomet liksi uždarytas šiame geležiniame nevirties ir nusiminimo narve?

– Ne, man nebėra visiškai jokios vilties, – atsakė žmogus.

– Betgi Palaimintojo Sūnus yra labai gailestingas.

– Aš iš naujo pats kaliau prie kryžiaus Dievo Sūnų (Žyd 6, 6).

Aš niekinau Jo asmenį (Lk 19, 14). Aš pamyniau po kojomis Jo teisybę, laikiau Jo kraują nešventu dalyku; aš paniekinau malonės Dvasią (Žyd 10, 28 – 29). Todėl aš pats save atstūmiau nuo atleidimo, ir dabar man nelieka nieko kita, kaip tik grėsmė, baisi grėsmė, siaubinga neišvengiamo Teismo ir degančios rūstybės grėsmė, kuri mane pražudys.

– O dėl ko tu užsitraukei šią bėdą?

– Dėl šio pasaulio geidulių, malonumų ir naudos, nes tikėjauisi rasti juose daug džiaugsmo. Bet dabar ir kiekvienas šių dalykų taip pat gelia ir graužia mane kaip degantis kirminas.

– Bet ar negali atgailauti ir sugrįžti atgal?

– Dievas užgynė man atgailą. Jo Žodis neteikia man jokio padrąsinimo tikėjimui. Jis Pats ir uždarė mane šiame geležiniame narve, ir viso pasaulio žmonės negali manęs iš jo išleisti. Ak, amžinybe, amžinybe! Kaip aš ištversiu tą kankynę, kuri neišvengiamai laukia manęs amžinybėje!

Tada Aiškintojas pasakė Krikščioniui:

– Niekada nepamiršk šio žmogaus kančių bei nelaimės, ir teesie tai tau nuolatinis įspėjimas.

– Tikrai, – tarė Krikščionis, – tai baisus dalykas! Dievas tepadedu man budėti, būti blaiviam ir melstis, kad galėčiau saugotis tų dalykų, kurie užtraukė šiam žmogui nelaimę. Bet ar ne laikas man toliau keliauti?

– Palauk, aš tau parodysiu dar vieną dalyką, tada galėsi toliau keliauti.

Jis vėl paėmė Krikščionių už rankos ir įvedė jį į kambarį, kur vienas žmogus kaip tik kėlė iš lovos ir, rengdamasis drabužiais, vis drebėjo. Krikščionis paklausė:

– Kodėl tas žmogus taip dreba?

Aiškintojas liepė žmogui pasisakyti drebėjimo priežastį. Šis pradėjo pasakoti:

– Šiąnakt aš sapnavau, kad dangus juodai aptemo, ėmė baisin-gai griauti ir žaibuoti, ir mane apėmė siaubas. Aš pažvelgiau aukš-tyn, pamačiau, kad vėjo varomi debesys lekia pašėlusiu greičiu, ir tuojau išgirdau skardų trimito garsą. Be to, pamačiau žmogų, sėdintį ant debesies. Jį sekė tūkstančiai pulkų. Jie visi buvo pasken-dę liepsnojančioje ugnyje, ir visas dangus taip pat degė liepsnose. Tada išgirdau galingą balsą: „Kelkitės, mirusieji, ir ateikite į teis-mą!“ Sulig tais žodžiais uolos perskilo, kapai atsivėrė, ir iš jų išėjo mirusieji. Vieni jų buvo labai linksmi ir žiūrėjo aukštyn, o kiti ieš-kojo, kur pasislėpti po uolomis. Tada mačiau, kaip ant debesies sėdintis vyras atsivertė knygą ir liepė jiems prieti artyn. Tačiau dėl karštos liepsnos, kuri iš jo sklido ir pleveno priešais jį, tarp jų liko gerokas tarpas, koks būna tarp teisėjo ir kalinio teisiųjų suole (1 Kor 15; 1 Tes 4, 16; Jud 15; Jn 5, 28 – 29; 2 Tes 1, 8 – 10; Apr 22, 11 – 14; Iz 26, 21; Mch 7, 16 – 17; Ps 5, 5; 1, 1 – 3; Mal 3, 2 – 3; Dan 7, 9 – 10). Aš taip pat girdėjau, kaip tiems, kurie lydėjo sėdintį ant debesies vyrą, buvo paskelbta: „Pirmiau išrinkite rauges ir suriškite į pėdelius sudeginti, o kviečius sukraukite į mano kluoną“ (Mt 3, 12; 13, 30; Mal 3, 1). Sulig tais žodžiais prie pat kojų atsivėrė bedugnė, o iš jos, baisiausiai pleškėdamai, veržėsi lauk dūmai ir degančios anglys. Tiems patiems asmenims taip pat buvo pasakyta: „Surinkite mano kviečius į kluoną“ (Lk 3, 17). Ir sulig tais žodžiais aš pamačiau, kaip daugelis buvo pakelti aukštyn ir nunešti į debesis, o aš pasilikau (1 Tes 4, 16 – 17). Aš irgi ban-džiau slėptis, bet negalėjau, nes ant debesies sėdintis vyras vis dar neišleido manęs iš akių. Be to, aš prisiminiau savo nuodėmes, ir mane graužė sąžinė (Rom 2, 14 – 15). Paskui aš pabudau iš miego.

– Bet kodėl gi tu taip išsigandai to vaizdo?

– Aš maniau, kad atėjo teismo diena, o aš nesu jai pasiruošęs. Bet labiausiai mane išgąsdino tai, kad keletą pakėlė aukštyn, o

mane paliko, be to, pragaro bedugnė atsivėrė kaip tik po mano kojomis. Sąžinė taip pat graužė mane, o teisėjas, kaip man rodėsi, žiūrėjo į mane su pasipiktinimo išraiška veide.

Tada Aiškintojas tarė Krikščioniui:

– Ar gerai apsvarstei visus šiuos dalykus?

– Taip, ir jie sukėlė mano sieloje viltį ir baimę.

– Na, tai atmink visus šiuos dalykus taip, kad jie būtų tau kaip akstinas sąžinei, raginantis eiti pirmyn tuo keliu, kuriuo turi eiti.

Tada Krikščionis ėmė juostis savo strėnas ir ruoštis į kelionę. Aiškintojas tarė jam:

– Ramintoja dvasia teesie visada su tavimi, mielas Krikščioni, kad rodytų tau kelią, vedantį į Dangiškąjį miestą.

Krikščionis keliavo toliau, sakydamas:

– Mačiau dalykų čia naudingų ir retų,

Baisių ir malonių, kad jie sutvirtintų

Mane tam, ką aš apsiėmiau daryti,

Tad stengsiuos atsiminęs išmanyti,

Ko jie mane mokina, ir už tai,

Tau, Aiškintojau, dėkoju nuoširdžiai.

Sapne aš pastebėjau, kad vieškelis, kuriuo Krikščionis turėjo eiti, buvo mūru aptvertas iš abiejų pusių, o tasai mūras vadinosi Išgelbėjimas (Iz 26, 1: „Tą dieną bus giedama Judo šalyje šita giesmė: „Mūsų stiprybės miestas – Sionas. Išgelbėtojas – jo siena ir pylimas“). Našta apsunkintas Krikščionis ir bėgo šiuo keliu, nors ir vargdamas, kadangi turėjo nešti ant pečių tokią sunkią naštą.

Jis bėgo tol, kol pasiekė iškilesnę vietą. Ant kalvelės stovėjo kryžius, o kiek žemiau, pakalnėje, buvo kapas. Sapne mačiau, jog, tik Krikščioniui atėjus ties kryžiumi, našta atsipalaidavo ir nukrito jam nuo pečių. Nukritusi žemėn, ji ėmė riedėti link kapo angos, kur ir įkrito, ir aš jos daugiau nebemačiau.

Tada Krikščionis pasijuto laimingas ir tarė:

– Savo kančia Jis suteikė man atilsį ir Savo mirtimi – gyvenimą.

Jis tyliai stovėjo, žiūrėdamas ir stebėdamasis, kad žvilgsnis į kryžių galėjo išvaduoti jį nuo naštos. Todėl jis vis žiūrėjo, kol jam per skruostus srovėmis ėmė tekėti ašaros (Zch 12, 10). Jam bestovint ir beverkiant, prie jo priėjo trys Žibantieji ir pasveikino žod-

žiais: „Ramybė tau!“ Pirmasis jam tarė: „Tau atleidžiamos nuodėmės!“ (Mk 2, 5); antrasis nuvilko jam jo suplyšusius drabužius ir aprenė jį naujais rūbais (Zch 3, 4); o trečiasis pažymėjo ženklą kaktoje (Ef 1, 13) ir davė Krikščioniui antspaudu patvirtintą pergammento ritinį, į kurį liepė žiūrėti kelyje, o prie dangaus vartų jis turėsiąs jį įteikti. Po to jie nuėjo savo keliu. Tada Krikščionis pašoko iš džiaugsmo ir ėjo toliau, giedodamas:

Su nuodėmių našta lig tol ėjau,
Širdžiai geliant pagalbos niekur neradau,
Kol čia aš atkeliavau. O nuostabi vieta!
Mano palaimos čia tikra pradžia:
Nukrito čia sunki našta kalčių,
Nutrūko ryšiai jos man nuo pečių!
Palaimintas kryžius, kapas, o labiau Tasai,
Kuris čia kentė gėdą, mirtį už mane.

3 skyrius

Sunkumų kalnas ir Gražieji rūmai

Sapne mačiau, kad jis keliavo toliau, kol pasiekė kalvos papėdę, ten pamatė atokiau nuo kelio kietai bemiegančius tris vyrus, kurių kojos buvo supančiotos geležinėmis grandinėmis. Vieno vardas buvo Neišmanėlis, antrojo – Tinginys, o trečiojo – Nieko Nebojantis.

Taigi Krikščionis, matydamas juos šitaip begulinčius, priėjo artyn ir, norėdamas pažadinti, sušuko:

– Jūs panašūs į tuos, kurie miega ant laivo stiebo viršūnės (Pat 23, 34), nes po jumis yra mirties jūros praraja, kuri neturi dugno. Todėl pabuskite ir eikite iš čia. Leiskite, aš padėsiu jums nusiimti tuos geležinius pančius.

Jis taip pat sakė jiems:

– Jei tasai, kuris slankioja aplink, kaip riaumojantis liūtas (1 Pt 5, 8), jus sužeis, jūs tikrai tapsite grobiu jo dantims.

Tai išgirde, jie pasižiūrėjo į jį ir pradėjo taip atsikalbinėti:

– Nematau jokio pavojaus, – pasakė Neišmanėlis.

Tinginys tarė:

– Leiskite tik truputėlį pamiegoti.

Nieko nebojantis pasakė:

– Kiekvienas moka pats savimi pasirūpint.

Ir jie vėl sugulė miegoti, o Krikščionis keliavo toliau.

Tačiau jam buvo skaudu, kad žmonės, patekę į tokį pavojų, neįvertino jo gerumo, kai jis mielai ėmėsi jiems padėti, juos pažadindamas bei patardamas ir pasisiūlydamas padėti jiems nusiimti geležinius pančius. Taip besisielodamas jis kairėje siaurojo kelio pusėje pamatė mūrą peršokusius du vyrus, kurie greitai jį pasivijo. Vienas jų buvo vardu Formalistas, o antrasis Veidmainys. Taigi, kaip sakiau, jie prisiartinio prie jo, o jis šitaip pradėjo su jais kalbėti:

– Iš kur jūs, gerbiamieji, ateinate ir kur keliaujate?

– Mes esame gimę Tuščios Garbės šalyje ir einame į Siono kalną pagyrimo gauti, – atsakė jie.

– Kodėl jūs neįėjote pro vartus, kurie yra šio kelio pradžioje? Argi jūs nežinote, kad yra parašyta: „Kas ne pro duris įeina, bet pro kitur įkopia, tas vagis ir galvažudys?“

Jie jam atsakė, kad visi jų tautiečiai maną, jog eiti iki vartų ir pro juos išeiti į kelią esąs per didelis lankas, todėl jie paprastai einą trumpesniu keliu ir išeiną į siaurąjį kelią, perlipdami per mūrą, kaip kad dabar padarė.

– Bet ar tai nebus nusižengimas Valdovui to miesto, į kurį keliaujame? – paklausė Krikščionis. – Juk taip laužoma Jo aiškiai išreikšta valia?

Jie jam liepė dėl to be reikalo nekvaršinti sau galvos, kadangi tai, ką jie darą, esąs senas paprotys, ir jie galį (jei būtų reikalas) pristatyti liudijimus, rodančius, jog tai daroma jau daugiau kaip tūkstantį metų.

– Bet, – sakė Krikščionis, – ar ir teismas pateisins tai, ką jūs darote?

Jie atsakė, jog toks senas paprotys, kurio laikomasi jau daugiau kaip tūkstantį metų, be abejo, būsiąs ir dabar teisėjo pripažintas teisėtu dalyku. O be to, svarbiausia, kad jie patenką į kelią, ir nes-

varbu, kokiū būdu. Jie esą kelyje, kaip ir jis, įėjęs pro vartus; tik jie pateko čia perlipę mūrą. Tai kuo gi jo padėtis esanti geresnė už jų?

– Aš vadovaujuos savo Viešpaties įsakymu, – atsakė Kriškčionis. – Jūs vadovaujatės neišmintingu savo pačių įsivaizdavimu. Jau dabar šio kelio Viešpats laiko jus sukčiais, todėl bijau, kad ir kelionės gale jūs nebūsite pripažinti teisingais žmonėmis. Jūs įeinatė patys, be jo nurodymų, ir išeisite patys, be jo malonės.

Į tai jie nieko daugiau nebeatsakė, tik liepė jam žiūrėti savęs. Aš mačiau, kad jie ėjo kiekvienas sau, kaip išmanydamas, nesitardami tarpusavy, tik sakė Kriškčioniui, jog dėl įstatymų ir įsakų tai jie neabejoja, jog vykdysią juos taip pat sąžiningai, kaip ir jis.

– Todėl, – sakė jie, – mes nematome, kuo tu skiriesi nuo mūsų, nebent savo apdaru, kurį, kaip atrodo, kas nors iš kaimynų tau bus davęs, kad prisidengtumei savo nuogumą.

– Įstatymais ir įsakais nebūsite išgelbėti, kadangi neįėjote pro duris (Gal 2, 16). O dėl apdaro, kurį dėviu, jį man davė Valdovas tos šalies, į kurią einu, tam, kaip jūs teisingai sakote, kad pridengčiau savo nuogumą. O kad Jis man šį apdarą įteikė, laikau didelio Jo maloningumo man ženklū, nes anksčiau turėjau vien sudriskusius drabužius. Be to, dar ir kaktoje aš turiu ženklą, į kurį jūs galbūt neatkreipėte dėmesio, ten vienas mano Viešpaties artimiausių bendradarbių įrašė tą dieną, kai našta nukrito man nuo pečių. Be to, noriu jums pasakyti, kad man tada buvo duotas ir antspaudu patvirtintas raštas, jog, skaitydamas jį, turėčiau paguodą kelionėje. Man taip pat buvo pasakyta įteikti jį prie dangaus vartų kaip ženklą, kad paskui jį ir aš ten tikrai įeisiu. Visų šių dalykų, man atrodo, jums trūksta, o trūksta todėl, kad neįėjote pro vartus.

Į visa tai jie nieko neatsakė, tik susižvalgė tarpusavyje ir nusijuokė. Mačiau, kad jie visi keliavo toliau, Kriškčionis ėjo pirmas ir su niekuo nebesikalbėjo, tik su savimi pačiu. Ir tai jis darė kartais dūsaudamas, o kartais patenkintas. Be to, jis dažnai skaitydavo raštą, kurį vienas Žibančiųjų jam davė, ir tai jį gelbėjo nuo nuovargio.

Mačiau, kaip jie visi keliavo toliau, kol priėjo Sunkumų kalną, kurio papėdėje buvo šaltinis. Be to kelio, kuris vedė tiesiai nuo Siaurųjų vartų, ten ėjo dar du keliai, kurių vienas suko į kairę, o kitas į dešinę palei kalną. Siaurasis kelias vedė stačiai į kalną, ir

kopimas aukštyn kalno šlaitu vadinosi Sunkumas. Krikščionis dabar pribėgo prie šaltinio (Iz 49, 10) ir atsigėrė, norėdamas atsigai-vinti, po to pradėjo kopti į kalną, sakydamas:

- Į aukštą kalną ši įkopt geidžiu
Ir nesiskųsiu kelio sunkumu.
Šis kelias gyvasties, manau,
Tad tik drąsos, ir kopsiu vis aukščiau!
Geriau sunkiu tikruoju eit keliu
Nei netikru, į mirtį vedančiu.

Kiti du taip pat atėjo prie kalno, bet, pamatę, kad jis status, aukštas ir kad yra dar du keliai, kuriais galima kopti, be to, manydami, kad anoje kalno pusėje šie du keliai tikriausiai vėl atves į tą, kuriuo Krikščionis kopė aukštyn, jie nusprendė eiti tais keliais. Vienas šių kelių vadinosi Pavojus, o kitas – Pražūtis. Taigi pirmasis vyras nuėjo keliu, vadinamu Pavojus, kuris nuvedė jį į didelę girią, o antrasis nuėjo stačiai Pražūties keliu, kuris jį išvedė į platų lauką, pilną tamsių kalnų, kur jis suklupo, parpuolė ir niekada daugiau nebeatsikėlė.

Tada aš pasižiūrėjau į Krikščionį, jog matyčiau, kaip jis kopia į kalną, ir pastebėjau, kad jis, kiek pabėgėjęs, ėmė eiti žingsniu, o paskui parpuolęs ropštėsi rankomis ir keliais, kadangi kalnas ten buvo labai status. Beveik pusiaukelėje nuo kalno viršūnės buvo maloni pavėsinė, padaryta kalno Viešpaties pavargusiems keleiviams pailsėti bei atsigai-vinti. Taigi Krikščionis ten užėjo ir atsise-do pailsėti. Po to jis išsitraukė iš užančio suvyniotą raštą ir skaitė jį, kad nusiramintų. Jis iš naujo apžiūrėjo savo apdarą, kuris jam buvo duotas, kai stovėjo po kryžiumi. Taip besidžiaugdamas ir savimi patenkintas, jis pagaliau užsnūdo, o po to giliai įmigo, užtrukdamas ten beveik iki pat vakaro. Jam bemiegant, raštas iškrito iš rankos. Kai jis taip miegojo, kažkas priėjo prie jo ir pažadino, sakydamas: „Eik, tinginy, pas skruzdę ir įsižiūrėk į jos kelius, ir mokykis išmin-ties“ (Pat 6, 6). Tai išgirdęs, Krikščionis staiga pašoko ir nuskubėjo savo keliu. Visą laiką ėjo greitai, kol pasiekė kalno viršūnę.

Jam užlipus ant kalno, baisiai skubėdami atbėgo du vyrai: vien-as jų buvo vardu Baimingasis, o kitas – Nepsitikintis. Jų Krikščio-nis paklausė:

– Kas gi atsitiko, meldžiamieji? Jūs bėgate ne į tą pusę.

Baimingasis atsakė, jog jie vykę į Siono kalną ir jau buvę ilipę į Sunkumų kalną, bet, juo toliau einą, juo daugiau pavojų sutinką, todėl grįžta atgal.

– Taip, – sakė Nepasitikintis, – nes visai čia pat prieš mus, ant kelio, guli du liūtai. Ar jie miega, ar ne, to nežinome, tačiau, be jokios abejonės, jei būtume priėję prie jų, jie tuojau būtų mus sudraskę.

– Jūs mane išgašdinote, – atsakė Krikščionis. – Bet kurgi aš bėgsiu, kad išsigelbėčiau? Jei grįšiu atgal į savo kraštą, kuriam gresia ugnis ir pelenai, tikrai ten pražūsiu; jei man pasisektų pasiekti Dangiškąjį miestą, žinau, jog ten tikrai būsiu saugus. Turiu išdrįsti ir eiti pirmyn. Grįžtančio atgal laukia tik mirtis, einant pirmyn, tenka iškęsti mirties baimę, bet po jos laukia amžinasis gyvenimas. Aš vis dėlto eisiu pirmyn.

Nepasitikintis ir Baimingasis toliau ėjo savo keliu. Krikščionis, pagalvojęs apie tai, ką išgirdo iš tų vyrų, ieškojo užantyje savo rašto ritinio, kad galėtų jį pasiskaityti ir pasiguosti. Paieškojęs ten jo nerado. Tada Krikščionis labai susisielojo ir nežinojo, ką daryti, nes trūko to, kas jam teikdavo jėgų ir kas suteikė jam teisę įeiti į Dangiškąjį miestą. Todėl jis stovėjo susirūpinęs, nežinodamas, ką toliau daryti. Pagaliau jis prisiminė, jog miegojo pavėsinėje kalno šlaite. Puolęs ant kelių, prašė Dievą atleidimo jam, kad taip kvailai pasielgė, ir grįžo atgal ieškoti savo rašto ritinio. Bet kas apsakys Krikščionio širdies skausmą, kurį jis kentė visą kelią, grįždamas atgal? Jis čia dūsavo, čia verkė, čia vėl barė save už tai, kad buvo toks paikas ir miegojo tokioje vietoje, kuri buvo skirta tik pailsėti nuovargusiam. Jis grįžo atgal, visą kelią nuolat apsidairydamas, ar nepasiseks surasti tą raštą, kuris jau tiek daug kartų jį paguodė kelionėje. Jis ėjo tol, kol pamatė pavėsinę, kurioje sėdėjo ir miegojo. Bet jo sielvartas labiau padidėjo, nes jis vėl prisiminė savo nelemtą miegą (Apr 2, 4; 1 Tes 5, 6 – 8). Jis dabar ėjo toliau, šitaip apverkdamas savo nuodėmingą miegą: „O, nelaimingas aš žmogus, kam aš miegojau dienos metu! Kam aš miegojau, sunkumus kęsdamas? Ak, kam aš taip pataikavau savo kūnui, kad tą poilsio vietą, kurią kalno Viešpats įrengė tikrai dvasiniam

piligrimų atgaivinimui, panaudojau savo kūno ilsinimui! Kiek daug man teko veltui nužingsniuoti! Taip atsitiko ir Izraelio tautai: už savo nuodėmės ji buvo pasiūsta atgal keliu, vedančiu Raudonosios jūros link. Aš esu priverstas žengti šiuos žingsnius su širdies skausmu, o būčiau galėjęs žengti su džiaugsmu, jei ne tas nuodėmingas miegas! Kaip toli dabar jau būčiau nukeliavęs! Esu priverstas suvaikščioti tris kartus tuo pačiu keliu, kuriuo man būtų reikėję tik vieną kartą eiti. Dar ir naktis, ko gero, užklups mane kelyje, nes diena jau baigiasi. O, kad aš nebūčiau miegojęs!“

Per tą laiką jis priėjo pavėsinę, atsisėdo joje ir kurį laiką verkė. Bet pagaliau (Apvaizda taip lėmė), liūdnai žiūrėdamas žemyn po suolu, jis pamatė savo rašto ritinį, kurį, drebedamas bei skubėdamas, greitai pakėlė ir įsidėjo į užantį. Kaip džiaugėsi žmogus, vėl turėdamas savo rašto ritinį! Juk tasai raštas garantavo jam gyvybę ir priėmimą taip trokštamame ramybės uoste. Todėl jis įsikišo jį užantin, dėkojo Dievui, kad nukreipė jo akis pažvelgti ten, kur gulėjo ritinys, ir, ašarodamas iš džiaugsmo, vėl leidosi į kelionę. O, kaip vikriai jis dabar lipo aukštyn į kalną! Tačiau Krikščioniui dar nepasiekus viršūnės, nusileido saulė. Taip jis vėl prisiminė tą lengvabūdį miegą, ir pradėjo šitaip pats sau skųstis: „Ak, tu, nuodėmingasis miege! Per tave mane dabar kelionėje gali užklupti naktis! Turiu eiti be saulės šviesos, tamsai dengiant taką, pelėdoms gailiai ūbaujant. Ir vis dėl to savo nuodėmingo miego!“ Jis prisiminė ir tai, ką Nepasitikintis ir Baimingasis jam papasakojo: jie išsigando liūtų. Krikščionis vėl pats sau tarė: „Šie žvėrys medžioja savo grobį naktį. Jeigu jie patykos manęs tamsoje, kaip aš nuo jų išsisuksiu, kaip išvengsiu jų nagų?“ Jis keliavo toliau. Sielodamasis dėl savo klaidos, jis pakėlė akis ir pamatė priešais bestovinius didingus, puikius rūmus, kurie vadinosi Gražiaisiais. Jie buvo visai šalia vieškelio (Apr 3, 2; 1 Tes 5, 7 – 8).

Aš mačiau sapne, kad jis pasiskubino eiti, norėdamas, jei tik bus įmanoma, gauti ten nakvynę. Netoli tepaėjęs, pasuko į labai siaurą praėjimą, esantį apie du šimtus žingsnių nuo vartininko namelio. Eidamas piligrimas atidžiai žiūrėjo prieš save, ir pamatė ant kelio du liūtus. „Dabar ir aš matau, – galvojo jis, – tuos pavojus, kurie priverė Nepasitikintį ir Baimingąjį grįžti atgal“. (Liūtai buvo prirakinti

grandinėmis, bet jis grandinių nepastebėjo.) Jis išsigando ir galvojo jau grįžti atgal paskui anuos vyrus, kadangi manė, jog jo laukia tik mirtis. Bet vartininkas, vardu Budrusis, pastebėjęs iš savo namelio, kad Krikščionis sustojo, lyg norėdamas grįžti atgal, sušuko jam:

– Nebijok liūtų, nes jie prirakinti. Žvėrys čia yra tam, kad išbandytų tikėjimą tų, kurie jo neturi. Laikykis tik tako vidurio, ir nieko blogo tau neatsitiks.

Išvydau, kaip jis ėjo toliau, drebėdamas iš baimės nuo liūtų, tačiau stropiai vykdydamas vartininko nurodymus. Jis girdėjo liūtus riaumojant, bet jie nieko bloga jam nedarė. Jis suplojo iš džiaugsmo rankomis ir nuėjo toliau, pagaliau sustojo prie vartų, kur laukė vartininkas. Krikščionis paklausė vartininką:

– Meldžiamasis, kieno šie namai? Ar galėčiau čia šianakt pernakvoti?

Vartininkas jam atsakė:

– Šiuos namus pastatė kalno Viešpats piligrimų poilsiui ir apsaugai.

Vartininkas taip pat pasiteiravo, iš kur jis ateinąs ir kur keliaująs.

– Aš ateinu iš Pražūties miesto ir keliauju į Siono kalną. Kadangi saulė jau nusileidusi, norėčiau, jei galima, pasilikti čia per naktį.

– Kuo tu vardu?

– Dabar vadinuosi Krikščionis, o anksčiau mano vardas buvo Nepatyręs Malonės. Esu kilęs iš giminės Japheto, kuriam Dievas leidžia gyventi Semo palapinėse (Pr 9, 27).

– Bet kas atsitiko, kad tu ateini taip vėlai? Juk saulė jau nusileidusi.

– Būčiau atvykęs čia jau anksčiau, jei (nelaimingas aš žmogus!) nebūčiau miegojęs pavėsinėje, kuri stovi kalno šlaite. Betgi, nepaisant ir to, aš būčiau atėjęs čia daug anksčiau, jei bemiegodamas nebūčiau pametęs savo liudijimo rašto ir atkeliavęs be jo iki kalno viršaus. Tada, išieškojęs užantyje ir nesuradęs, buvau priverstas liūdna širdimi grįžti į tą vietą, kur miegojau. Ten aš jį suradau ir dabar atėjau čia.

– Na, tai aš pašauksiu vieną šių namų mergaitę, kuri, jei jai patiks tavo šneka, įves į vidų ir supažindins su kitais namiškiais, kaip priimta šiuose namuose.

Vartininkas Budrusis paskambino ir, išgirdusi skambutį, išėjo rimta bei graži mergaitė, vardu Apdairioji. Ji paklausė, kam jis ją šaukęs.

Vartininkas atsakė:

– Šis vyras keliauja iš Pražūties miesto į Siono kalną, bet, pavargęs ir užkluptas nakties, mane klausė, ar negalėtų čia šianakt pernaktuoti. Aš jam atsakiau pakviesias tave, o tu, pasikalbėjusi su juo, galėsi pasielgti, kaip tau atrodys tinkama, atsižvelgdama į šių namų nuostatus.

Ji paklausė Krikščionį, iš kur ir kurlink einas. Šis jai atsakė. Ji taip pat klausinėjo jo, kaip jis patekęs į šį kelią, ir jis papasakojo. Tada ji paklausė, ką jis matė ir patyrė kelyje. Jis taip pat papasakojo. Pagaliau mergaitė pasiteiravo, kuo vardu keleivis. Į tai jis atsakė:

– Aš vadinuosi Krikščionis. Ir norėčiau čia pasilikti per naktį, kadangi, kiek numanau, ši vieta pastatyta kalno Viešpaties piligrimų poilsiui bei saugumui.

Ji nusišypsojo, nors akyse žibėjo ašaros. Pagaliau ji tarė:

– Aš pakviesiu keletą šeimos narių.

Nubėgusi prie durų, ji pakvietė Išmintį, Dievo Baimę ir Meilę, kurios, dar kiek su juo pasikalbėjusios, įsivedė Krikščionį į namą ir supažindino su visa šeima. Daugelis namiškių, pasitikdami jį prie namų slenksčio, sakė:

– Įeik, Viešpaties palaimintasai! Kalno Viešpats pastatė šiuos namus kaip tik tam, kad juose būtų priimami tokie piligrimai kaip tu.

Krikščionis nusilenkė jiems ir nusekė paskui į vidų. Įėjus ir atsėdus, jam davė atsigerti ir nutarė, kol bus paruošta vakarienė, keletas jų pradės ypatingą pokalbį su Krikščioniu, kad būtų kuo naudingiausiai praleistas laikas. Kalbėtis su juo pavedė Dievo Baimei, Išminčiai ir Meilei.

– Na štai, mielas Krikščioni, – tarė Dievo Baimė, – kadangi mes tau parodėme meilę ir priėmėme šianakt į savo namus, tai pasikalbėkime apie tuo dalykus, kurie tau atsitiko kelionėje, kad galėtume iš jų pasimokyti.

– Labai mielai. Aš labai džiaugiuosi, kad jūs man tokie malonūs.

– Kas tave paskatino pradėti piligrimo gyvenimą?

– Išvykti iš gimtojo krašto mane privertė baisūs žodžiai, kurie nuolat skambėdavo ausyse, būtent, kad man gresia neišvengiama pražūtis, jei pasiliksiu ten, kur esu.

– Bet kaip atsitiko, kad tu išvykai iš savo krašto būtent šiuo keliu?

– Taip Dievas norėjo, nes aš nežinojau, kur eiti, kai mane kankino pražūtis baimė. Kai verkiau, drebėdamas iš baimės, prie manęs priėjo vyras, vardu Evangelistas. Jis man ir parodė kelią į Siauruosius vartus, kurių šiaip aš niekada nebūčiau suradęs, o tas kelias atvedė mane tiesiai į šiuos namus.

– Bet ar neužsukai į Aiškintojo namus?

– Taip. Ten pamačiau tai, ko, kol gyvas būsiu, nepamiršiu, ypač trijų dalykų, būtent: kaip Kristus, nepaisant šėtono pastangų, išlaido Savo širdį maloningą, kaip žmogus nuodėmiaudamas prarado viltį tikėtis Dievo gailestingumo, taip pat sapną to, kuris matė atėjusią teismo dieną.

– Ar girdėjai jį pasakojant savo sapną?

– Taip, ir man tas sapnas pasirodė stačiai siaubingas. Man širdį skaudėjo, kai žmogus pasakojo tą sapną, o vis dėlto džiaugiuos, kad jį išgirdau.

– Ar tai ir viskas, ką matei Aiškintojo namuose?

– Ne, jis dar mane nusivedė ir aprodė didingą pilį. Žmonės, gyvenantys toje pilyje, buvo aprenkti auksiniais rūbais. Atėjo vienas narsuolis ir prasiskynė sau kelią pro ginkluotus vyrus, kurie stovėjo tarpduryje, kad jį sulaukytų. Jis buvo pakviestas įeiti ir laimėti amžiną garbę. Tie dalykai stačiai sužavėjo mano širdį. Mielai būčiau pasilikęs to gerojo žmogaus namuose visus metus, jeigu nebūtų reikėję toliau keliauti.

– O ką dar matei bekeliudamas?

– Ką mačiau? Nagi, tik truputį paėjėjęs, aš pamačiau žmogų, kuris kabėjo ant medžio krauju apsipylęs. Vien nuo jo pamatymo mano našta nukrito nuo pečių, nes iki tol dejavau, slegiamas sunkios naštos. Man tai buvo labai keista, nes niekada nieko panašaus nebuvau matęs. Man taip bestovint ir bežiūrint aukštyn į kabantįjį ant kryžiaus (aš negalėjau atitraukti nuo jo akių), priėjo trys Žibantieji. Vienas jų paliudijo, kad nuodėmės man yra atleistos; antrasis

nuvilko mano suplyšusius drabužius ir aprenė šiuo išdabintu rūbu, kurį matote; o trečias pažymėjo ženklą, kurį matote mano kaktoje, ir davė man šį antspaudu patvirtintą suvyniotą raštą. (Sulig tais žodžiais jis išsitraukė jį iš užančio.)

– Bet juk matei ir dar kai ką, tiesa?

– Tai, ką papasakojau, buvo geriausiai mano matyti dalykai. Bet mačiau ir kitokių. Pavyzdžiui, eidamas mačiau tris vyrus: Neišmanėlį, Tinginį ir Nieko Nebojantį, begulinčius truputį atokiau nuo kelio, kietai įmigusius, grandinėmis surakintomis kojomis. Ar manote, kad galėjau juos prižadinti? Aš taip pat mačiau Formalistą ir Veidmainį, perlipančius per mūro sieną, kad eitų, kaip jie apsimetė, į Sioną. Tačiau jie netrukus žuvo, nors ir sakiau jiems, jog taip atsitiks, bet jie netikėjo. Užvis sunkiausia man pasirodė užlipti į šį kalną ir lygiai tiek pat sunku praeiti pro liūtų nasrus. Iš tikrųjų, jei ne gerasis vartininkas, kuris stovi prie šios pilies vartų, nežinau, ar tik nebūčiau vėl grįžęs atgal. O dabar dėkoju Dievui, kad esu čia, ir dėkui jums, kad mane priėmėte.

Tada Išmintis panorė duoti jam keletą klausimų ir pageidavo, kad jis atsakytų. Ji paklausė:

– Ar kartais neprisimeni to krašto, iš kurio iškeliavai?

– Prisimenu, bet tik su gėda ir pasibjaurėjimu. Tikrai, jei būčiau pasiilgęs tos šalies, iš kurios iškeliavau, rasčiau progą ten sugrįžti, bet dabar aš trokštu geresnės šalies, tai yra dangiškosios (Žyd 11, 15 – 16).

– Bet ar neturi išsinešęs iš ten kai ko, kas tau buvo įprasta ir miela?

– Taip, bet taip yra, man to labiausiai nenorint. Ypač tos slaptos kūniškos mintys, kurios visiems mano tėvynainiams, o ir man pačiam, labai patikdavo. Dabar dėl visų šių dalykų aš liūdžiu ir siejuosi ir, jei tik galėčiau pasirinkti, tai pasirinkčiau daugiau apie juos nebegalvoti. Tačiau, kai noriu daryti tai, kas geriausia, manęs nepalieka tai, kas blogiausia (Rom 7, 15 – 21).

– Bet ar nepatyrei kartais jausmo, tartum jau būtų įveikti tie dalykai, kurie tave taip vargina?

– Taip, bet tai atsitinka labai retai. Tai būna man auksinės valandos.

– Ar prisimeni, kokiomis priemonėmis pasieki tai, kad tave varginą dalykai kartais lyg ir įveikiami?

– Taip, tai įvyksta tada, kai galvoju, ką mačiau prie kryžiaus, arba kai pasižiūriu į savo puikiai išsiuvinėtą rūbą, taip pat, kai pasiskaitau raštą, kurį nešioju užantyje, arba kai širdis sušyla begalvojant apie tą kraštą, į kurį aš keliauju.

– O kodėl gi tu taip trokšti nuvykti į Siono kalną?

– Ten aš tikiuosi pamatyti gyvą Tą, Kuris miręs kabojo ant kryžiaus. Be to, ten aš tikiuosi išsilaisvinti nuo to, kas iki šiol yra mano viduje ir vargina mane. Taip pat sakoma, jog ten nėra mirties (Iz 25, 8; Apr 21, 4), ir ten aš gyvensiu drauge su Tuo, Kuris man labiausiai patinka. Kadangi (jei sakyčiau visą tiesą atvirai) aš myliu Jį, nes Jis išvadavo mane nuo naštos, o man nusibodo savo paties vidinis blogis. Aš mielai būčiau ten, kur daugiau nebemirsiu, ir draugiau su tuo, kas nepaliaujamai šauks: „Šventas, šentas, šventas!“

Tada Meilė paklausė jį:

– Ar turi šeimą? Ar esi vedęs?

– Turiu žmoną ir keturis vaikus.

– O kodėl neatsivedei ir jų kartu?

Krikščionis apsiverkė ir tarė:

– O! Mielai būčiau tai padaręs! Bet jie visi prieštaravo, kad aš leisčiausi į kelionę.

– Tačiau reikėjo su jais pasikalbėti ir pasistengti išaiškinti jiems, kaip pavojinga pasilikti.

– Aš tai ir dariau. Aš jiems papasakojau, kad Dievas man leido sužinoti apie mūsų miesto sunaikinimą, bet jiems atrodė, kad aš juokauju, tad jie manimi nepatikėjo (Pr 19, 14).

– Ar tu meldei Dievą, jog Jis palaimintų tavo patarimus jiems?

– Taip, su didžiuliu nuoširdumu meldžiau, nes turite suprasti, kad žmona ir vargšai vaikai man tokie brangūs.

– Bet ar tu papasakojai jiems apie savo sielvartą bei pražūties baimę? Juk, aš manau, ta pražūtis buvo pakankamai akivaizdi tau pačiam.

– Aš jiems pasakojau tai keletą kartų. Jie taip pat galėjo patirti baimę dėl pakibusio virš mūsų galvų teismo. Bet visa tai jų nepaveikė, kad eitų su manim.

– Tad ką jie pasakė, – klausė Meilė, – teisindamiesi, kodėl nei-
na su tavim?

– Nagi mano žmona bijojo prarasti šį pasaulį, o vaikai pasidavę
kvailiems jaunystės pomėgiams. Dėl šių priežasčių jie paliko mane
vieną žingsniuoti tuo keliu.

– Bet ar tu savo lengvabūdišku gyvenimu negriovei to, ką
žodžiais įrodinėjai, stengdamasis juos perkalbėti, kad eitų kartu su
tavim?

– Iš tiesų, negaliu pasigirti savo gyvenimu, nes aš pats jaučiu,
kad žmogus savo elgesiu gali greitai sugriauti tai, ką įrodinėjimais
stengiasi įdiegti kitų sielose jų pačių labui. Tačiau tiek galiu
pasakyti, jog aš labai saugojaus, kad savo netinkamu elgesiu
neduočiau jiems priežasties nusistatyti prieš iškeliavimą bei bodėtis
juo. Ir kaip tik dėl šito jie man ne kartą sakė, jog aš esu per daug
skrupulingas. Man rodos, galiu pasakyti, kad jeigu kas nors mano
sieloje patiko jiems, tai buvo mano didžiulis sąžinės jautrumas, kad
tik nenusidėčiau Dievui ir nepadaryčiau nieko pikta savo artimui.

– Iš tikrųjų, Kainas neapkentė savo brolio, nes jo darbai buvo
pikti, o brolio teisingi. O jei tavo žmona ir vaikai pasipiktino
tavimi dėl šių dalykų, jie tuo parodė, kad yra neverti atvesti prie to,
kas gera, o tu išgelbėjai savo sielą ir nesi kaltas dėl jų kraujo
(Ez 3, 19).

Taigi sapne mačiau, kad jie taip sėdėjo ir kalbėjosi, kol buvo
paruošta vakarienė. Paskui sėdosi valgyti.

Ant stalo buvo patiekta riebių valgių ir skanaus vyno, o visas jų
pokalbis sukosi apie kalno Viešpatį, būtent apie tai, ką Jis nuveikė
ir kodėl pastatė tuos namus. Iš jų kovojo su tuo, kuris valdė mirtį, ir
jį nukovė (Žyd 2, 14 – 15). Tai padarė Save statydamas į didžiausią
pavojų, ir dėl to aš Jį dar labiau pamilau. Kaip jie sakė ir kaip, atro-
do, pats Krikščionis tvirtino, Jis neteko daug kraujo tai atlikdamas.
Jis padarė visa tai vien iš tikros meilės šiam kraštui, ir tai nušvietė
Jo darbus malonės spindėjimu. Be to, kai kurie namiškiai sakėsi
matę Jį ir kalbėję su Juo po to, kai Jis mirė ant kryžiaus. Jie paliu-
dijo girdėję iš Jo lūpų, kad Jis esąs toks piligrimų mylėtojas, kad,
perėjęs nuo rytų iki vakarų, kito tokio nerasi. Jie ir pavyzdžiu įrodė
tai, ką teigė: būtent, kad Jis atsisakė šlovės, jog galėtų tai dėl

vargšų atlikti. Jie sakėsi girdėję Jį tvirtinant, jog Jis nenorįs Siono kalne vienas gyventi. Jie taip pat dar kalbėjo, kad Jis daugelį piligrimų padaręs kunigaikščiais, nors ir šie buvę elgetomis gimę (1 Sam 2, 8; Ps 113, 7).

Taip jie kalbėjosi iki vėlyvos nakties, kol, pavedę save Viešpaties apsaugai, nuėjo ilsėtis. Krikščionių jie paguldė dideliame viršutiniame kambaryje, kurio langas buvo į rytus. Tas kambarys vadinosi Ramybė. Jis ilsėjosi, kol išaušo diena, o nubudęs pradėjo giedoti:

O, kokią meilę ir rūpestingumą
parodė Jėzus savo piligrimams.
Iš nuodėmių išpirktas taip džiaugiuosi.
Dabar galiu jau būti rojaus prieangiuose.

Rytą jie visi sukilo. Dar kiek pasikalbėję su Krikščioniu, jam patarė nekeliauti toliau nepamačius tos vietos įžymybių. Pirmiausia nusivedė jį į kabinetą ir parodė labai senus metraščius, kuriuose, kiek prisimenu savo sapną, jis pamatė kalno Viešpaties kilmės raštą, liudijantį, kad Jis – Amžinojo Sūnus, kilęs iš amžinosios giminės. Čia taip pat buvo išsamiai užrašyti darbai, kuriuos Jis atliko, ir daugelio šimtų žmonių, kuriuos Jis buvo priėmęs į Savo tarnybą, vardai. Buvo aprašyta, kaip Jis apgyvendino žmones tokiose buveinėse, kurios nei dėl ilgo laiko, nei dėl gamtos poveikio negali būti sunaikintos.

Tada jie paskaitė jam apie kai kuriuos Jo tarnų atliktus žygdarbius, būtent: kaip šie karalystes nugalėjo, ieškojo teisybės, įvykdė pažadus, užčiaupė liūtų nasrus, užgesino ugnies smarkumą, ištrūko nuo kalavijo ašmenų, silpnieji tapo stiprūs, buvo karžygiais kovoje, paėmė svetimųjų karo stovyklas (Žyd 11, 33 – 34).

Jie paskaitė iš kitos tų namų metraščių vietos, kur buvo rašoma, jog mielai jų Viešpats priima į savo malonę kiekvieną (taip, kiekvieną be išimties), nors tas praeityje niekino Jį patį bei Jo veiklą. Čia taip pat buvo aprašyta daugel kitų garsių įvykių, su kuriais Krikščionis susipažino. Jis sužinojo tiek apie senovinius, tiek ir apie dabartinius laikus, apie tas būsimųjų įvykių pranašystes, kurios, priešų išgaščiui bei nusistebėjimui, piligrimų paguodai bei nuraminimui, tikrai išsipildo skirtu laiku.

Kitą dieną jie nusivedė jį į ginklų sandėlį ir parodė jam įvairiausių ginklų, šarvų bei aprangos daiktų, kuriuos Viešpats buvo parūpinęs piligrimams: būtent, kardą, skydą, šalną, šarvus, nuolatinės maldos ginklą ir niekada nenudevimus batus. O tų ginklų bei šarvų ten buvo tokia daugybė, kad jais būtų galima Viešpaties tarnystei apginkluoti tiek vyrų, kiek žvaigždžių danguje.

Jie taip pat parodė jam ir keletą įrankių, kuriais Viešpats tarnai padarė nuostabius darbus: tai Mozės lazda, kūjį ir vinį, kuriais Jahelė nužudė Sisarą, taip pat ašočius, trimitus ir žibintus, kuriais Gideonas privertė bėgti madianitų pulkus, žagrę, kuria Samgaras užmušė šešis šimtus vyrų, taip pat žandikaulį, kuriuo Samsonas įvykdė žygdarbį. Dar jie parodė svaidyklę ir akmenį, kuriuo Dovydas nužudė Galijotą, kalaviją, kuriuo jų Viešpats nužudys nuodėmingą žmogų tą dieną, kai panorės savo priešus sugauti. Be to, parodė dar daug kitų puikių dalykų, kurie Krikščioniui labai patiko. Po to jie vėl nuėjo ilsėtis.

Paskui mačiau savo sapne, kad, rytą atsikėlęs, Krikščionis ruošėsi toliau keliauti, bet jie pageidavo, kad jis pasiliktų dar kitai dienai.

– Tada, – sakė jie, – jei bus giedra diena, mes tau parodysime Maloniuosius kalnus, kurie dar labiau pradžiugins tave, kadangi jie yra arčiau trokštamojo uosto, nei ši vieta.

Krikščionis sutiko dar dieną pasilikti. Kitą rytą jie užvedė jį ant namo stogo ir liepė žiūrėti į pietus. Jis taip ir padarė. Toli toli pamatė puikią kalnuotą šalį, gražiai apaugusią miškais, vynuogynais, visokių rūšių vaismedžiais ir gėlėmis; ten tekėjo gražūs upeliai, tryško šaltiniai (Iz 33, 16 – 17).

Krikščionis paklausė, kaip ta žemė vadinasi. Jie atsakė, jog tai Emanuelio žemė, kad ji, kaip ir šis kalnas, skirta visiems piligrimams.

– O kai tu, išėjęs iš čia, ten nukeliausi, – sakė jie, – galėsi matyti Dangiškojo miesto vartus, kuriuos parodys ten gyveną piemenys.

Dabar Krikščionis prisiminė, kad jam reikia toliau keliauti, ir jie tam pritarė.

– Bet pirma, – sakė jie, – užėikime į ginklų sandėlį.

Jie taip ir padarė. Ten jie aprenė jį šarvais ir apginklavo nuo

galvos iki kojų, kad galėtų apsiginti, jei kas nors užpultų kelyje. Apginkluotas jis išėjo, o draugai palydėjo jį iki vartų. Ten Krikščionis paklausė vartininko, ar jis nematęs kokio piligrimo praeinant. Į tai vartininkas atsakė:

– Taip, mačiau.

– Prašau pasakyti, – tarė Krikščionis, – ar pažinai jį?

– Aš paklausiau, kuo jis vardu, ir šis man atsakė, jog jo vardas Ištikimasis.

– O, – atsakė Krikščionis, – aš jį pažįstu. Jis iš mūsų miesto, artimas mano kaimynas. Jis ateina iš mano giminės. O ar toli, jūsų nuomone, jis jau galėjo nueiti?

– Dabar jis jau bus nulipęs nuo kalno.

– Na tai, – tarė Krikščionis, – Viešpats teisie su tavim ir tegul dar gausiau laimina tave už parodytą gerumą.

Jis pasiryžo eiti, o Apdairioji, Dievo Baimė, Meilė ir Išmintis lydėjo jį dar iki kalno papėdės. Jie ėjo drauge, tęsdami ankstyvesnį pokalbį, kol pasiekė kalno šlaitą, kur reikėjo kopti žemyn. Tada Krikščionis tarė:

– Kiek sunku buvo kopti į kalną, tiek pat, kaip numanau, pavojinga leistis žemyn.

– Taip, – atsakė Išmintis, – kadangi žmogui labai sunku nusileisti į Pažeminimo slėnį, kaip dabar štai tau, ir nė karto nepaslysti kelyje. Todėl mes ir lydime tave, kol nulipsi nuo kalno.

Krikščionis labai atsargiai pradėjo lipti žemyn, tačiau keletą kartų paslydo.

Mačiau, kaip Krikščioniui nulipus nuo kalno, jo gerosios palydovės padavė jam duonos kepalą, butelį vyno ir kekę džiovintų vynuogių, tada jis nuėjo savo keliu.

4 skyrius

Pažeminimo ir Mirties šešėlio slėniai

Bet Pažeminimo slėnyje Krikščionis pateko į sunkią padėtį, nes, netoli tepaėjęs, pamatė bjaurų velnią, atskubantį jam priešais per lauką. Šio vardas buvo Apolyonas. Krikščionis ėmė baimintis ir svarstyti, ar jam grįžti atgal, ar stoti į kovą su velniu. Jis apgalvojo, kad jo nugara neprisidengta šarvų, ir todėl, atgręžęs Apolyonui nugarą, suteiktų jam progą lengvai persmeigti jį savo strėlėmis. Vis dėlto išdrįso stoti į kovą, nusprendęs: „Jei aš tesiekčiau tikrai savo gyvybę išgelbėti, ir tai vertėtų stoti į kovą“.

Jis ėjo artyn priešais Apolyoną. Tas pabaisa buvo bjaurus pažiūrėti: kūnas padengtas žuvies žvynais (tuo jis itin labai didžiavosi), turėjo sparnus, kaip slibinas, ir kojas, panašias į meškos letenas; iš jo pilvo veržėsi ugnis ir dūmai, o nasrai buvo tarsi liūto. Priėjęs prie Krikščionio, jis su panieka pasižiūrėjo į jį ir pradėjo klausinėti:

– Iš kur ateini ir kurlink keliauji?

– Aš ateinu iš Pražūties miesto, kuris yra viso pikto buveinė, ir keliauju į Siono miestą.

– Iš to suprantu, kad tu vienas mano valdinių, kadangi visas tas kraštas yra mano, ir aš esu jo kunigaikštis bei dievas. Kaip tad atsitiko, kad tu pabėgai nuo savo karaliaus? Jei nesitikėčiau, kad tu man dar pasitarnausi, dabar vienu smūgiu parmuščiau tave žemėn.

– Aš tikrai užgimiau tavo valdose, bet ši tarnyba sunki, o tavo alga tokia, kad iš jos žmogus negali pragyventi, nes nuodėmės alga – mirtis (Rom 6, 23). Todėl, kai užaugau, padariau, kaip visi protingi žmonės: būtent, ieškau kur geriau.

– Nėra nė vieno valdovo, kuris taip lengvai paleistų savo valdinius, ir aš tavęs dar nepaleisiu. O kadangi tu skundiesi savo tarnyba ir alga, tai grįžk kuo ramiausiai atgal, ir aš tau iškilmingai pasižadu suteikti visa, ką mūsų šalis gali duoti.

– Bet aš jau parsisamdžiau kitam, būtent, visų kunigaikščių Karaliui, tai argi galiu grįžti pas tave?

– Tu pasielgei pagal priežodį: „Bėgdamas nuo vilko, ant meš-

kos užbėgo“. Įprastas dalykas, kad tie, kurie sakosi esą Jo tarnai, po kiek laiko slapta pabėga nuo Jo ir vėl sugrižta pas mane. Padaryk ir tu taip, ir viskas bus gerai.

– Aš jam pasižadėjau ir prisiekiau ištikimybę. Kaipgi galiu viso to išsižadėti ir likti nepakartas kaip išdavikas?

– Tu lygiai taip pat pasielgei su manimi, bet aš pasiryžęs viso to daugiau neminėti, jei tu jau dabar apsigrėžęs eisi atgal.

– Kai tau pasižadėjau, buvau dar nepilnametis. Esu tikras, kad tasai Kunigaikštis, po kurio vėliava aš dabar stoviu, gali atleisti mane nuo tau duotų pažadų, ir dovanoti man visa, kuo prieš Jį nusižengiau, klausydamas tavo įsakymų. Be to, visa naikinąs Apolyone, pasakysiu tau tiesą stačiai į akis: man patinka Jo tarnyba, Jo alga, Jo tarnai, Jo valdžia, Jo draugystė ir Jo kraštas geriau negu tavo, todėl nebeįkalbinėk manęs daugiau. Aš esu Jo tarnas ir noriu Jį sekti, – atkirto Krikščionis.

– Apsvarstyk dar kartą šaltu protu, – siekdamas perkalbėti Krikščionį, tęsė Apolyonas, – kas tavęs neabejotinai laukia tame kelyje, kuriuo eini. Tu juk žinai, kad didžioji Jo tarnų dalis susilaukia liūdno galo, kadangi jie prasižengia man ir mano elgimosi būdai. Kiek jų yra susilaukę negarbingos mirties! Be to, tu laikai tarnybą Jam geresne už mano, o tuo tarpu Jis dar niekada nėra išėjęs iš savosios šalies, kad iš priešų rankų išgelbėtų tuos, kurie Jam tarnauja. O aš kiek jau kartų, ką visas pasaulis gerai žino, esu jėga arba klasta išgelbėjęs iš Jo bei Jo tarnų rankų tuos, kurie man ištikimais tarnauja.

– Kad Jis šiuo tarpu susilaiko ir neišgelbsti jų, – kalbėjo Krikščionis, – tai daro tam, kad išbandytų jų meilę, ar jie išlaikys iki galo. O dėl blogos pabaigos, kurios, kaip tu sakei, jie susilaukia, tai jie laiko ją visų garbingiausia. O kai dėl išgelbėjimo tuojau pat, tai jie daug ir nesitiki, kadangi laukia jiems skirtos garbės, kurią gaus tada, kai jų Kunigaikštis ateis į žemę Šventųjų angelų apsuptas.

– Tu jau buvai neištikimas tarnaudamas Jam, tad kaip begali tikėti gausiąs iš Jo algą?

– Kuo gi aš buvau Jam neištikimas, Apolyone?

– Tu jau ką tik iškeliavęs nusilpai, kai vos neprigėrei Nusiminimo liūne, – prikišo Apolyonas Krikščioniui jo silpnybes. – Tu ban-

dei išsivaduoti nuo savo naštos eidamas klaidingais keliais, kai tuo tarpu tau būtų reikėję pakentėti, kol tavo Kunigaikštis nuims ją nuo tavęs. Tu nuodėmingai miegojai ir pametei pačius brangiausius savo daiktus. Taip pat buvai begrižtas atgal, vos pamatęs liūtus. O kai kalbi apie savo kelionę ir apie tai, ką matei bei girdėjai, tai savo širdies slaptuoju kerteleje trokšti pasiekti tuščios garbės.

– Visa tai, ir dar daug kas, ko tu nepaminėjai, yra tiesa. Tačiau Kunigaikštis, Kuriam aš tarnauju ir Kurį gerbiu, yra gailestingas ir visada pasiruošęs atleisti. O, be to, šios silpnybės užvaldė mane tavo šalyje, nes ten aš jomis pasiėmiau. Aš dejavau jų pavergtas, gailėjau dėl jų ir gavau savo Kunigaikščio atleidimą.

Apolyonas, baisiai įsiutęs, suriko:

– Aš esu tavo Kunigaikščio priešas, aš neapkenčiu Jo paties, Jo įstatymų ir Jo žmonių. Aš tyčia atėjau, kad tau pastočiau kelią.

– Pagalvok, Apolyone, ką darai, nes aš esu Karaliaus vieške-lyje, šventumo kelyje, todėl apsižiūrėk.

Tada Apolyonas išsižergė per visą kelią ir tarė:

– Dėl šio dalyko aš nebijau. Pasiruošk mirti, nes aš prisiekiu pragaro bedugne, kad tu niekur toliau nebeeisi. Čia aš pasiimsiu tavo sielą.

Ir sulig tais žodžiais jis sviedė liepsningą strėlę tiesiai Krikščio-niui į krūtinę, bet tasai turėjo rankoje skydą, kuriuo sulaikė strėlę ir išvengė pavojaus.

Krikščionis išsitraukė kardą, pamatė, kad laikas pradėti rimtą kovą. Apolyonas iš pradžių puolė jį, apiberdamas strėlėmis kaip kruša. Krikščionis stengėsi jų išvengti, tačiau Apolyonas sužeidė jį į galvą, į ranką ir į kojas. Tai privertė Krikščionį truputį atsitraukti, todėl Apolyonas dar smarkiau jį puolė. Bet Krikščionis vėl įsidra-sino ir priešinosi jam kaip begalėdamas. Ši nuožmi kova truko dau-giau negu pusę dienos, kol Krikščionio jėgos beveik visai išseko, nes dėl žaizdų jis darėsi vis silpnesnis ir silpnesnis.

Tada Apolyonas, matydamas gerą progą, pribėgo prie Krikščio-nio ir, susiėmęs su juo, bloškė jį baisia jėga žemyn, kad net ištrenkė Krikščioniui iš rankos kardą. Apolyonas tarė:

– Dabar tu jau iš manęs nebeištrūksi.

Sulig tais žodžiais įniko jį taip daužyti, kad Krikščionis nebesi-

tikėjo išliksias gyvas. Tačiau Dievo valia padarė taip, kad, Apolyonui užsimojus smogti paskutinį smūgį, kad pribaugtų šį gerąjį žmogų, Krikščionis vikriai ištiesė ranką ir sugriebė kardą, sakydamas: „Nesidžiauk, mano priešė! Nors aš guliu ant žemės, bet vėl atsikelsiu“ (Mch 7, 8). Jis taip smarkiai dūrė kardu, kad Apolyonas, gavęs mirtiną žaizdą, buvo priverstas trauktis atgal. Tai pastebėjęs, Krikščionis vėl puolė jį, sakydamas: „Visa mes lengvai nugalime dėlei To, Kuris mus pamilo“ (Rom 8, 37). Apolyonas ištiesė savo slibino sparnus ir nulėkė šalin. Krikščionis jo daugiau nebematė (Jok 4, 7).

Kam neteko taip, kaip man, visa tai pačiam matyti bei girdėti, tas negali įsivaizduoti, kaip baisiai Apolyonas klykė ir kriokė ir baisiai burnojo visą laiką bekovojant, o kokie iš Krikščionio širdies veržėsi dūsavimai ir dejavimai. Aš nemačiau, kad per visą kovos laiką Krikščionis būtų nors kartą nusišypsojęs, kol nepastebėjo, kad sužeidė Apolyoną savo dviašmeniu kardu. Tada jis nusišypsojo ir pažvelgė aukštyn. Tai buvo visų baisiausia kova, kokią bet kada mačiau.

Taigi, kovai pasibaigus, Krikščionis tarė:

– Aš noriu padėkoti Tam, Kuris mane išgelbėjo iš liūto nasrų, Tam, Kuris man padėjo kovoje su Apolyonu.

Jis pradėjo pasakoti:

– Jo vardas – didis Belzebulas.

Tai jis pabaisą atsiuntė čionai.

Mane užpuolęs, partrenkė jisai,

Bet Michaelis dar padėjo man -

Kardu aš dūriau priešui šiam baisiam,

Jis bėgt turėjo. Viešpačiui už tai

Garbė ir dėkingumas amžinai.

Pasirodžiusi ranka padavė Krikščioniui keletą gyvybės medžio lapų, kuriuos jis paėmė ir pridėjo prie žaizdų, gautų kovoje, ir jos tuoju sugijo. Atsisėdęs jis pavalgė duonos ir atsigėrė vyno, kurie jam tik buvo duoti, o pasistiprinęs vėl leidosi į kelionę, laikydamas nuogą kardą rankoje, nes sakė pats sau:

– Ką galiu žinoti, o gal koks kitas priešas yra čia pat arti.

Bet jis perėjo visą tą slėnį, ir Apolyonas jam daugiau nė karto nebepastojo kelio.

O šio slėnio gale buvo kitas, vadinamas Mirties šešėlio slėniu. Krikščioniui būtinai reikėjo jį pereiti, kadangi kelias į Dangiškąjį miestą vedė per patį to slėnio vidurį. Slėnis buvo labai atoki vieta. Pranašas Jeremijas taip jį aprašo: „Tyrų, žemė, negyvenama ir nekeliaujama, išdžiūvusi ir tamsi, žemė, kur niekas, išskyrus Krikščionių, nekeliauja ir nė vienas žmogus negyvena“ (Jer 2, 6).

Čia, kaip toliau matysite, Krikščioniui dar blogiau sekėsi nei kovoje su Apolyonu. Sapne mačiau, kad, Krikščioniui priėjus prie Mirties šešėlio slėnio ribų, jį pasitiko du vyrai, anų žvalgų, kurie atnešė blogą žinią apie gerąją žemę, vaikai (Sk 13, 32). Jie labai skubiai grįžo atgal, ir Krikščionis juos taip užkalbino:

– Kur jūs einate?

Jie atsakė:

– Atgal, atgal! Patartume ir tau tą patį daryti, jei brangi gyvybė ir ramybė.

– Kodėl gi? Kas yra? – paklausė Krikščionis.

– Dar klausi, – atsakė jie. – Mes keliavome tuo keliu, kaip ir tu, ir ėjome tol, kol išdrįsime. Kad kiek, nebūtume galėję nė sugrįžti, nes, truputį paėjęję, nebebūtume galėję tau apie tai pranešti.

– Bet ką gi jūs sutikote? – vėl paklausė Krikščionis.

– Nagi, buvome jau beveik įžengę į Mirties šešėlio slėnį, bet, laimei, pasižiūrėjome į priekį ir pamatėme mums gresiantį pavojų (Ps 44, 19; 107, 10).

– Ką gi tokio jūs pamatėte? – pasiteiravo Krikščionis.

– Ką pamatėme? Patį slėnį, kuris toks tamsus, nors į akį durk. Be to, mes ten matėme baidykles, satyrus ir bedugnės slibinus, girdėjome nuolatinį staugimą ir inkštimą, tartum į neišpasakytą nelaimę patekusių žmonių, kurie sukaustyti geležimis basi. Virš to slėnio yra pakibęs bet kokią viltį atimęs siaubo debesys, o mirtis nuolat sklando išskleidusi savo sparnus. Žodžiu, tai visais atžvilgiais baisi vieta, nes ten nėra jokios tvarkos.

– Iš viso to, ką jūs sakote, – tarė Krikščionis, – aš manau, kad tai mano kelias į trokštamąjį uostą (Ps 44, 19. 20; Jer 2, 6).

– Tiesie jis tavo kelias, o mes jo nepasirinksime.

Jie išsiskyrė, ir Krikščionis nuėjo savo keliu, rankoje vis tebe-laikydamas nuoga kardą, nes bijojo, kad jo neužpultų.

Sapne regėjau, kad per tą slėnį dešinėje kelio pusėje plytėjo gilus griovys, į kurį visais amžiais aklieji įveda akluosius ir visi ten žūna. Kairėje pusėje driekėsi labai pavojingas liūnas, į kurį įpuolęs net geras žmogus neberanda kieto dugno. Į šį liūną kartą įpuolė pats karalius Dovydas ir, be abejo, būtų nuskendęs, jei Tasai, Kuris viską gali padaryti, nebūtų jo ištraukęs (Ps 69, 15).

Takas čia buvo nepaprastai siauras, dėl to Krikščioniui eiti buvo itin sunku. Kai jis tamsoje stengėsi laikytis atokiau nuo griovio, vos neįvirto į dumblyną; kai jis stengėsi neįsmukti į liūną, turėjo saugotis, kad neįvirstų į griovį. Taip jis keliavo toliau, ir aš girdėjau jį skaudžiai dūsaujant, kadangi, be aukščiau paminėtų pavojų, takas buvo toks tamsus, kad keldamas koją, žmogus nežinojo, ant ko ją pastatys.

Netoli slėnio vidurio, visai prie kelio, aš pastebėjau pragaro angą. Dabar Krikščionis galvojo: „Ką man daryti?“ Iš ten kibirkščiudami ir baisiausiai traškėdami veržėsi liepsnų ir dūmų debesys, o šie debesys nebijojo, kaip Apolyonas, Krikščionio kardo, tad Krikščionis buvo priverstas įkišti kardą į makštį ir imtis kito ginklo, vadinamo nuolatine malda (Ef 6, 18). Jis, man girdint, šaukėsi Dievo taip sakydamas:

– O Viešpatie, maldauju Tave, išgelbėk mano sielą (Ps 116, 4).

Jis ėjo gerą valandą, bet liepsnos jį vis dar vijosi. Jis girdėjo gūdžius balsus ir lakstančiųjų žingsnius, jog manė būsiąs į gabalus sudraskytas arba sutryptas po kojų kaip purvas gatvėje. Kelias mylias jis matė šį baisų vaizdą ir girdėjo šiuos siaubingus garsus, o paskui jam pasirodė, jog girdi atlekiant priešais visą būrį velnių. Jis sustojo ir ėmė svarstyti, ką jam dabar daryti. Jis jau manė grįžti atgal, bet nutarė, kad jau galbūt perėjo pusę slėnio. Be to, jis prisiminė, kad jau ne vieną pavojų nugalėjo, o grįžimas atgal gali būti pavojingesnis negu ėjimas į priekį. Jis nusprendė eiti pirmyn, tačiau velniai, atrodė, vis artėjo ir artėjo. Kai jie jau buvo visai čia pat, jis karštai sušuko:

– Aš einu, nes Viešpats Dievas suteikia jėgų.

Tada jie pasitraukė ir toliau nebesekė.

Dar nenorėčiau praleisti nepaminėjęs vieno dalyko. Aš pastebėjau, kad vargšas Krikščionis buvo taip apstulbęs, jog nebepažino

savo balso. Tai aš supratau iš tokio dalyko: kai jis buvo atėjęs kaip tik ties degančio pragaro duobės anga, vienas nelabasis, prišni-
bždėjo jam į ausį daug piktų žodžių prieš Dievą, o Krikščionis
manė, kad tai jo paties mintys. Tai Krikščioniui buvo daug skau-
džiau už bet kokią nelaimę. Vien tik pagalvojus, kad jis piktžod-
žiavo apie Tą, Kurį anksčiau taip mylėjo, jį ėmė siaubas. Bet jis
neturėjo supratimo, kad reikia arba užsikimšti ausis, arba suvokti,
iš kur tie piktžodžiavimai eina.

Kai Krikščionis, jausdamasis nelaimingas, keliavo toliau, jam
pasirodė, jog girdi pirma einančio vyro balsą: „Ir nors aš einu
Mirties šešėlio slėniu, nesibijau nieko pikta, nes Tu esi su manimi“
(Ps 23, 4).

Jis labai apsidžiaugė dėl šių trijų priežasčių:

Pirma, jis suprato, jog tame slėnyje yra daugiau Dievo bijančių
žmonių, tokių kaip jis.

Antra, numanė, jog Dievas yra su jais net tamsoje ir liūdesyje.
„O kodėl gi, – galvojo jis, – Dievas negali būti ir su manimi, nors
dėl šios vietos baisumo aš ir negaliu to pajusti“ (Job 9, 11).

Trečia, jis tikėjosi, jog, jeigu pavyktų pasivyti, galėtų turėti
kelionės draugų.

Jis ėjo toliau ir pašaukė priešais einantįjį, bet tasai nežinojo, ką
jam atsakyti, kadangi manė esąs vienas.

Pagaliau gi išaušo diena, ir Krikščionis ištare:

– Jis daro iš tamsybės rytą (Am 5, 6).

Kai visai išaušo, jis pažvelgė atgal, norėdamas dienos šviesoje
pamatyti, per kokius pavojus jis perėjo naktį. Jis dar aiškiau matė
griovį vienoje kelio pusėje ir liūną kitoje, taip pat pastebėjo, koks
siauras kelias tarp jų vingiavo. Be to, jis dabar matė ir baidykles,
satyrus bei pragaro slibinus, bet tik iš tolo, nes, diena išaušus, jie
nesiartino prie jo. Yra parašyta: „Jis atidengia, kas paslėpta tam-
sybėse, ir išveda į šviesą mirties šešėlį“ (Job 12, 22).

Krikščionis labai susijaudino, matydamas, iš kokių pavojų, grė-
susių jam vienišoje kelionėje, buvo išgelbėtas. Nors ir anksčiau jis
tų pavojų labai bijojo, tačiau dar aiškiau pamatė dienos šviesos
išryškintus. Kaip tik tuo laiku patekėjo saulė. Krikščioniui tai buvo
nauja malonė, nes turite įsidėmėti, kad, nors pirmoji Mirties šešėlio

slėnio dalis pavojinga, tačiau antroji, kurią jam reikėjo pereiti, dar pavojingesnė, kadangi nuo šios vietos, kur jis dabar stovėjo, iki slėnio galo buvo prisęsta visokių pinklių, spąstų, žabangų ir kilpų, pilna vilkduobių, gilių urvų ir skardžių, kad, jei būtų tamsu, kaip einant per pirmąją slėnio pusę, tai, nors tūkstantį gyvybių būtų turėjęs, jis visas jas būtų praradęs. Bet, kaip jau sakiau, kaip tik patekėjo saulė. Krikščionis tarė:

– Jo žiburys švietė viršum mano galvos, ir prie Jo šviesos vaikščiojau per tamsybes (Job 29, 3).

Taigi, saulei šviečiant, jis atėjo iki slėnio galo. Krikščionis giedojo:

Kokie stebuklai (iš tikro sakau),
Nelaimę ištvėriau, nepražuvau.
Nors sielvarto, baimės patyriau aš čia,
Iš visko ištraukė ranka Jo šventa;
Nes nuodėmės, pragaras, velnias, tamsa
Sutiko mane šitame kelyje.
O dar visur pinklių, duobių taip apščiai,
Kad menkas ir kvailas įpulčiau stačiai.
Tai vis, kad sugautų, parblokštų mane.
Už tai, kad aš gyvas dar, Jėzui garbė!

5 skyrius

Ištikimasis ir Šnekusis

Bekeliaudamas savo keliu, Krikščionis priėjo pakilesnę vietą, kuri buvo supilta tam, kad piligrimai galėtų pamatyti tolesnį kelią. Krikščionis užlipo į šią kalvelę ir, žiūrėdamas tolyn, pamatė Ištikimąjį, beeinantį keliu. Krikščionis sušuko jam:

– Ū – ū, ū – ū! Sustok ir palūkėk, keliausime drauge!

Išgirdęs jį, Ištikimasis atsigrėžė, o Krikščionis vėl jam sušuko:

– Palauk gi, palauk, kol pasivysiu tave.

– Aš skubu, gelbėdamas savo gyvybę, nes kraujo keršytojas vejasi mane, – atsiliepė Ištikimasis.

Tai išgirdęs, Krikščionis susijaudino ir, stengdamasis iš visų jėgų, greitai pasivijo Ištikimąjį, ir dargi pralenkė jį taip, kad paskutinis tapo pirmuoju. Krikščionis nusišypsojo, tuščiai didžiudamasis, kad pralenkė savo brolių, tačiau, gerai neapsižiūrėjęs, kur deda koją, staiga suklypo ir parpuolęs nebegalėjo atsikelti, kol Ištikimasis priėjęs jam padėjo.

Jiedu draugiškai keliavo ir maloniai kalbėjosi apie viską, kas jiems atsitiko kelionėje. Krikščionis taip pradėjo tą pokalbį:

– Mano gerbiamas ir mylimas broli Ištikimasis, labai džiaugiuos, kad pasivijau tave ir kad Dievas taip suartino mūsų širdis, jog galime kaip draugai keliauti šiuo maloniu taku.

– Aš tikėjau, mielas drauge, – atsakė Ištikimasis, – kad galėsiu keliauti su tavimi drauge jau nuo pat mūsų miesto ribos, bet tu iškeliavai anksčiau už mane, todėl buvau priverstas visą šį kelio galą eiti vienas.

– Ar ilgai dar tu pasilikai Pražūties mieste man iškeliavus?

– Pasilikau ten tol, kol galėjau, nes tau iškeliavus, tuojau visi ėmė kalbėti, kad mūsų miestas netrukus būsiąs ugnies iš dangaus sudegintas iki pačių pamatų.

– Ką tu sakai! Ar mūsų kaimynai taip šnekėjo?

– Taip, kurį laiką visi apie tai ir tekalbėjo.

– Iš tikro? Ir nė vienas daugiau, išskyrus tave, neiškeliavo iš miesto, kad išvengtų to pavojaus? – paklausė Krikščionis.

– Nors, kaip sakiau, buvo daug apie tai kalbama, bet aš nemanau, kad jie būtų tuo tvirtai patikėję. Pačiame tų kalbų įkarštyje aš girdėjau kai kuriuos su pašaipu atsiliepiant apie tave ir tavo beprotišką kelionę, kaip jie ją pavadino. O aš tikėjau ir dabar tebetikiu, kad mūsų miestas bus sunaikintas ugnimi ir siera iš dangaus, tad ir pabėgau iš ten.

– Ar negirdėjai jokių žinių apie kaimyną Lankstųjį?

– Taip, Krikščioni, girdėjau, kad jis pasekęs tavimi, kol atėjęs prie Nusiminimo liūno, kur, kaip kaimynai sakė, įkritęs. Bet jis pats nenorėjo, jog kas nors žinotų, kad jam taip atsitiko. Aš įsitikinęs, kad jis buvo visas apsisitaškęs purvais.

– O ką sakė jam kaimynai?

– Nuo to laiko, kai sugrižo, jis tapo pajuokiamas įvairiausių pažiūrų žmonių. Kai kurie netgi tyčiojasi iš jo ir jį niekina, niekas nebenori duoti jam darbo. Jam dabar septynis kartus blogiau sekasi, negu prieš išvykstant iš miesto.

– Bet kodėl gi jie taip prieš jį nusistatė, jei patys niekina tą kelią, kurį jis metė?

– Jie sako: „Tegu jį galas tą išverstakailį: jis nepasiliko ištikimas tam, ką išpažino“. Aš manau, kad Dievas sukurstė net savo priešus, kad jį nušvilptų, kadangi jis paliko šį kelią (Jer 29, 18. 19). Aš susitikau jį kartą gatvėje, bet jis praėjo kita gatvės puse nudūręs galvą, lyg gėdydamasis to, ką padarė. Man nebuvo progos su juo pasikalbėti.

– Iš pradžių, ką tik iškeliavęs, aš dėjau daug vilčių į tą žmogų, o dabar bijau, kad jis pražus, kai bus sunaikintas Pražūties miestas. Jam atsitiko tai, apie ką sako teisinga patarlė: „Šuo sugrižo prie savo vėmalo“, ir: „Išmaudyta kiaulė vėl voliojasi purvyne“ (2 Pt 2, 22).

– Aš irgi bijau, kad taip su juo atsitiks, bet kas gali numanyti tai, kas įvyks?

– Na gerai, kaimyne Ištikimasis, – tarė Krikščionis, – palikime jį ir pasikalbėkime apie tuos dalykus, kurie betarpiškai liečia mus pačius. Ką tu patyrei, beeidamas šiuo keliu? Esu tikras, kad turėjai ką nors patirti, antraip tai reikėtų laikyti grynu stebuklu.

– Aš išvengiau Nusiminimo liūno, į kurį, kaip numanau, tu įpuolei, ir atėjau iki vartų nepatyręs pavojaus. Užtat aš susitikau moteriškę, vardu Lengvabūdė, kuri vos nepražudė manęs.

– Laimė, kad tu ištrūkai iš jos tinklo. Ji buvo prikibusi prie Juozapo, ir jis ištrūko iš jos, lygiai kaip ir tu, bet tai jam vos nekainavo gyvybės (Pr 39, 11 – 20). Bet ką ji tau padarė?

– Tu negali įsivaizduoti (nebent pats esi tai patyręs), kaip ji moka meilikauti. Ji visai įkalbinėjo mane, kad pasukčiau į šalį su ja, žadėdama man, kad liksiu tyros sąžinės ir patirsiu daug malonumų. Pats supranti, kad aš turiu omenyje visokią žemiškąją ir kūniškąją pasitenkinimą.

– Ačiū Dievui, kad tu ištrūkai iš jos. Kuriam Viešpats Dievas nėra maloningas, tas įpuola į jos saldžių žodžių giliają duobę (Pat 22, 14).

– Ne, aš nežinau, ar visai iš jos ištrūkau, ar ne.

– Tikriausiai tu nepritari jos geiduliams?

– Ne, bent ne tiek, kad susitepčiau, nes atsiminiau kartą skaitytą seną posakį: „Svetimos moters burna – gili duobė“ (Pat 22, 14). Taigi aš užsimerkiau, nes nenorėjau būti sužavėtas jos išvaizdos (Job 31, 1). Ji juokėsi iš manęs, o aš nuėjau savo keliu.

– Ar bekeliaujant niekas tavęs neužpuolė?

– Kai priėjau kalną, vadinamą Sunkumas, sutikau labai seną žmogų, – tęsė Ištikimasis, – kuris paklausė, iš kur ir kur aš einas. Aš pasisakiau, jog esu piligrimas ir keliauju į Dangiškąjį miestą. Tada senasis žmogus man tarė: „Tu man atrodei padorus vyrukas, gal norėtumei dirbti pas mane už algą, kurią tau duosiu?“ Aš jį paklausiau, kuo jis vardu ir kur gyvena. Jis atsakė, jog esąs vardu Pirmasis Adomas ir gyvenąs Apgaulės mieste (Ef 4, 22). Tada aš paklausiau, kokį darbą reikėtų pas jį dirbti ir kokią algą jis žada duoti. Į tai jis man atsakė, jog darbas pas jį esąs Daug Malonumų, o alga ta, kad aš ilgainiui tapsias jo įpėdiniu. Paskui aš paklausiau, kokios pas jį gyvenimo sąlygos ir kokių dar tarnų jis turi. Jis man paaiškino, jog jo namuose patiekiami visi pasaulio skanėstai, o tarnai esą jo vaikai. Tada aš paklausiau, kiek vaikų jis turi. Jis atsakė turįs tiktai tris dukteris: Kūno Geismą, Akių Geismą ir Gyvenimo Puikybę (1 Jn 2, 16). Jei aš panorėsiąs, galėsiąs jas vesti. Dar paklausiau, ar ilgai, jo manymu, turėčiau pas jį gyventi, o jis nurodė, jog tol, kol jis pats gyvensias.

– Ir ką gi jūs abu su tuo senuoju žmogumi pagaliau nutarėte?

– Iš pradžių aš buvau jau benoriš eiti su juo, nes atrodė, kad jo sąlygos labai geros, bet besikalbėdamas, pažvelgiau jam į kaktą ir pamačiau ten parašyta: „Netikėkite senuoju žmogumi ir jo pažadais“.

– O kas toliau?

– Tada kaip degantis žaibas mane nutvieskė mintis, jog, nors ir ką bešnekėtų ir kaip bemeilikautų, jis parduos mane į vergiją, kai tik parsives į savo namus. Aš liepiau, kad jis nutiltų, nes aš neisiąs nė artyn prie jo namų durų. Jis išjuokė mane ir pasakė pasiūsiąs paskui mane tokį, kuris padarysiąs, kad kelias man apkarstų. Aš pasisukau eiti šalin nuo jo, bet staiga pajutau, kad jis nutvėrė mane

ir taip truktelėjo atgal, jog maniau, kad nutraukė dalį manęs, todėl sušukau: „Vargšas aš žmogus!“ (Rom 7, 24). Tada aš nuėjau keliu aukštyn į kalną. Kai buvau jau pusiau įlipęs į kalną, atsigrežiau atgal ir pamačiau, jog kažkas atsiveja mane kaip vėjas. Jis pasivijo mane ties ta vieta, kur stovi suolelis keleiviams pailsėti.

– Kaip tik ten, – atsiliepė Krikščionis, – aš buvau atsisėdęs pailsėti ir užmigęs iš užančio pamečiau šį suvyniotą raštą.

– Bet, mielas broli, prašau išklausyti manęs iki galo. Kai tik tasai vyras pasivijo mane, nieko nelaukęs taip smogė, kad paklojo mane žemėn kaip negyvą. Kai šiek tiek atsipeikėjau, paklausiau jį, kodėl jis taip su manimi elgiasi. Jis atsakė, jog dėl mano slapto polinkio į Pirmąjį Adomą. Ištaręs tuos žodžius, jis davė man antrą mirtiną smūgį į krūtinę ir partrenkė aukštiekninką. Aš gulėjau prie jo kojų kaip negyvas. Atsigavęs prašiau jį pasigailėti manęs, bet jis atsakė: „Aš nieko nežinau apie gailestingumą“. Ir sulig tais žodžiais vėl partrenkė mane žemėn. Jis, be abejo, būtų mane visai užmušęs, jei nebūtų ėjęs pro šalį vienas žmogus, kuris įsakė jam liautis.

– O kas buvo tasai, kuris įsakė jam liautis? – klausė Krikščionis.

– Iš pradžių aš Jo nepažinau, bet, Jam praeinant, pastebėjau perdurtas rankas ir šoną. Iš to aš nusprendžiau, kad tai buvo mūsų Viešpats. Po to aš toliau lipau į kalną.

– Tasai vyras, kuris tave pasivijo, buvo Mozė. Jis nė vieno nelepina, taip pat nesigaili tų, kurie peržengia jo įstatymą.

– Tai labai gerai žinau, – sakė Ištikimasis, – jau nebe pirmą kartą jis mane susitiko. Juk tai jis atėjo pas mane, kai dar gyvenau kuo ramiausiai savo namuose ir sakė sudeginsiąs mano namus, jei aš ten ilgiau pasiliksiąs.

– Ar tu nematei namų, stovinčių ant to kalno, kurio šlaite Mozė tave pasivijo?

– Taip, mačiau. Pastebėjau ir liūtus netoliese. Liūtai, man rodo, miegojo, nes buvo maždaug pietų metas. O kadangi buvo dar daug laiko, aš praėjau pro vartininką ir nulipau žemyn nuo kalno.

– Iš tiesų, jis man sakė matęs tave praeinant. Bet geriau būtų, jei užėjęs į tuos namus, o jų gyventojai būtų parodę tau tiek daug retenybių, kad, kol gyvas, nebūtumei jų pamiršęs. Prašau pasakyti, ar nieko nesutikai Pažeminimo slėnyje?

– Susitikau vieną, vardu Nepasitenkinimas, kuris labai norėjo perkalbėti mane, kad grįžčiau su juo atgal dėl šios priežasties: eiti tuo slėniu būtų lyg akibrokštas visiems mano draugams, kaip antai: Išdidumui, Pasipūtimui, Įsivaizdinimui, Pasaulietiškai Garbei ir kitiems, kurie, jis esąs tikras, labai išsižeistų, jei aš pastatytčiau save į tokią kvailą padėtį.

– Na, ir ką tu jam atsakei?

– Aš pasakiau jam, kad nors jo išvardintieji asmenys visai teisingai gali sakyti esą man giminės (kadangi jie iš tikro yra man giminės pagal kūną), tačiau nuo to laiko, kai aš tapau piligrimu, jie manęs išsižadėjo, ir aš taip pat jų atsisakiau. Jie dabar man nieko nebereiškia, lyg niekada nebūtų buvę man giminės. Be to, aš dar pasakiau jam, jog apie tą slėnį jis visai neteisingai kalbėjo, nes pirma garbės eina nusižeminimas, o išdidi dvasia – pirma nuopolio. Todėl, sakiau, aš noriu eiti per šį slėnį į tą garbę, kuri laikoma pačių išmintingiausiųjų žmonių garbe, negu pasirinkti tai, kas jam atrodo taip miela.

– Ar nieko daugiau nebesutikai tame slėnyje? – vėl klausė Kriškšionis.

– Taip, sutikau dar Gėdą. Bet iš visų mano kelionėje sutiktųjų ji, mano nuomone, vadinasi visai jai nepritinkančiu vardu. Kitais po ilgesnio ar trumpesnio ginčo dar galima būdavo atsikratyti, bet su šia begėde Gėda turėjau daug vargo.

– Tai ką gi ji sakė?

– Nagi jai nepatiko net pati religija. Ji sakė, jog vyrui domėtis religija esą apgailėtina, žema ir pataikūniška, sakė, jog jautri sąžinė esąs nevyriškas reikalas, o vyrui saugotis savo kalbų ir darbų, reiškia, save varžyti ir neleisti sau tos šaunios laisvės, į kurią įpratę šių laikų narsuoliai. Dėl to juoktūsi iš jo visi bendraamžiai. Ji iškėlė kaip argumentą ir tai, kad labai mažai garbingų, turtingų ir išmintingų žmonių laikosi tokios nuomonės kaip aš. Ir iš viso nebuvo nė vieno taip manančio, kol jų neprikalbėjo tapti tokiais kvailiais, kurie savanoriškai ir mielai rizikuoja visko netekti dėl kažkokių niekam nežinomų dalykų (1 Kor 1, 26; 3, 18; Fil 3, 7 – 9; Jn 7, 48). Ji prikišo ir tai, jog visais laikais piligrimai buvo patys menkiausi, žemiausi ir neturtingiausi žmonės; nepatiko jai ir jų gamtos mokslų

neišmanymas. Nesiliaudama ji prišnekėjo man dar daugelį dalykų, kurių čia nepapasakojau, pavyzdžiui, kad gėda yra verkšlenti ir liūdėti besiklausant pamokslų, gėda, jei dūšaudamas ir dejuodamas pareini namo; gėda atsiprašyti kaimyną dėl kokių menkų klaidelių arba atsilyginti, jei ką esi iš kito paėmęs. Ji taip pat sakė, kad religija atitolinanti žmogų nuo šios žemės kilmingųjų ir didžiųjų, kurie turi kai kurių ydų (jas pavadinę gražesniu vardu), ir verčianti jį laikyti savais bei gerbti žemuosius žmones, kurie yra jo tikėjimo broliai. Argi tai, sakė ji, nėra gėda?

– O ką tu jai atsakei?

– Iš pradžių aš nesusigriebiau, ką atsakyti. Ji mane taip įtikinėjo, kad aš išraudau, nes Gėda suvarė visą kraują man į galvą ir beveik visiškai mane įveikė. Bet pagaliau pradėjau svarstyti, jog tai, kas žmonėms prakilnu, Dievo akivaizdoje bjauru (Lk 16, 15). Aš dar pagalvojau: „Gėda pasakoja man, kokie yra žmonės, bet ji nieko nepasako, koks yra Dievas ir Dievo Žodis“. Be to, aš pagalvojau, kad teismo dieną mums bus paskelbtas mirties ar gyvybės nuosprendis ne pagal šio pasaulio šaunuolių nuomonę, bet pagal Aukščiausiojo išmintį bei Jo Įstatymą. Todėl, pamaniau aš, ką Dievas sako esant geriausia, tai ir yra geriausia, nors visi žmonės pasaulyje tam nepritartų. Taigi, jei Dievui geriau patinka tikėjimas Juo, jei Dievui geriau patinka jautri sąžinė, jeigu tie, kurie atrodo paiki dėl dangaus karalystės, yra išmintingiausi ir jei vargšas žmogelis, kuris myli Kristų, yra turtingesnis negu didžiausias pasaulio galiūnas, kuris jo neapkenčia, tai tu, Gėda, atstok nuo manęs, nes esi mano išgelbėjimo priešas. Argi galiu aš tave pakęsti prieš Viešpaties ir Valdovo valią? Kaip tada pažiūrėsiu Jam į akis, kai Jis ateis? (Mk 13, 36). Jei dabar gėdinčiausi Jo kelių ir tarnų, kaip galėčiau tikėtis būsimos palaimos? Toji niekšinga Gėda buvo labai įžūli ir landi, todėl tik vargais negalais atsikračiau jos draugystės. Kur buvus, kur nebuvus, žiūrėk, ji ir vėl prie manęs nuolat šnibžda man į ausį, nurodydama čia vieną, čia kitą silpnabūdiškumo apraišką, kuri lydi religiją. Bet pagaliau aš jai pasakiau, kad ji veltui stengiasi paveikti mane, kadangi tuose dalykuose, kuriuos ji niekina, aš kaip tik matau daugiausia garbės. Aš pagaliau prasprukau pro šią įkyrią Gėdą. O atsikratęs jos, užgiedojau:

Kas klusnūs pašaukimui dangiškam,
Kiek daug pagundų jiems kely šitam,
Taip įvairių, vis kūnui tinkančių,
Iš naujo vėl ir vėl užgimstančių,
Kad ar tuojau, ar kada nors vėliau
Supančiotų, paveiktų, pražudytų juos.
Tegul keleiviai savo kelyje
Vis budrūs būna, stiprūs kovoje.

– Labai džiaugiuosi, mielas broli, kad tu taip narsiai pasipriešini šiai niekšei, nes ir aš manau, kad jai duotas labiausiai nepritinkantis vardas, kadangi ji nesidrovi sekioti mums iš paskos gatvėse ir daryti gėdą prieš visus žmones, tai yra, priversti mus gėdytis to, kas yra gera. Bet jei ji pati nebūtų begėdė ir akiplėša, nė nebandytų taip daryti. Tad nesiliaukime ir toliau jai priešintis, kadangi, nepaisant jos didelio pasipūtimo, ji aukština tik neišmanėlius. „Išmintingieji paveldės garbę, – sako Saliamonas – bet, nors neišmanėliai ir labai aukštinami, tačiau jie susilauks gėdos“.

– Aš manau, jog tam, kad galėtume atsispirti Gėdai, turime prašyti pagalbos To, Kuris nori, kad drąsiai stotume už tiesą čia, žemėje, – pridūrė Ištikimasis.

– Čia tu labai teisingai pasakei. Bet ar nieko daugiau nesutikai tame slėnyje? – klausė Krikščionis.

– Ne, daugiau nieko nesutikau, nes visą tolimesnį kelią per tą slėnį, o taip pat einant Mirties šešėlio slėniu man švietė saulė.

– Tau gerai, o man toli gražu ne taip gerai sekėsi. Vos įėjęs į slėnį, ilgai kovojau su bjauriu velniu Apolyonu, netgi maniau, kad jis nužudys mane, ypač kai parmetė žemėn ir užgulęs spaudė, norėdamas sutraiškyti. Jam bloškiant mane, kardas iškrito man iš rankos. Jis pats sakė man, kad aš jau neištrūksiaš, bet aš šaukiausi Dievo, Kuris išgirdo mane ir išgelbėjo iš visų bėdų. Tada aš įėjau į Mirties šešėlio slėnį ir nemačiau jokios šviesos, kol nukeliavau beveik pusę kelio. Jau maniau, kad žūsiu, bet pagaliau patekėjo saulė ir išaušo diena, mano kelionė per likusią slėnio dalį tapo daug ramesnė ir lengvesnė.

Dar savo sapne mačiau, kad jiems taip bekeliaujant, Ištikimasis, pažvelgęs į šalį, pamatė vyrą, vardu Šnekusis, beeinantį netoli jų, kadangi šioje vietoje kelias buvo pakankamai platus, ir jie visi

galėjo eiti greta. Jis buvo augalotas vyras ir atrodė gražesnis iš tolo negu iš arti. Ištikimasis kreipėsi į šį žmogų, taip jį užkalbindamas:

– Kur taip keliauji, bičiuli? Gal eini į Dangiškąją šalį?

– Kaip tik ten einu, – atsakė Šnekusis.

– Tad eik šen ir keliaukime drauge. Leisime laiką kalbėdamiesi apie naudingus dalykus, – pakvietė Ištikimas Šnekųjį.

– Pasikalbėti apie gerus dalykus man labai malonu, – kalbėjo Šnekusis, – ar su jumis, ar su kuo nors kitu. Aš labai džiaugiuosi, kad susitikau žmonių, linkusių į tokį gerą užsiėmimą, kadangi, tiesą sakant, labai mažai tėra žmonių, kurie mėgsta taip praleisti kelionės laiką. Dauguma daug mieliau nori kalbėti apie jokios naudos neduodančius dalykus, kas man visada buvo tikras vargas.

– Iš tikrųjų, tai labai apgailėtina. Argi gali žmonės čia, žemėje, kalbėti apie ką nors vertingesnio, jei ne apie danguje esantį Dievą?

– Tamsta man labai patinki, nes taip įtikinamai kalbi. O aš dar pridursiu: kas gi gali būti maloniau ir naudingiau nei kalbos apie dieviškus dalykus? Jei žmogui teikia malonumo pakalbėti apie jų istoriją ar paslaptinę arba jei žmogus mėgsta kalbėti apie stebuklus, nuostabius įvykius bei ženklus, kur jis ras tokių pasigėrėtinų ir taip gražiai aprašytų dalykų, jei ne Šventajame Rašte?

– Tai tiesa, – atsiliepė Ištikimasis, – bet mūsų tikslas, kad, kalbėdami apie tokius dalykus, gautume naudos.

– Aš kaip tik tai ir sakiau, nes kalbėti apie tai yra visų naudingesniausia, kadangi žmogus gali daug sužinoti. Kaip antai, gali sužinoti apie žemiškų dalykų tuštybę ir apie dangiškųjų dalykų naudą. Žmogus gali sužinoti, kad naujas užgimimas yra būtinas, kad mums reikia Kristaus teisybės ir t. t. Be to, žmogus gali sužinoti, ką reiškia atgailauti, tikėti, melstis, kentėti, kokie yra didieji Evangelijos pažadai ir jos nuraminimas. Žmogus išmoks atremti klaidingas nuomones, apginti tiesą, pamokyti nieko neišmanančius.

– Visa tai tiesa, – pritarė Ištikimasis, – ir aš labai džiaugiuos, tai iš tavęs girdėdamas.

– Deja, kaip tik dėl šitokių pokalbių stokos daugelis nesupranta, koks reikalingas tikėjimas ir atleidimas, kad siela gautų amžinąjį gyvenimą, o neišmanydami laikosi įstatymų, per kuriuos žmogus jokių būdu negali gauti dangaus karalystės.

– Atsiprašau, bet dangiškasis tų dalykų pažinimas yra Dievo dovana. Nė vienas nepasiekia jų vien žmogaus pastangomis arba vien kalbėdamas apie juos.

– Visa tai aš labai gerai žinau, nes žmogus nieko negali gauti, jei tai neduota jam iš dangaus. Viskas yra iš malonės, o ne darbais paremta. Galėčiau nurodyti tau kokį šimtą Šventojo Rašto vietų, kurios tai patvirtina.

– Na, – ištarė Ištikimasis, – prie kokio vieno klausimo mes tuo tarpu apsistosisime, laikydami jį pokalbio pagrindu?

– Prie kokio nori. Mielai pasikalbėsiu apie dangiškus ar žemiškus dalykus, apie tai, kas susiję su Evangelija, apie šventus ir pasaulietiškus dalykus, apie praeitį ir ateitį, apie tai, kas svetima ir sava, apie svarbesnius ir apie smulkesnius dalykus, jei tiktai visa bus daroma taip, kad turėtume iš to naudos.

Ištikimajam tokia kalba kėlė nusistebėjimą, ir jis, priėjęs prie Krikščionio (nes tasai visą laiką ėjo vienas), patyliukais tarė jam:

– Kokį šaunų bendrakeleivį turime! Nėra abejonės, kad iš šio žmogaus išeis puikus piligrimas.

Į tai Krikščionis santūriai nusišypsojo ir tarė:

– Tasai žmogus, kuris tave taip sužavėjo, savo lanksčiu liežuviu apdumtų akis ir dvidešimčiai jo nepažįstančių.

– Tai tu jį pažįsti?

– Ar aš jį pažįstu? Kaipgi, geriau negu jis pats save.

– Tad prašau pasakyti, kas jis toks.

– Jis vadinasi Šnekusis ir gyvena mūsų mieste. Stebiuosi, kaip tu jo nepažįsti, nors, antra vertus, mūsų miestas yra toks didelis.

– Kieno jis sūnus ir kur jo namai?

– Jis tokio Gražbylio sūnus. O gyvena jis Plepių skersgatvyje, ir visiems jį pažįstantiems yra žinomas kaip Šnekusis iš Plepių skersgatvio. Nepaisant jo puikaus liežuvio, jis yra nevykęs žmogus.

– Na, bet jis atrodo labai gražus vyras.

– Jis toks atrodo tiktai tiems, kurie gerai jo nepažįsta. Jis geriausias tada, kai yra svetur, o namie gana bjaurus. Tavo pasakymas, kad jis gražus vyras, primena man, ką esu pastebėjęs tapytojų kūryboje: jų paveikslai gražiausiai atrodo iš tolo, o iš arti jie daug bjautresni.

– Esu linkęs manyti, kad tu tiktai juokauji, kadangi pirma nusišypsojai.

– Sergėk Dieve, kad aš juokaučiau (nors ir nusišypsojau) apie tokius dalykus arba kad ką nors neteisingai apkaltinčiau. Aš tau dar daugiau apie jį papasakosiu. Tam žmogui tinka bet kokia draugija ir bet koks pokalbis. Kaip jis dabar su tavim kalbasi, taip jis kalbės ir sėdėdamas prie alaus bokalo. Juo daugiau jis išgėręs, tuo daugiau dalykų pinasi jam ant liežuvio. Religijai visai nėra vietos jo širdyje, mintyse ar poelgiuose. Visa, ką jis iš jos gauna, yra jam ant liežuvio, jo religija yra tiktai tam, kad apie ją daug plepėtų.

– Ką tu sakai? Aš juo labai nusivyliau.

– Nusivylei. Tuo gali nė kiek neabejoti. Atsimink priežodį: „Jie kalba, bet nedaro. Dievo karalystė yra ne kalboje, bet jėgoje“ (Mt 23, 3; 1 Kor 4, 20). Jis kalba apie atgimimą, bet nežino tik kalbas apie tai. Esu buvęs jo šeimoje, jį stebėjau tiek namie, tiek ir svetur, ir tai, ką apie jį sakau, yra tikra tiesa. Jo namuose tėra tiek pamaldumo, kiek kiaušinio baltyme skonio. Nėra ten nei ženklų maldos, nei atgailos dėl nuodėmių. Gyvulys savaip geriau tarnauja Dievui negu jis. Visiems, kurie jį pažįsta, jis yra tikra dėmė, akibroktas ir gėda (Rom 2, 24 – 25). Per jį visoje toje miesto dalyje, kur jis gyvena, beveik nė vienas gerai neatsiliepia apie tikėjimą. O štai ką apie jį sako paprasti žmonės, kurie jį pažįsta: „Svetur šventasis, o namie velnias“. Jo vargšai namiškiai žino, kad taip yra. Jis toks storžievis bei keikūnas ir toks priekabus savo tarnams, kad jie negali įtikti jam nei darbais, nei žodžiais. Žmonės, kuriems prisieina turėti su juo reikalų, sako: „Geriau jau turėti reikalų su turku, negu su juo, nes iš turko galima tikėtis daugiau teisingumo“. Šnekusis, ko gero, dar viršytų turkus savo mokėjimu išvilioti, suklaidinti ir apgauti. Be to, jis ir savo sūnus auklėja taip, kad sektų jo pėdomis, o jei pastebi jų paiką bailumą (nes taip jis vadina jautrios sąžinės pasireikimą), išvadina juos kvailiais bei neišmanėliais ir daugiau niekada nebeduoda jiems kokio svarbesnio uždavinio arba kitų akivaizdoje neatsiliepia gerai apie juos. Aš bent esu tokios nuomonės, kad jis savo nedoru gyvenimu daugeliui yra buvęs nusivylimo ir nuosmukio priežastimi. Jis bus dar ir daugeliui kitų tokia priežastimi, jei Dievas nuo to nesulaikys.

– Na, bročiau, reikia tikėti tavimi ir ne dėl to, kad tu sakaisi jį pažįstas, bet dėl to, kad, kaip krikščionis, tu privalai sakyti tiesą, kalbėdamas apie kitus žmones. Negaliu nė pagalvoti, kad tu visa tai sakytumei iš blogos valios, tikiu, jog sakai vien dėl to, kad tai yra tiesa.

– Jei nepažinočiau jo taip, kaip tu, labai galimas dalykas, kad būčiau pagalvojęs apie jį tą patį, ką ir tu iš pradžių apie jį pagalvojai. Jei visa tai būčiau girdėjęs tikrai iš tų, kurie yra pamaldumo priešai, galvočiau, jog tai šmeižtas: juk dažnai tenka patirti, kad gerų žmonių vardas bei tikėjimas yra blogų žmonių iškraipomas. Bet aš pats žinau ir galiu įrodyti, kad jis yra kaltas dėl viso to ir dar daugelio kitų blogybių. Be to, geri žmonės gėdinasi jo. Jie negali pavadinti jo nei broliu, nei draugu. Tie, kurie jį pažįsta, parausta iš gėdos, jei kas nors pamini bent jo vardą.

– Sakyti ir daryti yra du skirtingi dalykai, – tęsė Krikščionis, – skirtingi kaip siela ir kūnas.

– Kaip kūnas be sielos yra negyvas, lygiai taip pat ir kalba pati viena yra tik tuščias garsas. Pamaldi siela yra jo praktiškoji pusė. „Tyras ir nesuteptas maldingumas Dievo, mūsų Tėvo, akyse yra: šelpti našlaičius ir našles jų sielvarte ir sergėti save nesuterštą šiuo pasauliu“ (Jok 1, 27). Šnekusis to nesupranta. Jis mano, kad klausymasis ir kalbėjimas daro žmogų geru krikščioniu. Tuo būdu jis apgauna savo sielą. Klausymasis yra tik sėklos pasėjimas, kalbėjimas nėra pakankamas įrodymas, kad tikrai už gimsta vaisius širdyje ir gyvenime. Ir būkime tikri, kad teismo dieną žmonės bus teisiami. Pasaulio galas yra lyginamas su pjūtimi (Mt 13, 30), o juk žinai, kad pjūties metu žmonės nesidomi nieku kitu, vien tik darbo vaisiais. Juk tai, kas negimę iš tikėjimo, yra nepriimtina Dievo akyse, bet aš sakau tai, kad parodyčiau, koks nereikšmingas bus Šnekiojo išpažinimas tą dieną.

– Tai primena man tą vietą iš Mozės Įstatymo, kur nusakoma, koks gyvulys yra švarus (Kun 11; Įst 14). Tai tas, kuris turi skeltus nagus ir gromuliuoja, o ne tas, kuris turi tik skeltus nagus arba kuris tik gromuliuoja. Kiškis gromuliuoja, tačiau yra nešvarus gyvulys, kadangi jo nagai neskelti. O tai iš tikro panašu į Šnekujį: jis gromuliuoja, – jis ieško pažinimo. Jis gromuliuoja Dievo Žodį,

bet jo nagai neskelti – jis nesitraukia nuo nusidėjėlių kelio, kaip kad kiškis turi panašią leteną į šuns ar meškos ir todėl yra nešvarus.

– Kiek aš suprantu, tu labai gerai išsiaiškina šiuos Šventojo Rašto tekstus, – pasakė Krikščionis. – O aš pridursiu dar vieną dalyką: Paulius tokius žmones, kurie moka daug ir gražiai kalbėti, vadina žvangančiu variu ir skambančiais cimbolais (1 Kor 13, 1 – 3). Kitoje vietoje jis plačiau apie juos sako, kad tai negyvi instrumentai, kurie skleidžia garsą (1 Kor 14, 7). Negyvi instrumentai todėl, kad neturi tikro tikėjimo ir Evangelijos malonės. Jie niekada nebus priimti į dangaus karalystę tarp tų, kurie yra gyvybės vaikai, nors jų kalbos būtų panašios į angelo balsą.

– Man iš pradžių labai patiko jo draugystė, o dabar aš ja bodžiuosi. Ką mums daryti, kad juo atsikratytume?

– Paklausk mano patarimo ir daryk, kaip tau sakysiu. Pamatysi, kad ir jam greitai įgriš tavo draugystė, nebent Dievas paliestų jo širdį ir pakeistų ją.

– Ko norėtumei, kad aš daryčiau?

– Nagi, nueik pas jį ir pradėk kokį rimtą pokalbį apie maldos jėgą. Paklausk jį tiesiai, kai bus tam pritaręs, (o jis, be abejo, pritarės), ar maldai yra vietos jo širdyje, namuose ir poelgiuose.

Ištikimasis vėl paėjęs į priekį ir pasivijęs tarė Šnekiajam:

– Na, kas gero? Kaip dabar sekasi?

– Ačiū, gerai. Maniau, kad per šį laiką mes apie daug ką pasikalbėsime.

– Jeigu nori, – tarė Ištikimasis, – tai pradėsime tuojau pat. O kadangi palikai mano nuožiūra iškelti klausimą, tai tegu jis būna toks: „Kuo pasireiškia išganingoji Dievo malonė, kai ji veikia žmogaus širdyje?“

– Kaip matau, mūsų pokalbis apie veikimą bei galią. Tai labai geras klausimas, ir aš mielai tau atsakysiu. O mano atsakymas, trumpai tariant, toks: „Pirma, kur Dievo malonė veikia širdyje, ten ji sukelia didžiausią šauksmą bei protestą prieš nuodėmę. Antra...“

– Palauki, – pertraukė jį Ištikimasis, – apsvarstykime tuojau iš karto pirmąjį posakį. Man rodos, tau verčiau reikėjo sakyti: „Ji pasireiškia tuo, kad skatina sielą neapkęsti savo nuodėmės“.

– Na koks gi skirtumas tarp protesto šauksmo dėl nuodėmės ir jos neapykantos?

– O, ir dar koks! Žmogus gali protestuodamas šaukti dėl azarti- nių žaidimų nuodėmės, bet negali jos neapkęsti, jei jam nekyla die- viška antipatija tai nuodėmei. Esu girdėjęs ne vieną iš sakyklos barantis ir protestuojant dėl nuodėmės, nors visai pakenčia ją savo širdyje, namuose ir elgesyje (Pr 39, 15). Juozapo valdovė piktinosi labai garsiai, tartum būtų tikrai skaisti, bet, nepaisant to, mielai būtų su juo susitepusi. Kai kurie pyksta protestuodami dėl nuodė- mės, lygiai kaip motina aprėkia savo dukrelę, sėdinčią jai ant kelių, išvadina ją suskretėle ir nedora mergaite, o paskui griebia ją gla- monėti ir bučiuoti.

– Matau, kad tu tik ir žiūri, kaip prikibti prie žodžio.

– Visai ne, aš norėjau tiktai pataisyti klaidą. Bet koks gi yra antrasis dalykas, kuriuo įrodytumei, kad pasireiškia malonė širdyje?

– Geras Evangelijos paslapčių pažinimas.

– Šį požymį reikėjo iškelti į pirmą vietą, – nurodė Ištikimasis. – Bet ar jis pirmoje ar paskutinėje vietoje būtų, jis vis tiek klaidingas, kadangi galima daug ir gerai žinoti netgi Evangelijos paslaptis, o vis dėlto nebus jokio malonės poveikio širdyje. Jei žmogus ir viską išmanytų, jis vis dėlto gali būti niekas, ir nebūti Dievo vaiku (1 Kor 13, 2). Kai Kristus paklausė: „Ar jūs žinote visa tai?“, o Jo mokytiniai atsakė „Taip“, Jis dar pridūrė: „Palaiminti esate, jei tai darote“. Jis nesieja palaiminimo su tų dalykų žinojimu, bet su jų veikimu! Nes yra ir toks žinojimas, kurio nelydi darbai. „Tas, kuris žino savo valdo- vo valią, bet jos nevykdo“. Žmogus gali žinoti kaip koks angelas, o vis dėlto nebūti krikščionis. Todėl tavo nurodytas malonės poveikio ženklas nėra teisingas. Daug žinoti patinka plepiams ir pagyrūnams, o Dievui patinka veikla. Aišku, be pažinimo širdis negali būti gera. Todėl žinios žinioms nelygu: yra tokios, kurios pasitenkina grynai protiniu dalykų suvokimu, ir yra išmanymas, kurį lydi Dievo malonės suteiktas tikėjimas ir meilė, verčią žmogų iš širdies vykdyti Dievo valią. Pirmasis pažinimas tinka plepiui, o tikras krikščionis tėra patenkintas tik antruoju pažinimu. „Padaryk mane išmanų, kad lai- kyčiau Tavo įstatymą ir jį sergėčiau visa širdim!“ (Ps 119, 34)

- Štai tu ir vėl kimbi prie žodžių; tai nedera pamokymui.
- Na, tai prašau iškelti kitą požymį, kaip dar ši malonė pasireiškia, kur ji yra.
- Aš nieko nebesakysiu, nes matau, kad mes nesutarsime.
- Jei jau pats nenori, gal leisi man tai padaryti?
- Aš tau nedraudžiu.
- Malonė sieloje, – pradėjo Ištikimasis, – pasireiškia arba tam pačiam asmeniui, arba aplink jį esantiems.

Tam pačiam žmogui ji pasireiškia taip: įtikina žmogų apie nuodėmę, ypač apie jo prigimties sugedimą ir netikėjimo nuodėmę (dėl kurių jo tikrai laukia pasmerkimas, jei neras pasigailėjimo pas Dievą per tikėjimą į Jėzų Kristų). Toks padėties supratimas ir pajutimas sukelia jo gailestį ir gėdą dėl nuodėmės (Ps 38, 19; Jer 31, 19; Jn 16, 8; Rom 7, 24; Mk 16, 16; Gal 2, 16; Apr 1, 5 – 6). Be to, jis pamato Kristaus asmenyje apsireiškusį pasaulio Išgelbėtoją ir supranta būtiną reikalą sutarti su Juo visą gyvenimą. Tada jo sieloje kyla alkis bei troškulys, o tokiam alkiui bei troškuliui duotas pažadas, kad jie bus pasotinti. Pagal tai, ar stiprus, ar silpnas yra žmogaus tikėjimas savo Išgelbėtoju, jis patiria būtent tiek džiaugsmo bei ramybės, tokia yra ir meilė šventumui, tokie ir jo troškimai geriau pažinti savo Viešpatį ir Jam tarnauti šiame pasaulyje. Nors sakiau, kad malonė atsiveria pačiam žmogui, bet tik retai jis gali prieiti išvados, jog tai yra jo viduje, kadangi dėl jo sugedimo ir iškrypusios galvosenos protas neteisingai suvokia šį dalyką. Todėl reikia, kad tas, kurio sieloje vyksta ši malonė, sugebėtų teisingai spręsti ir galėtų tvirtai pasakyti, jog tai Viešpaties malonė (Jn 16, 9; Gal 2, 15 – 16; Apd 4, 12; Mt 5, 6; Apr 21, 6).

Kitiems žmonėms ta malonė taip pasireiškia:

Pirma, tikėjimo Kristumi atviru išpažinimu. Antra, gyvenimu, atitinkančiu tą išpažinimą, tai yra šventu gyvenimu, kai šventumas yra širdyje, šventumas šeimoje (jei turi), šventumas visuose poelgiuose čia, žemėje. Visa tai, bendrai paėmus, moko viduje, širdyje, neapkęsti nuodėmės ir savęs dėl jos, neduoti nuodėmei valios šeimoje ir gausinti šventumą pasaulyje. Moko ne vien kalbėti apie ją, kaip veidmainis ar plepus žmogus daro, bet praktiškai tikėjimu ir meile atsiduoti Dievo Žodžio galiai (Job 13, 5 – 6; Ps 50, 23; Ez 20,

43; Mt 5, 8; Jn 14, 15; Rom 10, 10; Ez 36, 25; Fil 1, 27; 3, 17). O dabar, meldžiamasis, jei turi ką nors prieš šį malonės bei jos pasireiškimo apibūdinimą, prašau pasisakyti, jei ne, tai leiski man iškelti tau kitą klausimą.

– Mano dalykas dabar ne prieštarauti, o klausytis, – atsakė Šnekusis, – todėl norėčiau išgirsti tavo antrąjį klausimą.

– Jis štai koks: „Ar tu patyrei tai, kas buvo pasakyta pirmoje malonės apibūdinimo dalyje? Ar tavo gyvenimas bei poelgiai tai paliudija? O gal tavo pamaldumas teisikūnija vien žodžiuose ir plepume, bet ne darbuose ir tiesoje?“ Jei esi linkęs atsakyti man į šį klausimą, prašau sakyti tik tai, ką žinai, o ir Dievas danguje tars „Amen“. Taip pat sakyk tik tai, dėl ko sąžinė gali tave pateisinti, nes „Ne tas priimtinas, kuris pats save giria, bet tas, kurį Viešpats pagiria“ (2 Kor 10, 18). Be to, labai nedora save vadinti pamaldžiu, kai tuo tarpu paties poelgiai ir visi kaimynai liudija, jog tai melas.

Tai išgirdęs, Šnekusis iš pradžių buvo bepradedęs rausti, bet, greitai atsigavęs, atsakė:

– Dabar tu imi kalbėti apie patyrimą, sąžinę, Dievą ir kreipiesi į Jį, kad Jis pateisintų visa, kas yra kalbama. Šitokio pokalbio aš nesitikėjau ir nesu linkęs atsakinėti į tokius klausimus, nes nelaikau to savo pareiga, nebent tu prisiimi katecheto vaidmenį. Nors tu juo ir būtumei, aš vis dėlto galiu nepripažinti tavęs savo teisėju. Bet prašau pasakyti, kodėl tu klausai manęs tokių dalykų?

– Kadangi mačiau, kad labai daug kalbi, ir kadangi nežinojau, ar turi ką nors daugiau be pažinimo. Be to, pasakysiu tau visą tiesą. Girdėjau, kad esi toks žmogus, kurio pamaldumas yra tik ant liežuvio, o poelgiai rodo, jog plepėjimas apsimestinis. Sako, kad esi juoda dėmė krikščionims, ir kad religija nukenčia dėl tavo bedieviško elgesio; sako, jog kai kurie jau yra apsigavę ir morališkai smukę dėl tavo ydų, kad ir kitiems dar gresia pavojus būti per tave praudytiems. Tavo pamaldumas gražiai susiderina ir su aline, ir su godumu, ir su tuščių draugysčių palaikymu bei kitais panašiais dalykais. Tau tinka tas priežodis, kuris sakomas apie kekšę: „Ji yra gėda visoms moterims“. Taip ir tu esi gėda visiems tikintiesiems.

– Kadangi tu esi taip linkęs klausytis, ką žmonės šneka, ir taip be niekur nieko kitą imti ir pasmerkti, man belieka padaryti išvadą,

jog esi aikštingas ir piktas žmogus, su kuriuo visai neįmanoma pasikalbėti. Todėl lik sveikas.

Tada Krikščionis priėjo prie Ištikimojo ir tarė savo broliui:

– Ar nesakiau, kad taip atsitiks? Tavo žodžiai ir jo geiduliai negalėjo sutarti. Jis linkęs verčiau palikti tavo draugystę negu pataisyti savo gyvenimą. Bet jis pasišalino, kaip aš iš anksto numaniau; ir tegu sau eina. Niekam kitam, kaip tik jam pačiam, dėl to nėra nuostolio. Jis mus apsaugojo nuo nemalonumo patiems jį pavaryti. Jeigu jis ir toliau būtų pasilikęs toks, koks yra (o man atrodo, kad jis toks ir pasiliks), būtų tiktai gėdos dėmė mūsų draugijai. Apaštalas sako: „Tokių venk“.

– Bet aš džiaugiuos, kad truputį pasikalbėjau su juo. Gali būti, kad jis dar kada nors apie tai pagalvos. Šiaip ar taip aš jam atvirai pasakiau tiesą į akis, todėl esu nekaltas dėl jo kraujo, jei jis pražus.

– Gerai padarei, kad taip atvirai ir tiesiai su juo pasikalbėjai, – tarė Krikščionis. – Šiais laikais retai tesutiksi tokį sąžiningą elgesį su žmonėmis, todėl ir daugelio akyse religija neturi gero vardo. Kaip tik dėl tokių paikų plepių, kurių tikėjimas pasireiškia vien žodžiais, o elgesys sugedęs ir tuščias (nors jie dažnai priimami kaip savi į dievobaimingųjų draugiją), pasaulis nebesusigauja šiuose reikaluose, krikščionybei uždedama dėmė, o nuoširdūs krikščionys turi dėl to kentėti. Norėčiau, kad visi su šitokiais žmonėmis pasielgtų taip, kaip tu tada, jie arba labiau prisiderintų prie religijos reikalavimų, arba jiems pasidarytų per karšta šventųjų draugijoje.

Ištikimasis kalbėjo:

– Lyg povas koks išsiskleidė Šnekusis,

Kaip drąsiai kalba, koks jis išdidus!

Jis apie viską spręs, bet, vos tik paminės

Ištikimasis sielą jo paties,

Supliuško tuoj, sudilo kaip delčia,-

Ilgaliežuvis visad toks yra.

Jie ėjo toliau, kalbėdamiesi apie tai, ką buvo matę bei patyrę bekeliaudami. Taip lengvino sau kelionę, kuri ir taip buvo labai varginanti, kadangi jie keliavo per tyrus.

6 skyrius

Tuštybių mugė ir ištikimybė iki mirties

Jiems jau beveik perėjus šiuos tyrus, Ištikimasis atsitiktinai pažvelgė atgal ir pamatė juos besivejantį pažįstamą žmogų.

– O! – sušuko Ištikimasis savo broliui. – Žiūrėk, kas ten ateina! Krikščionis pasižiūrėjo ir tarė:

– Tai mano geras draugas Evangelistas.

– Tai ir mano geras draugas, kadangi būtent jis parodė man kelią į Siauruosius vartus.

Evangelistas, juos pasivijęs, taip pasveikino:

– Ramybė jums, mano mylimieji, ir ramybė tiems, kurie jums pagelbsti.

– Sveikas, sveikas, mano gerasis Evangeliste, – atsakė Krikščionis. – Pamatęs tavo veidą, vėl prisimenu tavo buvusį gerumą ir nenuilstamą darbą mano amžinos gerovės labui.

– Tūkstantį kartų sveikintina ir maloni yra tavo draugystė, miegalis Evangeliste, – prakalbo Ištikimasis. – O, kaip mes, vargšai piligrimai, jos trokštame!

Evangelistas paklausė:

– Kaip jums sekėsi, mano draugai, po to, kai paskutinį kartą matėmės? Ką jūs patyrėte ir kaip elgėtės tą visą laiką?

Krikščionis ir Ištikimasis papasakojo jam, kas jiems atsitiko kelionėje ir su koku vargu jie atvyko iki šitos vietos.

– Labai džiaugiuosi, – tarė Evangelistas, – ne tuo, kad jūs patyrėte išbandymų, bet kad tapote nugalėtojais ir, nepaisant daugelio klaidų,ėjote tuo keliu lig šios dienos. Taigi, sakau, aš labai džiaugiuosi tiek dėl savęs, tiek ir dėl jūsų; aš sėjau, o jūs auginate; ir ateina diena, „kad lygiai džiaugtusi sėjėjas ir pjovėjas“ (Jn 4, 36). Tai yra, jei jūs ištersite iki galo ir neaptingsite, savo metu pjausite derlių (Gal 6, 9). Jūsų laukia vainikas, kuris yra amžinas; taigi, „taip bėkite, kad laimėtumėte!“ (1 Kor 9, 24 – 27). Yra tokių, kurie užsimoja laimėti šį vainiką, bet, jiems daug pastangų padėjus, ateina kitas ir atima jį. Todėl laikykite, ką turite, kad niekas neatimtų jūsų vainiko (Apr 3, 11). Jūs dar nenutolote tiek, kad šėtono strėlės jūsų nebe-

siektų; „jums dar ir neteko priešintis iki kraujų, grumiantis su nuodėme“ (Žyd 12, 4). Neišleiskite niekad iš akių dangaus karalystės ir tvirtai tikėkite tuo, kas pasakyta apie nematomojus dalykus. Neišleiskite į save šio pasaulio dalykų. Bet visų labiausiai saugokitės savo širdyse ir jose esančių geidulių, kadangi žmonių širdys yra „už viską klastingesnės ir baisiai sugadintos“. Atstatykite klūtimams savo veidą kaip titnagą. Visa dangaus ir žemės galia yra jūsų pusėje.

Krikščionis padėkojo jam už paraginimą ir paprašė, kad dar daugiau papasakotų, nes tai padės jiems kelionėje. Ypač todėl, jog jis esąs pranašas ir galįs papasakoti apie dalykus, kurie jiems atsitiks ateity, tuomet jie mokėtų tam pasipriešinti ir nugalėti. Prie šio prašymo prisidėjo ir Ištikimasis. Evangelistas vėl taip prabilo:

– Mano sūnūs, Evangelijos tiesos žodyje jūs esate girdėję: „Praėję daugelį vargų, jūs turite įeiti į dangaus karalystę“; „kiekviename mieste jūsų laukia persekiojimai ir nepasitikėjimas“. Todėl jūs nesitikėkite, kad dar ilgai galėsite keliauti nepatirdami šių vargų. Jau šiek tiek patyrėte, kad šie Dievo Žodžio liudijimai išsipildė ir jums. Netrukus patirsite dar daugiau, nes jūs jau beveik perėjote šiuos tyrus, todėl greitai prieisite miestą, kurį netrukus priešais pamatysite. Tame mieste jus apstos priešai, kurie kaip begalėdami stengsis jus nužudyti. Galite būti tikri, kad vienas jūsų, o gal ir abu, turėsite krauju užantspauduoti tą liudijimą, kurio laikotės. Bet „būkite ištikimi iki galo, ir Karalius duos jums gyvybės vainiką“. Tas, kurio ten laukia mirtis, nors jam teks mirti nenatūralia ir galbūt labai skausminga mirtimi, vis dėlto bus laimingesnis už savo draugą. Ne vien dėl to, kad jis greičiau atvyks į Dangiškąjį miestą, bet ir dėl to, kad išvengs daug nelaimių ir vargų, kuriuos kitas sutiks likusioje kelionės dalyje. Bet kai atvyksite į miestą ir matysite, kad visa, ką aš dabar jums pasakiau, išsipildo, tada atsiminkite mane, savo draugą. Laikykitės kaip vyrai, paveskite savo sielas ištikimajam Kūrėjui ir darykite gera (1 Pt 4, 19).

Po to savo sapne mačiau, kad jie, išėję iš tyrų, priekyje pamatė miestą. Tas miestas vadinasi Tuštybė, o tame mieste vyksta mugė, vadinama Tuštybės mugė. Ji vyksta ištisus metus. Ji dėl to ir vadinasi Tuštybės mugė, kadangi miestas, kuriame ji vyksta, sveria

mažiau už nieką (Ps 62, 10); taip pat dar ir dėl to, kad viskas, kas ten parduodama arba atsitinka, yra tuštybė ir niekai. Kaip sakė išminčius: „Visa yra tuštybė ir vėjo gaudymas“ (Koh 1, 2 – 18; 2, 11 – 17; Iz 40, 17).

Ši mugė nėra kokia neseniai pradėta prekybinė veikla, ji žinoma iš labai senų laikų. Aš papasakosiu jums, kaip ji atsirado.

Beveik prieš penkis tūkstančius metų jau buvo piligrimų, einančių į Dangiškąjį miestą, lygiai kaip ir šiedu dori žmonės. Belzebubas, Apolyonas ir Legionas su savo bendrais, matydami piligrimų pramintą taką, kad kelias į Dangiškąjį miestą eina per Tuštybių miestą, sugalvojo įsteigti čia tokią mugę, kurioje būtų parduodama visokiausia tuštybė ir kuri truktų ištisus metus. Todėl šioje mugėje parduodamos tokios prekės, kaip antai: namai, dirvos, amatai, tarnybos vietos, pasižymėjimai, pirmenybės, titulai, kraštai, karalystės, geiduliai, malonumai bei visokiausi smagumai, kekšės, žmonos, vyrai, vaikai, šeimnininkai, tarnai, gyvybės, kraujas, kūnai, sielos, sidabras, auksas, perlai, brangakmeniai ir taip toliau. Be to, šioje mugėje bet kuriuo metu galima pamatyti visokias fokusų, apgavysčių, žaidimų, vaidinimų, juokdarių, beždžionių, sukčių ir išdaigininkų. Čia pat galima pamatyti (ir dargi visai veltui) pačių bjauriausių vagysčių, žmogžudysčių, svetimoteriavimo ir neteisinių priesaikų. Kaip ir kitose mažesnėse mugėse, yra ir gatvės, ir gatvelės su savo pavadinimais, kur parduodamos nurodytos prekės, taip ir čia yra tam tikros vietos, gatvelės ir gatvės (būtent šalys ir karalystės), kur šios mugės prekių greičiausiai galima rasti. Čia yra Anglų, Prancūzų, Italų, Ispanų, Vokiečių gatvės, kur parduodamos bent kelios tuštybių rūšys.

Kaip sakiau, kelias į Dangiškąjį miestą eina kaip tik pro čia, kur vyksta toji gyva mugė. Tam, kuris norėtų nukeliauti į Dangiškąjį, aplenkdamas šį miestą, „reikėtų pasitraukti iš šio pasaulio“ (1 Kor 5, 10). Pats karalių Karalius, kai buvo čia, žemėje, ėjo per šį miestą į savo kraštą ir būtent mugės dieną. Netgi, man rodos, pats Belzebubas, tos mugės vyriausias valdovas, pakvietė Jį pirkti ką nors iš jo niekniekių. Jis Kristų dargi būtų padaręs Viešpačiu, jei šis, eidamas per miestą, būtų jam nusilenkęs. Dar daugiau, kadangi Jis buvo toks garbingas asmuo, Belzebubas vedžiojo Jį iš gatvės į gat-

vę ir per trumpą laiką parodė Jam visas pasaulio karalystes, kad kaip nors sugundytų Palaimintąjį ir Šis imtų derėtis bei nusipirktų ką nors iš jo tuštybių. Bet Kristui nepatiko čia parduodamos prekės, todėl Jis paliko šį miestą, neišleidęs šioms tuštybėms nė skatiko (Mt 4, 8 – 10; Lk 4, 3 – 13). Taigi, kaip matote, ši mugė jau seniai vyksta, turi savo ilgą istoriją ir esti labai didelė.

Tad, kaip sakiau, mūsų piligrimai būtinai turėjo eiti per šią mugę. Vos spėjus įžengti į ją, sujudo mugės žmonės, netgi visas miestas ir suklego aplink juos. O tai įvyko dėl keleto priežasčių.

Pirma, kadangi piligrimai buvo apsirengę tokiais drabužiais, kurie labai skyrėsi nuo bet kurio tų, kurie prekiaavo mugėje, aprangos. Todėl mugės žmonės išplėtę akis spoksojo į juos. Vieni sakė, kad jie idiotai, kiti – kad pamišėliai, o dar kiti – kad svetimo krašto žmonės (Job 12, 4; 2 Kor 4, 9).

Antra, kaip žmonės stebėjosi jų apdaru, lygiai taip pat jie stebėjosi ir jų kalba, nes tik nedaugelis galėjo suprasti, ką jie šneka. Jie, savaime aišku, kalbėjo Kanaano kalba, o tie, kurie prekiaavo, buvo šio pasaulio žmonės. Tad jie atrodė vieni kitiems barbarais (1 Kor 2, 7 – 8).

Trečia, kas pasirodė prekiautojams itin juokinga, šie piligrimai visai nevertino jų prekių. Jiems jos nė tiek nerūpėjo, kad į jas bent pasižiūrėtų. O jei pirkkliai kviesdavo juos pirkti, jie užsikimšdavo pirštais ausis, šaukdami: „Nukreipk man akis, kad nematytų tuštybės“ (Ps 119, 37). Keleiviai žiūrėdavo aukštyn, tuo parodydami, kad visi jų reikalai ir prekiaavimas priklauso nuo dangaus (Fil 3, 20 – 21).

Vienas, matydamas šitokią keleivių laikyseną, tyčia užklausė juos: „Ką pirksite?“ Jie, rimtai pasižūrėję, atsakė: „Mes perkame tiesą“ (Pat 23, 23). Tai išgirdę, žmonės mugėje ėmė juos dar labiau niekinti. Vieni juos erzino, kiti išjuokė, dar kiti šmeižė, o kai kurie siundė draugus, kad juos muštų. Pagaliau mugėje kilo toks klegesys ir sujudimas, kad visa tvarka suiro. Netrukus buvo pranešta mugės vyriausiajam, kuris greitai atvyko ir paskyrė keletą savo patikimiausių draugų, kad ištardytų tuos vyrus, kurie kone apvertė visą mugę. Jie buvo atvesti, o tardytojai jų išklausinėjo, iš kur jie, kur einą ir ką čia darą taip nepaprastai apsirengę. Tiedu vyrai

atsakė, jog jie esą piligrimai, svetimi šiame pasaulyje ir einą į savąjį kraštą, būtent į Dangiškąją Jeruzalę (Žyd 11, 13 – 16). Jie nedavę jokios priežasties nei kitiems Tuštybės miesto žmonėms, nei mugės prekiautojams šitaip juos užsipulti ir sutrukdyti kelionę. Nebent nepatinka tai, kad jie pirksią tiesą.

Bet tie, kurie buvo paskirti juos išklausinėti, nepatikėjo, kad šie du nėra bepročiai, pasiutėliai, arba tokie, kurie atėjo sukelti sąmyšį mugėje. Todėl jie, pagavę keleivius, primušė, apdrabstė purvais, o paskui pasodino į narvą, kad visi žmonės mugėje galėtų į juos pasižiūrėti ir iš jų pasijuokti. Jie kurį laiką gulėjo tame narve, ir kiekvienas panorėjęs darė iš jų sau pramogą arba išliejo ant jų savo pyktį bei kerštą, mugės vyriausiajam vis dar tebesijuokiant iš to, kas jiems nutiko. Bet kadangi tie vyrai buvo kantrūs ir neatsilygino keiksmu už keiksmą, bet, priešingai, laimino (1 Pt 3, 9), gražiai kalbėjo su tais, kurie juos plūdo, ir darė gera tiems, kurie juos skriaudė, tai kai kurie padoresni ir ne taip priešišškai nusistatę žmonės pradėjo drausti ir barti nedorėlius už nuolatinį tų vyrų įžeidinėjimą ir blogą elgesį su jais. Už tai anie piktai užsipuolė juos pačius, sakydami, kad ir šie ne geresni už tuos vyrus narve, kad, kaip atrodo, esą jų bendrininkai, todėl privalėtų būti kartu su jais nubausti. Pirmieji atsakė, jog, kiek jiems teko pastebėti, tie vyrai esą tylūs bei ramūs ir nė nemaną kam nors bloga daryti, o daugelis tų, kurie prekiauja mugėje, esą labiau nusipelnę, kad būtų pasodinti į tą narvą ar net pririšti prie gėdos stulpo. Tokiu būdu abi pusės, gerokai pasiginčijusios ir išsiplūdusios (keleiviams visą tą laiką jų akivaizdoje elgiantis labai išmintingai ir santūriai), ėmė muštis ir sužeidė vieni kitus. Tada tie vargšai du vyrai vėl buvo atvesti pas savo tardytojus ir apkaltinti dėl pastarojo mugėje kilusio triukšmo. Kankintojai juos skaudžiai sumušė ir vedžiojo surakintus grandinėmis iš vieno mugės galo į kitą kaip pavyzdį ir įbauginimą kitiems, kad niekas nebeišdrįstų jų užtarti arba prie jų prisidėti. Bet Krikščionis ir Ištikimasis elgėsi dar apdairiau ir su tokiu ramumu bei kantrybe sutiko jiems primetamą negarbę ir gėdą, kad toks jų elgesys patraukė į jų pusę keletą mugės žmonių (nors ir nedaugelį, palyginus su visais kitais). Tai sukėlė dar didesnę jų priešų įniršimą, todėl šie nusprendė juodu nužudyti, grasindami, kad jiems neužteks nei

narvo, nei grandinių, ir jie turės mirti už mugės žmonių suvedžiojimą.

Jie, sargybinių lydimi, vėl buvo nuvesti atgal į narvą, kol bus nuspręsta, ką toliau su jais daryti. Piktadariai pasodino juos į narvą ir sukišo jų kojas į šiekštą.

Čia keleiviai prisiminė, ką jų ištikimasis draugas Evangelistas buvo sakęs. Nuo to dar labiau sustiprėjo jų noras iškęsti visas kelyje atsitiksiančias negandas. Be to, jie dabar guodė vienas kitą tuo, kad tas iš jų, kuriam lemta kentėti, bus daug laimingesnis. Slapta kiekvienas troško, kad būtent jam tektų pirmenybę. Bet, atiduodami save išmintingam patvarkymui To, Kuris visą valdo, jie su dideliu pasitenkinimu pasirinko tą padėtį, kurioje buvo, kol su jais ką nors padarys.

Paskyrę patogų laiką, kankintojai padavė juos į teismą, kad galėtų pasmerkti mirčiai. Atėjus nustatytam laikui, jie buvo atvesti priešų akivaizdon ir apkaltinti. Jų teisėjas vadinosi Gero Nekenčiantis. Kaltinimai iš esmės vienodi buvo tiek vienam, tiek ir kitam, tik kiek skirtinga forma. O jų turinys buvo toks: jie esą prekybos priešai ir trukdytojai; jie kėlę mieste maištą bei nesantaiką ir, nevykdydami valdovo įstatymo, laimėję šalininkų savo labai pavojingoms užmačioms.

Tada Ištikimasis pasiaiškino, jog jis pasipriešinęs tikrai dėl dalykų, nemėgstamų To, Kuris yra už visus aukščiausias.

– O dėl sąmyšio, – sakė jis, – tai aš jo nekeliu, kadangi pats esu taikus žmogus. Šalininkai, kuriuos laimėjome, perėjo į mūsų pusę dėl to, kad matė mūsų teisumą ir nekaltumą; ir jie perėjo tikrai nuo blogo prie gero. O kai dėl jūsų minimo karaliaus, kadangi jis yra Belzebubas ir Viešpaties priešas, tai aš nepaisau nei jo, nei visų jo angelų.

Tada oficialiai buvo paskelbta, kad tie, kurie turi ką nors pasakyti prieš kaltinamąjį kaip savo valdovo liudininkai, tuojau pat ateitų duoti parodymus. Prisistatė trys liudininkai, būtent: Pavydas, Prietas ir Pataikūnas. Jų paklausė, ar jie pažįstą kaltinamąjį ir ką turį prieš jį pasakyti savo valdovo naudai.

Į priekį išėjo Pavydas ir pradėjo savo parodymus taip:

– Pone teisėjau, jau seniai pažįstu šį žmogų ir ryžtuosi, davęs priesaiką, paliudyti gerbiamajam teismui, kad jis yra...

Teisėjas:

– Palauk. Prisaikdinkite jį.

Jie liudininką prisaikdino, o šis tęsė:

– Pone teisėjau, šis vyras, nepaisant jo gražaus ir pasitikėjimą teikiančio vardo, yra niekšiščiausias žmogus mūsų krašte. Jis nepaiso nei valdovo, nei liaudies, nei įstatymo, nei papročių, o daro viską, kad žmonės persiimtų jo išdavikiškomis idėjomis, kurias jis vadina tikėjimo ir šventumo principais. Aš pats kartą girdėjau jį tvirtinant, kad krikščionybė bei mūsų Tuštybių miesto papročiai yra priešingi dalykai ir negali būti suderinami. Taip sakydamas, pone teisėjau, jis ne tik smerkia visus mūsų pagirtinus poelgius, bet kartu ir mus pačius, kad taip darome.

Tada teisėjas paklausė jį:

– Ar turi dar ką daugiau pasakyti?

Pavydas atsiliepė:

– Pone teiėjau, galėčiau dar daug pasakyti, tiktai nenoriu įkyrėti teismui. Tačiau, jei dar reikės, kai kiti liudininkai bus pateikę savo parodymus, aš dar plačiau paliudysiu prieš jį, kad būtų pakankamai įrodyta, jog jis vertas mirties.

Jam buvo įsakyta pasilikti čia.

Teismas pašaukė Prietarą ir liepė jam pasižiūrėti į kaltinamąjį. Kaltintojai paklausė jį, ką galįs pasakyti apie kaltinamąjį kaip savo valdovo liudininkas. Po to jį prisaikdino, ir šis taip pradėjo savo parodymą:

– Pone teisėjau, nesu labai gerai pažįstamas su šiuo žmogumi ir nė nenoriu jo geriau pažinti. Tačiau iš pasikalbėjimo su juo šiame mieste sužinojau, kad tai labai kenksmingas žmogus. Kalbėdamasis su juo, išgirdau sakant, kad mūsų religija yra niekas ir kad per ją žmogus jokiu būdu negalįs patikti Dievui. O, jūsų šviesybe pone teisėjau, labai gerai žinote, kokią išvadą galima daryti iš tokio jo pasakymo, būtent, kad visas mūsų Dievo garbinimas tėra veltui, kad mes tebesame paskendę nuodėmėse ir galiausiai būsime pasmerkti. Štai ką aš turiu apie jį paliudyti.

Tada buvo prisaikdintas Pataikūnas ir liepta pasakyti, ką jis žinąs bloga apie kaltinamąjį savo valdovo karaliaus naudai.

Pataikūnas pradėjo:

– Pone teisėjau ir ponai prisiekusieji, aš jau seniai pažįstu šį žmogų ir esu girdėjęs jį kalbant tokius dalykus, kurie neturėtų būti sakomi. Jis keikė mūsų kilnųjį kunigaikštį Belzebubą ir su panieka atsiliepė apie gerbiamuosius jo draugus, tokius kaip Senasis Žmogus, Kūno Malonumas, Prabanga, Tuščios Garbės Troškimas, Išvirkimas, Turto Godumas bei kitus mūsų didikus. Be to, jis dar sakė, kad, jei būtų galima, jog visi žmonės galvotų taip, kaip jis, tai nė vieno šių didikų neliktų mieste. Be viso to, jis netgi nepabijėjo išplūsti jus, didžiai gerbiamasis, kuris dabar esate paskirtas jo teisėju, išvadindamas jus Dievo nebijančiu niekšu ir dar kitokiais niekinamais žodžiais, kuriais jau apjuodino daugumą mūsų miesto didikų.

Pataikūnui viską išpasakojus, teisėjas kreipėsi į kaltinamąjį, sakydamas: „Tu, valkata, eretike ir išdavike, ar girdėjai, ką šie dori žmonės liudijo apie tave?“

Ištikimasis tarė:

– Ar galiu pasakyti keletą žodžių pasiteisinimui?

Teisėjas prakalbo:

– Ek tu! Tu nevertas ilgiau gyventi ir užsitarnavai, kad būtumei tuojau pat nugalabytas. Bet, kad visi matytų, kokie mes tau geri ir nuolaidūs, tai sakyk, ką nori pasakyti.

Ištikimasis atsiliepė:

– Pirma, atsakydamas į tai, ką liudininkas Pavydas kalbėjo, aš pareiškiu, kad nesakiau nieko, išskyrus tai: jei kai kurie nuostatai, įstatymai, papročiai ar žmonės pasisako prieš Dievo Žodį, jie yra priešingi krikščionybei. Jei tai sakydamas, aš neteisus, įrodykite man mano klaidą, ir aš esu pasiruošęs jūsų akivaizdoje tai atšaukti.

Antra, apie antrąjį liudininką, būtent Prietarą, ir jo iškeltą man kaltinimą aš pasakyčiau tiktai tiek, kad Dievą garbinti reikalingas dieviškasis tikėjimas. Bet negali būti jokio dieviškojo tikėjimo, jei nėra apreiškimo, kas yra Dievo valia. Todėl visa, kas nesutinka su dieviškuoju apreiškimu, gali būti atliekama tik su žmogiškuoju tikėjimu, o toks tikėjimas nebus naudingas amžinajam gyvenimui.

O kai dėl to, ką liudininkas Pataikūnas kalbėjo, aš sakau (vengdamas tokių žodžių, kuriais, sako, aš plūstuosi ir panašiai), kad šio

miesto kunigaikštis su visa padugnių gauja – jo palydovais, kuriuos Pataikūnas čia išskaičiavo, yra labiau tinkami būti pragare negu šiame mieste ir krašte.

Teisėjas kreipėsi į prisiekusiuosius (kurie tuo metu buvo čia pat, kad viską girdėtų ir stebėtų):

– Ponai prisiekusieji, jūs matote šį vyrą, dėl kurio tiek daug triukšmo mūsų mieste. Jūs taip pat girdėjote, ką šie garbingi liudininkai apie jį paliudijo. Jūs taip pat girdėjote ir jo atsakymą bei prisipažinimą. Dabar jūsų sąžinės dalykas yra jį pakarti arba išgelbėti jam gyvybę. Tačiau aš manau, kad jums dera nurodyti mūsų įstatymo reikalavimus.

Mūsų kunigaikščio tarno Faraono Didžiojo laikais buvo išleistas įstatymas, jog tam, kad priešingos religijos žmonės per daug nesidaugintų ir netaptų per stiprūs, jų vyriškos lyties naujagimiai būdavo įmetami į upę (Iš 1, 22). Nebukadnezaro, kito mūsų kunigaikščio tarno, laikais taip pat buvo išleistas įstatymas, kad kiekvienas, kuris parpuolęs negarbina jo padarytos auksinės statulos, būtų įmestas į karštą krosnį (Dan 3, 6). Taip pat karaliaus Darijaus laikais buvo išleistas įsakymas, kad kiekvienas, kuris tam tikrą laiką šauktųsi kokio nors dievo, išskyrus karalių, būtų įmestas į liūtų duobę (Dan 6, 7). Tas maištininkas peržengė visų šių įstatymų esmę ne vien mintyse (ko taip pat negalima toleruoti), bet ir žodžiais bei veiksmais, kas yra jau visiškai nepakenčiama.

Kai dėl Faraono įstatymo, tai jis buvo išleistas tik tam, kad užbėgtų blogybei už akių, kai dar nėra jokio aiškaus nusikaltimo. O čia yra aiškus nusikaltimas. Kai dėl antrojo ir trečiojo čia paminėtų įstatymų, tai puikiai matote, kad jis pasisako prieš mūsų religiją. Ir už tą išdavystę, kurią pats prisipažino, jis turi būti pasmerktas mirti.

Prisiekusieji išėjo pasitarti. Jų vardai buvo šie: Apakėlis, Pikčius, Nedorėlis, Geidulingasis, Pasileidėlis, Karštakošis, Išpuikėlis, Priešiškumas, Melagis, Žiaurumas, Nekenčiantis Šviesos, Nesutaikomasis. Jie pasitarę kiekvienas asmeniškai padarė nuosprendį kaltinamajam, o paskui vienbalsiai nutarė, jog laiką jį kaltu. Pirmiausia pasisakė seniūnas Apakėlis, pareikšdamas:

– Aiškiai matau, kad tas žmogus yra eretikas.

Paskui pasakė Nedorėlis:

– Šalin toki žmogų nuo žemės paviršiaus!

– Taip, – pritarė Pikčius, – nes man pikta į jį ir pasižiūrėti.

Po to Geidulingasis tarė:

– Aš niekada negalėjau jo pakęsti.

– Ir aš taip pat, – pritarė Pasileidėlis, – kadangi jis visuomet smerkė mano elgesį.

– Pakarti toki, pakarti toki! – sušuko Išpuikėlis.

– Mano širdis jo nepakenčia, – sakė Priešiškumas.

– Jis – sukčius, – tarė Melagis.

– Pakarti jam per švelni bausmė, – atsiliepė Žiaurumas.

– Kuo greičiau susidorokime su juo, kad nebesimaišytų mums po kojomis, – nutarė Nekenčiantis Šviesos.

Galiausiai Nesutaikomasis pasakė:

– Nors man duotų ir visą pasaulį, negalėčiau su juo susitaikyti.

Todėl, nieko nelaukdami, eikime ir paskelbkime, kad manome jį esant vertą mirties.

Jie taip ir padarė. Todėl netrukus teismas nusprendė, kad jis turi būti pervestas iš šios vietos į tą, iš kur atvyko, ir ten nužudytas kančia žiauriausia, kokią tik begalima sugalvoti.

Jį išvedė lauk, kad pasielgtų su juo pagal savo įstatymo reikalavimus: pirmiausiai skaudžiai nuplakė, paskui sumušė, vėliau suraižė jo kūną peiliais, vėliau dar mušė jį akmenimis, badė kardais ir galiausiai sudegino ant laužo. Toks buvo Ištikimojo galas.

Aš mačiau, kad už minios stovėjo pora arklių pakinkytas vežimas, belaukias Ištikimojo, kuris (kai tik priešai jį nužudė) buvo į jį įsodintas ir, trimito garsams skambant, nuvežtas aukštyn pro debesis tiesiausiu keliu į dangiškuosius vartus.

O Krikščioniui bausmė buvo kuriam laikui atidėta, ir jis su sargyba buvo nuvestas ir paliktas kalėjime. Tasai, Kuris turi viskam valdžią, laikydamas jų įniršį Savo rankose, taip patvarkė, kad Krikščionis tą kartą ištrūko iš jų rankų ir keliavo toliau. Beeidamas jis taip giedojo:

O Ištikimasai! Kaip šventai

Viešpatį Dievą išpažinai!

Kai neištikimi dėl šių tuščių džiaugsmų,

Patekę pragaran, dejuoja iš skausmų,

Tai tu giedok, giedok ir džiaukis,
Nors nužudytas – gyvas tu esi!

7 skyrius

Naujasis kelionės draugas

Ir dar mačiau sapne, kad Krikščionis iškeliavo ne vienas, nes atsirado vyras, vardu Viltungasis (jis tapo tokiu stebėdamas, kaip Krikščionis ir Ištikimasis mugėje kalbėjo, elgėsi bei kentėjo). Jis susisiejo su Krikščioniu brolybės ryšiais ir pasisakė būsiąs jam kelionės draugu. Tokiu būdu vienas numirė, kad paliudytų tiesą, o iš jo pelenų pakilo kitas, tapęs Krikščioniui draugu kelionėje. Viltungasis Krikščioniui papasakojo, kad yra mugėje dar ir daugiau žmonių, norinčių tapti piligrimais, bet jie dar nesuspėję iškelti, todėl išvyksią vėliau.

Aš mačiau, kad jie, ką tik išėję iš mugės, pasivijo einanti priešais juos žmogų, kurio vardas buvo Pašalinių Tikslų Siekiantysis, ir taip jį užkalbino:

– Iš kokie miesto tamsta esi ir kaip toli manai šiuo keliu keliauti?

Šis atsakė, jog atvykęs iš Švelnios Kalbos miesto ir keliaująs į Dangiškąjį miestą, bet savo vardo nepasisakė.

– Iš Švelnios Kalbos miesto? Argi kas nors dora ten gyvena? – pasiteiravo Krikščionis.

– Tikiuosi, kad taip, – atsakė Pašalinių Tikslų Siekiantysis.

– Prašau pasakyti, kaip turiu tamstą vadinti? – paklausė Krikščionis.

– Jūs esate svetimi man, o aš jums; jei einate į tą pačią pusę, man bus labai malonu su jumis draugauti, o jei ne, reikės ir tuo pasitenkinti.

– O tas Švelnios Kalbos miestas (teko apie jį girdėti), sakoma, jog esąs labai turtingas? – tęsė Krikščionis.

– Taip, galiu patvirtinti, jog tai tiesa. Ir aš turiu ten daug turtingų giminių.

– Jei tamsta nieko prieš, prašau pasakyti, kas tie tamstos giminės?

– Beveik visi to miesto gyventojai yra mano giminės, bet artimiausi grafas Nepastovusis, baronas Prisitaikėlis, grafas Švelnioji Kalba, pagal kurio protėvius tas miestas ir buvo pavadintas, taip pat ponas Padlaižūnas, ponas Dviveidis, ponas Visoks. O mūsų parapijos dvasininko pono Dviliežuvio tėvas buvo mano motinos tikras brolis. Tiesą sakant, aš tapau ten kilmingu žmogumi, tačiau mano prosenelis buvo tiktai valtininkas, žiūrįs į vieną pusę ir irkluojęs į kitą. Aš įsigijau didžiąją dalį savo turto tokiu pat darbu.

– Ar esi vedęs? – paklausė Krikščionis.

– Taip, mano žmona bei duktė yra labai dorovingos moterys. Žmona buvo baronienės Apsimetėlės duktė, taigi kilusi iš labai garbingos šeimos ir pasiekusi tokį aukštą išsilavinimą, jog sugeba jį parodyti visiems, pradedant princu ir baigiant valstiečiais. Tiesa, mūsų tikėjimas šiek tiek skiriasi nuo griežtesnių žmonių, bet tik dviem mažais dalykais. Pirma, mes niekada neiname prieš vėją ir prieš srovę. Antra, visada esame stropiausi tada, kai religija vaikščioja apsiavusi sidabro kurpaitėmis. Mes labai mėgstame vaikščioti su ja gatvėmis, jei šviečia saulė ir žmonės kelia jai ovacijas.

Tada Krikščionis paėjęs truputį į šalį ir tarė savo bendrakeleiviui Vilingajam:

– Man atrodo, ar tik jis nebus toks Pašalinių Tikslų Siekiantysis iš Švelnios Kalbos miesto. Jeigu tai jis, tai mes turime savo tarpe didžiausią nenaudėlį, koks tik begyvena visoje apylinkėje.

Į tai Vilingasis jam atsakė:

– Paklausk jį. Man rodos, jis neturėtų gėdytis savo vardo.

Krikščionis vėl prie jo priėjo ir tarė:

– Meldžiamasis, tamsta kalbi taip, tartum žinotumei daugiau negu visas pasaulis žino. Jei neklystu, man rodos, aš jau pusiau numanau, kas toks esi. Ar nesivadini Pašalinių Tikslų Siekiantysis iš Švelnios Kalbos miesto?

– Tai nėra mano vardas, – atsakė Pašalinių Tikslų Siekiantysis, – tik taip vadina mane kai kurie žmonės, negali manęs pakęsti, o aš

turiu susitaikyti su tuo ir nešioti šią gėdą, kaip jau daugelis gerų žmonių prieš mane yra nešioję jiems primestą gėdą.

– Bet ar tu niekada nedavei žmonėms progos pavadinti save šiuo vardu?

– Niekada, niekada! Daugiausia, ką padariau, kad daugiau jiems progą mane taip pavadinti, buvo tai, kad aš visuomet turėjau tokią laimę: mano nuomonė sutikdavo su laiko mada, kokia ji bebūtų, ir aš turėdavau progą iš to pasipelnyti. Jei geri dalykai man taip savaime ateina, turiu laikyti juos Dievo palaima, bet tegu pagiežingieji nepriekaištauja man dėl jų.

– Aš taip ir maniau, kad esi tasai žmogus, apie kurį girdėjau. Atvirai kalbant, bijau, kad tas vardas labiau tau pritinka, negu norėtumei, kad mums atrodytų.

– Jei jūs norite tai įsivaizduoti, aš nieko negaliu padaryti. Bet jūs pamatysite, kad būsiu jums doras kelionės draugas, jei vis dar leisite man su jumis bendrauti.

– Jei nori keliauti su mumis, turi eiti prieš vėją ir prieš srovę, o tai, kiek numanau, nesutinka su tavo nuomone, – kalbėjo Krikščionis. – Taip pat privalai neišsižadėti religijos ir tada, kai ji dėvi suplyšusius drabužius, lygiai kaip ir tada, kai ji dėvi sidabrinės kurpaites. Be to, privalai pasilikti jai ištikimas tada, kai ji surakinta geležiniais pančiais, kaip ir tada, kai vaikščioja gatvėmis visiems plojant.

– Jūs neturite primesti man savo valios, – atsakė Pašalinių Tikslų Siekiantysis, – nei komanduoti mano sąžinei, palikite man laisvę ir leiskite eiti su jumis.

– Nė vieno žingsnio toliau, jei, vykdydamas tuos dalykus, kuriuos iškėliau, nesielgi taip, kaip mes.

Tada Pašalinių Tikslų Siekiantysis tarė:

– Niekada nemesiu savo senųjų principų, kadangi jie niekam blogo nedaro, o duoda naudos. Jei negaliu keliauti su jumis, turėsiu eiti taip, kaip ėjau prieš jums mane pavejant, būtent vienas, kol pasivys mane toks, kuris apsidžiaugs mano draugyste.

Tada sapne išvydau, kad Krikščionis ir Viltینگasis pametė jį ir nuėjo gerą galą pirmyn. Vienas jų atsigręžęs pamatė tris vyrus, besivejančius Pašalinių Tikslų Siekiantįjį, kurie taip pat mandagiai

su juo pasisveikino. Tų vyrų vardai buvo Neatsisakantis Pasaulio, Pinigmylys ir Šykštuolis. Juos Pašalinių Tikslų Siekiantysis pažino jau anksčiau, kadangi jie buvo mokslo draugai. Jie lankė mokytojo Čiumpančiojo – Nebepaleidžiančiojo mokyklą nemažame Pelnų Mėgėjų miestelyje, Turto Troškimo grafystėje, krašto šiaurėje. Tasai mokytojas mokė juos gudrybės, kaip įsigyti turto, nežiūrint į tai, ar smurtu, apgaule, meilikavimu, melu, ar religijos pagalba. Šie keturi draugai buvo daug išmokę šio meno iš savo mokytojo. Kiekvienas jų būtų galėjęs pats atidaryti tokią mokyklą.

Jiems, kaip jau minėjau, taip pasisveikinus, Pinigmylys paklausė Pašalinių Tikslų Siekiantįjį:

– Kas tokie keliauja priešais mus?

Krikščionį ir Viltįgąjį dar buvo galima matyti tolumoje.

– Tai iš tolumo krašto atvykę žmonės, kurie keliauja į Dangiškąjį miestą, – taip Pašalinių Tikslų Siekiantysis apibūdino pili-grimus.

– Vaje! – tarė Pinigmylys. – Kodėl gi jie nepalaukė mūsų, būtu-me galėję kartu su jais keliauti? Tiek jie, tiek mes, tiek pats – visi mes, atrodo, keliaujame į Dangiškąjį miestą.

– Tikrai, mes visi ten keliaujame, – atsakė Pašalinių Tikslų Siekiantysis, – bet pirma mūsų einą vyrai yra tokie griežti, taip mėgsta laikytis savo nuomonės ir mažai tevertina kitų nuomonę, jog, tebūnie žmogus ir ypač dievobaimingas, bet, jei jis jiems nepritaria, jie su juo visai nedraugauja.

– Tai labai blogai, – tarė Šykštuolis. – Mes nemėgstame tokių, kurie yra per daug teisūs, nes tokių žmonių griežtumas verčia juos kaltinti ir smerkti visus, išskyrus save. Bet prašau pasakyti, kokiais klausimais jūs nesutarėte?

– Nagi, būdami nieko nepaisą užsispyrėliai, – aiškino Pašalinių Tikslų Siekiantysis, – jie daro išvadą, jog jų pareiga lėkti galvot-rūkčiais, koks bebūtų oras. Aš palaukiu, kad eiti būtų pavėjui ar pasroviui. Jie mano, kad reikia, nieko nelaukiant, viskuo rizikuoti dėl Dievo, o aš manau, kad turiu pasinaudoti kiekviena proga savo gyvybei bei turtui garantuoti. Jie nori laikytis savo įsitikinimų, nors ir visi žmonės būtų prieš juos, o aš laikausi tikėjimo tikrai tada ir tikrai tiek, kiek gyvenamasis laikotarpis ir mano saugumas tai lei-

džia. Jie yra už religiją, kai ji vaikšto apiplyšusi ir paniekinta, o aš esu už ją, kai ji vaikšto sidabro kurpaitėmis apsiavusi saulei šviečiant ir visiems jai plojant.

– Laikykis to ir toliau, drauge Pašalinių Tikslų Siekiantysis, – sakė Neatsisakantis Pasaulio, – kadangi aš iš savo pusės tokį, kuris, turėdamas galimybę išlaikyti tai, ką turi, yra toks neišmanėlis, kad ima ir praranda, laikau tiktai kvailiu. Būkime gudrūs kaip žalčiai. Geriausia yra šienauti, kol saulė šviečia. Bitė guli sau ramiai visą žiemą ir ima darbuotis tiktai tada, kai gali turėti kartu ir naudos, ir malonumo. Dievas siunčia kartais lietu, o kartais giedrą. Jei kiti tokie kvaili, kad eina per lietu, mes būkime protingi keliaudami tik geru oru. Aš labiausiai mėgstu tokį tikėjimą, kuris suderinamas su Dievo mums suteiktų gėrybių išlaikymu, nes kas gi, vadovaudamasis sveiku protu, gali taip kvailai įsivaizduoti, jog Dievas, suteikęs mums gėrybes, nenori, kad jas ir išlaikytumėme dėlei Jo vardo. Abraomas ir Saliamonas praturtėjo būdami religingi; Jobas sako, kad geras žmogus susikraus aukso kaip dulkių. Bet jis neturi būti toks, kaip tie pirma mūsų einą žmonės, jei jie iš tiesų yra tokie, kokiais juos pavaizdavote.

– Manau, kad mes visi dėl to sutariame, – patarė Šykštuolis, – todėl nėra ko apie tai ir kalbėti.

– Tikrai, nėra ko apie tai daugiau kalbėti, – pritarė Pinigmylys, – kadangi tas, kuris netiki nei Šventuoju Raštu, nei sveiku protu (o juk matote, kad tiek vienas, tiek antras yra mūsų pusėje) nežino, kas jam leista, nei žiūri savo saugumo.

– Mieli broliai, – pasakė tada Pašalinių Tikslų Siekiantysis, – kaip matote, visi keliaujame į Dangiškąjį miestą, o kad atitrauktume savo dėmesį nuo blogų dalykų, leiskite man iškelti jums šitokią klausimą. Sakysime, kokiam nors žmogui – pamokslininkui, pirkliui ar dar kam – pasitaikytų gera proga įsigyti žemiškųjų gėrybių, bet taip, kad jis jokių kitokių būdų negalėtų jų gauti, kaip tiktai pasidarydamas, bent jau žmonių akyse, nepaprastai uolus religiniams dalykams, į kuriuos anksčiau nesikišdavo. Argi negali jis pasinaudoti šia priemone savo tikslui pasiekti ir vis dėlto išlikti visai doru žmogumi?

– Tavo klausimas man visai aiškus ir, šiems draugams maloniai

leidus, pasistengsiu į jį atsakyti. Taigi pirmiausia pasvarstysiu tavo klausimą, kiek jis svarbus pačiam pamokslininkui. Sakysime, koks nors pamokslininkas, vertas žmogus, turėtų nepelningą dvasininko vietą, o būtų nusižiūrėjęs didesnę ir nepalyginamai geresnę bei pelningesnę vietą bei turėtų progą ją gauti, jei labiau atsidėtų savo pareigoms bei Dievo Žodžio tyrinėjimui ir, prisitaikydamas prie žmonių nuotaikos, pakeistų kai kuriuos savo principus. Aš nematau nieko, kad jis prireikus visa tai ir dar daugiau padarytų ir vis dėlto išliktų doru žmogumi. Ir štai kodėl.

Pirma, jo noras turėti pelningesnę vietą yra visai teisėtas (to negalima paneigti), kadangi ji yra duota Apvaizdos. Taigi, jei tiktai gali, jam valia ją įsigyti ir nesibaiminti dėl sąžinės.

Antra, tas pelningesnės vietos siekimas daro jį labiau atsidėjusiu savo pareigoms bei Dievo Žodžio tyrinėjimui. Todėl visa tai daro jį geresniu žmogumi, dargi verčia tobulinti savo gabumus, ir tai visiškai atitinka Dievo valią.

Trečia, dėl jo prisitaikymo prie žmonių nuomonės. Jei jis, norėdamas įtikti žmonėms, atsisako kai kurių savo principų, tai parodo: a) kad jis yra žmogus, mokąs išsižadėti savęs, b) švelnios ir lipšnios elgsenos, c) dėl to ypač tinkamas dvasininko pareigoms.

Ketvirta, aš darau išvadą, kad pamokslininkas, kuris žemą vietą iškeičia į aukštą, neturėtų būti laikomas gobšiu, o greičiau žmogumi, kuris vykdo savo pašaukimą ir panaudoja kiekvieną jam pasi-taikusią progą daryti gera.

O dabar pasvarstykime antrąją tavo klausimo pusę, kurioje kalbama, kaip minėjai, apie prekybininką. Sakysime, koks nors prekybininkas gana sunkiai verčiasi, bet, tapdamas religingu, jis galėtų pataisyti savo prekybos reikalus: galbūt gautų turtingą žmoną arba daugiau ir geresnių klientų savo parduotuvei. Aš nematau jokios priežasties, kodėl jis negalėtų to visai teisėtai padaryti. Ir štai kodėl.

Pirma, tapti religingu yra dorybė, nepaisant to, kokių būdu žmogus tokiu tampa. Antra, nėra uždrausta vesti turtingą žmoną ar įsigyti didesnę klientūrą savo parduotuvei. Trečia, žmogus, kuris gauna visa tai tapdamas religingu, įsigyja gera iš tų, kurie yra geri, ir pats tampa geru. Vadinasi, gerą žmoną, gerus klientus ir gerą

pelną jis gauna tapdamas religingu, kas taip pat yra geras dalykas. Todėl tapti religingu, kad visa tai gautumei, yra geras ir naudingas sumanymas.

Šitokiam Pinigmylio atsakymui į Pašalinių Tikslų Siekiančiojo klausimą visi labai pritarė. Jie nusprendė, jog tas atsakymas, apskritai, labai geras ir naudingas. O kadangi jiems atrodė, kad niekas negalėtų jo paneigti, ir kadangi Krikščionis bei Viltینگasis buvo dar ne per toliausiai, jie visi nutarė pasiviję tuojau pateikti jiems šį klausimą, juolab, kad anksčiau tie buvo pasipriešinę Pašalinių Tikslų Siekiančiajam. Taigi, jie pastaruosius pašaukė, ir tie sustoję palaukė, kol šie priėjo. Beeidami jie nusprendė, kad ne Pašalinių Tikslų Siekiantysis, bet Neatsisakantis Pasaulio pateiks jiems klausimą, nes manė, jog tada Krikščionis ir Viltینگasis atsakysią jam ramiai, nesikarščiuodami. Juk tarp jų ir Pašalinių Tikslų Siekiančiojo prieš išsiskiriant buvo kilęs ginčas.

Jie susitiko, ir po trumpo pasisveikinimo Neatsisakantis Pasaulio iškėlė tą klausimą Krikščioniui bei jo draugui, pasiūlydamas jiems atsakyti į jį, jei gali.

– Net kūdikis gali atsakyti į tūkstančius tokių klausimų, – prakalbo Krikščionis. – Nes jeigu negalima sekti Kristumi dėl duonos kąsnio (Jn 6, 12), tai juo šlykštesnis dalykas yra pasidaryti iš Jo ir religijos priedangą, kad valdytumei šį pasaulį ir galėtumei juo džiaugtis! Ir Šventajame Rašte nerandame, kad kas nors kitas, išskyrus pagonis, veidmainius, velnius ir raganas, laikytųsi tokios nuomonės.

1. Kai pagonys Emoras ir Sikemas užsigeidė Jokūbo dukters bei galvijų ir matė, jog niekaip kitaip jų negaus, kaip tik duodamiesi apipjaustyti, tai sakė savo draugams: „Jei mes visus mūsų vyriškius apipjaustysime, lygiai kaip patys esame apipjaustyti, tai visas jų turtas teks mums“. Jiems rūpėjo gauti tikrai jų dukteris ir galvijus, o iš jų religijos jie pasidarė tik priedangą, kad visa tai laimėtų. Pasikaitkite visą tą atsitikimą Pr 34, 20 – 24.

2. Veidmainieji fariziejai taip pat laikėsi tokios religijos: jų ilgos maldos buvo tikrai apsimetimas, o tikslas – gauti našlių namus. Ir Dievo nuosprendis jiems buvo toks, kad jie susilauks baisaus pasmerkimo (Lk 20, 46 – 47).

3. Judas, kuris buvo velnias, taip pat laikėsi šitokios tikybos. Jis buvo religingas tik dėl piniginės, kad galėtų pavogti, kas ten įdedama. Todėl jis ir tapo nereikalingu, visų pasmerktu žmogumi.

4. Simonas, žynys, taip pat laikėsi šios religijos, nes norėjo gauti Šventosios Dvasios palaiminimą, kad galėtų iš jo pelnytis. Bet gavo Petro pasmerkimą (Apd 8, 18 – 22).

5. Taip pat aš manau, jog žmogus, kuris priima religiją dėl pasaulio, gali ir išsižadėti jos dėl pasaulio. Kaip Judas siekė žemiškų dalykų tapdamas religingu, taip dėl tų pačių dalykų jis pardavė tikėjimą bei savo Mokytoją. Taigi atsakyti teigiamai į šį klausimą, kaip aš numanau jus padarius, ir laikyti tokį atsakymą teisingu yra pagoniška, veidmainiška ir nedora. Atpildą jūs gausite pagal jūsų darbus.

Pasivijusieji stovėjo, spoksodami vienas į kitą, bet neturėjo ką atsakyti Krikščioniui. Vilingasis taip pat pritarė pagrįstam ir teisingam Krikščionio atsakymui. Įsiviešpatavo tylą. Pašalinių Tikslų Siekiantysis ir jo bendrai taip pat delsė, norėdami, kad Krikščionis ir Vilingasis juos pralengtų. Tada Krikščionis tarė savo kelionės draugui:

– Jei šie žmonės neatsilaiko prieš žmonių nuosprendį, ką jie darys su Dievo nuosprendžiu? Ir jei jie neturi ką atsakyti, kai su jais kalbasi molinis indas, ką jie darys, kai juos bars ryjančios ugnies liepsnos?

Krikščionis ir Vilingasis paliko juos ir keliavo toliau, kol priėjo gražią lygumą, vadinamą Patogumu. Ja keliauti buvo labai malonu. Toji lyguma buvo neplati, taigi jie greitai ją perėjo. O antroje lygumos pusėje pamatė kalvą, vadinamą Pelnu. Toje kalvoje buvo sidabro kasykla, kurios, kaip reto dalyko, kai kurie priešais juos tuo keliu ėjusieji, pasukę į šalį, nuvyko pasižiūrėti. Tačiau, priėję per arti duobės krašto, kur žemė tik atrodė tvirta, bet jų neišlaikė, nugarinėjo žemyn ir gavo galą. Kiti buvo ten suluošinti ir jau iki amžiaus galo nebeatgavo sveikatos.

Dar mačiau savo sapne, kad atokiau nuo kelio, prie sidabro kasyklos, stovėjo Demas (labai padoriai atrodamas), kviesdamas kelevius priėti ir pasižiūrėti. Jis sušuko Krikščioniui ir jo kelionės draugui:

– Ei! Pasukite čia, ir aš jums kai ką parodysiu!

– Ką gi tokio tu parodysi, – atsiliepė Krikščionis, – dėl ko mums būtų verta išsukti iš kelio?

– Čia yra sidabro kasykla, kur jūs be didelių pastangų galėsite apsirūpinti visam gyvenimui.

Tada Viltngasis tarė:

– Eikime pasižiūrėti.

– Aš tai neisiu, – atsakė Krikščionis, – esu jau anksčiau girdėjęs apie šią vietą, kad daugelis ten buvo nužudyti. O be to, tie turtai yra žabangos tiems, kurie jų siekia, nes sutrukdo keliauti toliau.

Krikščionis kreipėsi į Demą, sakydamas:

– Ar ta vieta nėra pavojinga? Ar ji jau daugeliui nesutrukde keliauti? (Oz 4, 16 – 19).

– Nelabai. Pavojinga nebent tiems, kurie yra nerūpestingi, – vis dėlto jis paraudo, tai sakydamas.

Tada Krikščionis tarė Viltngajam:

– Neikime nė žingsnio į tą pusę, o laikykimės savo kelio.

– Garantuoju, – sakė Viltngasis, – kai Pašalinių Tikslų Siekiantysis ateis čia, jis tuojau pasuks ten pasižiūrėti, jei tik bus pakviestas, kaip mes.

– Tuo netenka nė kiek abejoti, – pritarė Krikščionis, – kadangi jo principai veda jį ta linkme. Šimtas šansų prieš vieną, kad jis ten ir mirs.

Tada Demas vėl pakvietė juos:

– Nejaugi jūs taip ir neateisite pasižiūrėti?

Krikščionis jam tiesiai atkirto:

– Demai, tu esi Viešpaties teisingų kelių priešas ir už savo nukrypimą esi jau pasmerktas vieno mūsų Karaliaus teisėjų (2 Tim 4, 10). Tad kodėl tu nori ir mus suklaidinti? Be to, jei mes kiek paėjėsime į šalį, mūsų Viešpats ir Karalius tikrai sužinos apie tai ir sugėdins mus, o mes norėtume drąsiai stovėti priešais Jį.

Demas vėl šaukė jiems, sakydamas, kad ir jis esąs iš jų brolijos ir, jeigu tik jie truputį palauktų, jis pats ketinąs eiti kartu su jais.

Tada Krikščionis tarė:

– Koks tavo vardas? Ar jis ne toks, kokiu į tave kreipiausi?

– Taip, mano vardas Demas. Aš esu Abraomo sūnus.

– Aš gerai pažįstu tave, – kalbėjo Krikščionis. – Geras buvo tavo prosenelis, bet tavo tėvas – Judas, ir tu nuėjai jo pėdomis. Tu tik kreti velniškas išdaigas, ir viskas. Tavo tėvas buvo pakartas kaip išdavikas, ir tu užsitarnavai ne geresnį atlyginimą (Mt 26, 14 – 15; 27, 3 – 5). Gali būti tikras, jog nuvykę pas Karalių, papasakosime Jam apie šitokią tavo elgesį.

Ir jie nuėjo toliau.

Per tą laiką Pašalinių Tikslų Siekiantysis ir jo draugai vėl prisitino tiek, kad juos buvo galima matyti, o Demui vos kartą kviečiamai pamojus ranka, jie tuojau nuėjo pas jį. Gal jie nusirito į duobę, bežiūrėdami per jos kraštą, gal nusileido žemyn kasti, o gal užtroško duobės dugne nuo dujų, kurios paprastai kyla sidabro kasyklose, – to negaliu tikrai pasakyti, bet pastebėjau, kad jų daugiau nebuvo matyti kelyje. Krikščionis užgiedojo:

Kaip Pašalinių Tikslų Siekiantysis

su Demu sutaria gražiai:

Kai vienas šaukia – kitas bėga,

Skubėdamas, kad jis tikrai

Dalyvis būtų pelno. Taip juodu abu,

Pasaulį šį pamilę, neina toliau keliu.

Paskui mačiau, jog antroje lygumos pusėje piligrimai priėjo vietą, kur šalia kelio stovėjo senas paminklas. Jie labai susidomėjo jo keista forma, kadangi jis atrodė tarsi moteris, paversta stulpu. Jie ilgai stovėjo, žiūrėdami į tą paminklą, bet negalėjo suprasti, kas čia pavaizduota. Pagaliau Viltینگasis pastebėjo kažką ant galvos labai keistomis raidėmis parašyta. Kadangi jis nebuvo mokytas žmogus, pašaukė Krikščionį (kuris buvo išsimokslinęs), kad pasistengtų iššifruoti to rašto prasmę. Krikščionis atėjo ir, kiek padėliojęs raides, perskaitė tą užrašą: „Prisiminkite Loto žmoną“. Jis perskaitė tą užrašą savo kelionės draugui, o po to jie abu nusprendė, jog tai druskos stulpas, kuriuo Loto žmona paversta už tai, kad skaudančia širdimi pažvelgė atgal, kai bėgo iš Sodomos (Pr 19, 26). Tas netikėtai pamatytas nuostabus vaizdas davė progos tokiam jų pokalbiui.

– Ak, mano mielas broli, – sakė Krikščionis, – tai kaip tik laiku pamatytas vaizdas. Jį regime kaip tik po Demo pakvietimo pasižiūrėti Pelno kalvos. O jeigu mes ten būtume nuėję, kai jis norėjo ir

kaip tu jau buvai linkęs daryti, mano broli, patys būtume buvę paversti įspėjamoju pavyzdžiu tiems, kurie ateis po mūsų.

– Gailiuosi, – sakė Viltingas, – kad buvau toks paikas, ir tikrai stebiuos, kad nesu dabar toks, kaip Loto žmona. Ji tikrai pasižiūrėjo atgal, o aš norėjau nueiti ir pasižiūrėti. Teesie pagarbinta malonė, o aš tepajuntu gėdą, kad toks noras galėjo kilti mano širdyje.

– Atkreipkite rimtą dėmesį į tai, ką čia matome, kad pasitar-nautų mums ateityje. Ši moteris išvengė vienos bausmės, nes nežu-vo Sodomos sunaikinime; tačiau, kaip matome, ją sunaikino kita Dievo bausmė: ji paversta druskos stulpu.

– Visai teisingai, – tarė Viltingas, – ji gali būti mums tiek įspėjimu, tiek ir pavyzdžiu. Įspėjimu, kad mes vengtume jos nuodėmės, ir ženklų, kokia bausmė ištiks tuos, kurie šio įspėjimo nebus sulaikyti. Taip Koras, Datanas ir Abironas ir du šimtai penkiasdešimt vyrų, kurie žuvo dėl savo nuodėmių, taip pat tapo pavyzdžiu kitiems, kad to saugotųsi (Sk 16, 31 – 32; 26, 9 – 10). Bet labiausiai mane verčia susimąstyti vienas dalykas, būtent, kaip gali Demas ir jo sėbrai stovėti taip visai be baimės, ieškodami turto, kurio ši moteriškė tik atsigręžusi pasižiūrėti (nes nemanome, kad ji nors žingsnį būtų žengusi į šalį nuo kelio) buvo paversta druskos stulpu. Juo labiau, kad ją ištikusi bausmė padarė iš jos visiems pavyzdį, gerai matomą iš tos vietos, kur jie yra. Jie negali jos nepamatyti, jei tikrai pakelia akis.

– Tikrai reikia tuo stebėtis, – pritarė Krikščionis. – Ir tai įrodo, kad jų širdys yra taip palinkusios tam reikalui, kad nieko nebepaiso. Nežinau, su kuo būtų galima juos geriau palyginti. Gal su tais, kurie krausto kišenes teisėjo akivaizdoje arba ištraukia pinigines jau būdami kartuvių papėdėje. Apie Sodomos žmones sakoma, kad jie buvo labai dideli nusidėjėliai, kadangi nusikalto „prieš Viešpatį“, tai yra Jam matant ir nepaisydami viso Jo gerumo, kurį Jis buvo parodęs. Sodomos žemė, pirma negu Dievas ją sunaikino, buvo kaip koks Edeno sodas (Pr 13, 10 – 13). O jie žuvo tokiame baisiame karštyje, kokį tik Dievo ugnis iš dangaus begalėjo sukelti. Tenka padaryti visai logišką išvadą, kad būtent šitokie, kurie nusideda nesidrovėdami ir netgi nepaisydami pavyzdžių, nuolat statomų jiems prieš akis, kad įspėtų taip nedaryti, turi griežčiausią bausmę.

– Be abejo, tu pasakei tikrą tiesą, – patvirtino Viltinasis. – Bet kokia Dievo malonė, kad nei tu, nei aš nesu tapęs tokiu pavyzdžiu. Tai suteikia mums progą dėkoti Dievui, vaikščioti Jo akivaizdoje su baime ir visuomet prisiminti Loto žmoną.

8 skyrius

Klystkeliais

Vėliau mačiau, kad jie praėjo gražią upę, kurią karalius Dovydas pavadino „Dievo upeliu“, o apaštalas Jonas – „Gyvybės vandens upė“ (Ps 65, 9; Apr 22, 1; Ez 47, 1 – 9). Jų kelias driekėsi kaip tik tos upės krantu, todėl Krikščioniui ir jo kelionės draugui buvo labai malonu keliauti. Jie taip pat atsigėrė tos upės vandens, kuris buvo skanus ir atgaivino jų pavargusią dvasią. Be to, abejingos šios upės krantuose augo įvairiausi vaismedžiai. Tų medžių lapus jie valgė, kadangi šie apsaugo nuo ligų, kurios užpuola perkaitusius kelionėje žmones. Abiejose upės pusėse tęsėsi puiki lanka, kurią ypač puošė žydrinės lelijos, ir kuri žaliavo visus metus. Šioje lankoje jie atsigulė pamiegoti, nes čia galėjo ilsėtis be baimės (Ps 23, 2; Iz 14, 30). Nubudę prisirinko ir pavalgė medžių vaisių, atsigėrė upės vandens ir vėl nuėjo miegoti. Taip jie darė keletą dienų ir naktų. Po to giedojo:

Žiūrėkite, kaip plaukia srovės krištolinės
Prie kelio, guosdamos keleivius – piligrimus.
Ir žalios lankos, kvėpiančios skaniai,
Jiems teikia skanumynų, o tasai,
Kuris paragaus šių medžių vaisių
ir netgi lapų tų skanių,
Parduos tas viską, kad lauką šį įsigytų.

Taigi, kai jie panoro toliau keliauti (kadangi čia dar nebuvo jų kelionės galas), pavalgė, atsigėrė ir išėjo.

Sapne mačiau, kad, jiems netoli tenužingsniavus, kelias kuriam

laikui nutolo nuo upės, todėl jie nuliūdo, tačiau nedrįso nuo jo nukrypti. Kelias tapo akmenuotas, o jų kojos nuo keliavimo buvo sumuštos ir opios (Sk 21, 4). Nors jie ėjo toliau, vis dėlto troško geresnio kelio. Toliau prieš juos, kairėje kelio pusėje, pasirodė aptverta pieva ir lipynė perlipiti į ją per tvorą. Toji pieva vadinosi Aplinkinio Kelio pieva. Tada Krikščionis tarė savo kelionės draugui:

– Jei ši pieva eina palei mūsų kelią, tai pereikime į ją.

Jis nuėjo prie lipynės pasižiūrėti ir pamatė taką, einantį palei kelią kitoje tvoros pusėje.

– Yra taip, kaip norėjau, – tarė Krikščionis. – Čia bus lengviau eiti. Klausyk, mielasis Viltinasai, perlipkime į tą pievą.

– Bet kas bus, jei šis takas nuves mus tolyn nuo kelio?

– Nemanyčiau, kad taip galėtų atsitikti, – atsakė Krikščionis. – Žiūrėk, argi jis neina visą laiką palei kelią?

Viltinasai, savo kelionės draugo prikalbėtas, perlipo paskui jį per tvorą. Perlipę ir atėję prie tako, jie pašaukė vyrą ir paklausė, kur šis takas vedąs. Tasai atsakė:

– Į Dangiškuosius vartus.

– Matai, – tarė Krikščionis, – ar aš tau nesakiau? Iš to gali suprasti, kad mes teisūs.

Jie sekė tą vyrą, kuris ėjo priešais juos. Bet atėjo naktis, ir pasidarė taip tamsu, kad einantieji paskui nebegalėjo matyti einančiojo priešais.

Dėl šitokios tamsos tas, kuris ėjo priešais juos (tas žmogus buvo vardu Tuščias Pasitikėjimas), nematydamas kelio prieš save, įpuolė į duobę, tyčia iškastą tos žemės kunigaikščio, kad įkristų tuščios garbės trokštantys pagyrūnai ir kvailiai. Krisdamas jis mirtinai užsimušė (Iz 9, 16).

O Krikščionis ir jo draugas girdėjo jį krintant. Jie pašaukė, klausdami, kas atsitiko, bet niekas neatsakė: jie tik išgirdo dejuojant. Tada Viltinasai tarė:

– Kur mes dabar atsidūrėme?

Jo kelionės draugas tylėjo, įtardamas, kad bus išvedęs jį iš kelio. Pradėjo dar ir lyti, baisiausiai griausti bei žaibuoti, o vanduo akimirksniu kilo.

Viltingasis sudejavo:

– O! Kad būčiau laikęsis savo kelio!

– Kas galėjo pagalvoti, kad šis takas išves mus iš kelio? – sielosi Krikščionis.

– Aš jau iš pat pradžių to bijojau, – sakė Viltingasis, – todėl tave išpėjau, nes tu esi už mane vyresnis.

– Gerasis broli, nepyk ant manęs, – prašė Krikščionis. – Aš labai gailiuos, kad išvedžiau tave iš kelio ir įtraukiau į tokį pavojų. Mano mielas broli, prašau atleisti man, nes padariau tai nieko blogo nemanydamas.

– Nesisielok, mano broli, – atsakė Viltingasis, – nes aš atleidžiu tau ir tikiu, kad šitai išeis mums į gera.

– Džiaugiuos, kad turiu greta tokį gailestingą brolių, – nusiramino Krikščionis. – Bet nereikia čia stovėti, pabandykime sugrįžti atgal.

– Bet, gerasis broli, leisk man eiti pirma, – prašė Viltingasis.

– Ne, prašau tave leisti man eiti pirma, – atsiliepė Krikščionis, – kad, esant kokiam pavojui, aš pirma į jį patekčiau, kadangi per mane abu iškrypome iš kelio.

– Ne, – tarė Viltingasis, – aš neleisiu tau eiti pirma, nes tu, šitaip susijaudinęs, gali vėl išvesti iš kelio.

Tada padrašinimui jie išgirdo balsą, sakantį: „Kreipk savo širdį į tiesų kelią, kuriuo esi ėjęs – grįžk“ (Jer 31, 21). Bet per tą laiką vanduo jau buvo labai aukštai pakilęs, todėl kelias atgal tapo pavojingas. (Tada aš pagalvojau, kad daug lengviau išsukti iš kelio, kuriuo einame, negu vėl atrasti, kai esame iš jo išklydę.) Tačiau jie ryžosi, kas bebūtų, grįžti atgal. Buvo taip tamsu ir potvynis toks didelis, kad grįždami jie bent kokius devynis kartus vos neprigėrė.

Net panaudoję visą savo sumanumą, jie vis tiek negalėjo tą naktį sugrįžti atgal iki lipynės per tvorą. Tad pagaliau, suradę šiokią tokią priedangą, atsisėdo palaukti, kol išauš diena, kur būdami pavargę, jie užmigo. Netoli tos vietos, kur jie miegojo, stovėjo pilis, vadinama Abejojimo Pilimi. Jos savininkas vadinosi Milžinas Nusiminimas. Būtent jo žemėje jie dabar miegojo. Todėl jis, anksti rytą vaikštinėdamas po savo laukus, užklupo Krikščionį ir Viltin-gąjį bemiegančius. Rūsčiu, baisiu balsu jis įsakė jiems keltis ir

klausė, iš kur jie ešą. Keleiviai pasisakė ešą piligrimai, kurie pasiklydę. Tada milžinas tarė:

– Jūs šią naktį man prasikaltote mindžiodami mano žemę ir gulėdami ant jos, todėl turite eiti su manimi.

Jie buvo priversti paklaustyti, nes jis buvo stipresnis už juos. Jie neturėjo ką sakyti, nes jautėsi nusidėję. Todėl milžinas varė juos prieš save ir uždarė savo pilyje, tamsiame, bjauriame ir baisiai dvokiančiame požemio kalėjime. Čia jie tamsoje gulėjo nuo trečiadienio ryto iki šeštadienio vakaro, ir niekas nepasiteiravo, kaip jiems sekasi. Jų būklė buvo labai sunki; jie neturėjo draugų bei pažįstamų (Ps 88, 18). O Krikščionis kentė dvigubą širdies skausmą: per jo neapsižiūrėjimą jie pateko į šią nelaimę.

Milžinas Nusiminimas turėjo žmoną, vardu Pasitikėjimo Stoka. Nuėjęs gulti, jis papasakojo savo žmonai, ką padarė, būtent, kad suėmė porą belaisvių ir už savavališką įžengimą į jo žemę įmetė juos į požemio kalėjimą. Jis paklausė ją, ką toliau su jais daryti. Ji savo ruožtu paklausė jį, kas jie tokie, iš kur atėję ir kur keliauja. Jis visa tai papasakojo. Tada ji jam patarė, kad rytą jis juos be pasigailėjimo primušų. Atsikėlęs jis susirado sunkų šakotą vėzdą ir, nulipęs į požemį, iš pradžių ėmė juos piktai barti, tartum kokius šunis (nors jie jam nė vienu žodžiu nesipriešino). Paskui puolė juos mušti taip baisiai, kad jie gulėjo bejėgiai ant grindų, net pajudėti negalėdami. Paskui Milžinas pasišalino, palikdamas juos ten apvertki savo vargą ir dejuoti dėl savo nelaimės. Visą dieną jie praleido vien dūšaudami ir liedami karčias ašaras.

Kitą naktį milžino žmona vėl kalbėjosi su vyru apie juos. Patyrusi, kad jie dar tebėra gyvi, nurodė jam, kad jis pats patartų jiems nusižudyti. Rytą jis nuėjo pas keleivius labai rūstus, kaip ir anksčiau, ir matydamas, kad jiems visą kūną skauda nuo vakarykščių smūgių, pasakė jiems, kad jie niekada nebeišeis iš čia, ir vienintelis būdas išsivaduoti – tuoj pat pasidaryti sau galą pasipjaunant, pasikariant ar nusinuodijant.

– Kam gi jums, – sakė jis, – benorėti gyventi, jei gyvenimas teikia tiek daug kartaus skausmo?

Tačiau piligrimai prašė jį, kad juos paleistų. Už tai jis, rūščiai sužaubavęs akimis, puolė artyn ir tikriausiai būtų pats juos nužudęs,

jei jam kaip tik tada nebūtų prasidėjęs priepuolis (kartais, esant giedram orui, jį kankindavo priepuoliai), dėl kurio jis kurį laiką nieko negalėjo daryti. Todėl Milžinas pasitraukė, palikdamas juos apsigalvoti. Keleiviai ėmė tartis, kaip geriausia padaryti: paklaustyti jo patarimo ar ne. Jie taip pradėjo šnekėtis.

– Broli, – tarė Krikščionis, – ką mums daryti? Mūsų dabartinis gyvenimas labai nelaimingas. Aš nežinau, ar geriau šitaip gyventi, ar tuoj pat mirti. Mano siela nori būti verčiau pasmaugta negu gyventi, ir kape man bus lengviau negu šiame požemio kalėjime (Job 7, 15). Argi leisime, kad Milžinas viešpatautų?

– Tikrai mūsų padėtis baisi, – atsakė Viltینگasis, – ir aš daug mieliau norėčiau mirti, negu šitaip pasilikti. Tačiau pagalvokime ir apie tai, jog kalno, į kurį keliaujame, Viešpats yra pasakęs: „Nežudyk!“ Įsakyta nežudyti kito asmens, tad juo labiau mums draudžiama priimti milžino patarimą ir patiems nusižudyti. Be to, kuris užmuša kitą žmogų, gali nužudyti tikrai jo kūną, bet, jei kas pats nusižudo, tas užmuša ir kūną, ir sielą. Dar, mano broli, tu kalbi apie poilsį kape, bet ar pamiršai pragarą, kur žmogžudžiai tikrai nueina? Juk pasakyta: „Joks žmogžudys neturi amžino gyvenimo“ ir t.t. Pagalvokime taip pat ir apie tai, jog ne visa valdžia yra Milžino Nusiminimo rankose. Ir kiti, kiek numanau, yra buvę jo pagauti, kaip ir mes, o vis dėlto ištrūko iš jo rankų. Kas žino, gal Dievas, pasaulio Kūrėjas, duos taip, kad Nusiminimas numirs arba kad jis kada nors užmirš mus užrakinti. Galbūt jam čia esant, vėl užeis priepuolis, ir jis nebegalės pajudinti rankų nei kojų? O jei taip atsitiktų, tai aš esu pasiryžęs sukaupti vyrišką drąsą, visas pastangas ir ištrūkti iš jo valdžios. Kvailas buvau, kad anksčiau nebandžiau tai padaryti. Kaip ten bebūtų, mano broli, turėkime kantrybės ir pakentėkime dar valandėlę. Gal ateis toks laikas, kuris atneš mums džiaugsmingą išsivadavimą, tikrai nebūkime savižudžiai.

Šitokiais žodžiais Viltینگajam pasisekė tą kartą nuraminti savo brolio mintis. Jie ir toliau pasiliko tamsoje tą dieną liūdni bei apgailėtini.

O vakare milžinas vėl nulipo į požemį pasižiūrėti, ar belaisviai paklausė jo patarimo. Bet atėjęs rado juos gyvus ir, dėl to baisiai

iniršęs, pagrasė jiems: kadangi jie nepaklausė jo patarimo, pasigailėsią gimę šioje žemėje.

Išgirdę tai, jie ėmė baisiai drebėti ir, man rodos, Krikščionis net apalpo. Jam truputį atsigavus, jie vėl ėmė kalbėtis apie milžino patarimą, ar reikėtų jo paklausti, ar ne. Krikščionis, atrodo, buvo linkęs vėl jį priimti, bet Viltingas jam atsakė:

– Mano broli, – argi nebeprisimeni, koks narsus ir drąsus tu buvai iki šiol? Apolyonas negalėjo tavęs įveikti. Ištvėrei ir viską, ką girdėjai, matei ir pajautei Mirties šešėlio slėnyje. Kiek sunkumų, baisybių ir netikėtumų tu iškentei, tai nejaugi dabar tavyje nieko nebeliko, tik baimė? Matai, kad ir aš, kuris iš prigimties esu daug silpnesnis už tave, taip pat kankinuosi šiame požemyje kartu su tavimi. Be to, Milžinas sužeidė ne vien tave, bet ir mane. Aš taip pat liūdžiu be šviesos kartu su tavimi. Bet turėkime truputį kantrybės. Atsimink, kaip vyriškai tu laikeisi Tuštybių mugėje ir nepabūgai grandinių, narvo, netgi kruvinos mirties. Taigi (bent tam, kad išvengtume gėdos, į kurią krikščioniui visai nepritinka įpulti) pakelkime viską kaip begalėdami kantriai.

Kadangi vėl buvo prasidėjus naktis, ir milžinas su žmona buvo atsigulę miegoti, ji vėl paklausė vyrą, ar jo belaisviai paklausė patarimo. Milžinas jai atsakė:

– Tai užkietėję niekšai. Jie verčiau trokšta visus vargus iškęsti, negu nusižudyti.

Tada ji tarė:

– Nuvesk juos rytoj į pilies kiemą ir parodyk kaulus bei kaukoles tų, kuriuos esi nužudęs. Įtikink juos, jog po savaitės tu juos taip pat sudraskysi, kaip esi sudraskęs jų draugus.

Išaušus rytui, milžinas vėl atėjo pas belaisvius ir, nuvedęs į pilies kiemą, parodė jiems žmonių kaulus.

– Šitie, – sakė jis, – buvo piligrimai kaip ir jūs; jie įėjo į mano žemę kaip ir jūs. Vos panorėjęs, aš juos sudraskiau į gabalus. Tą patį padarysiu ir su jumis, nepraėjus nė dešimčiai dienų. O dabar lįskite vėl atgal į urvą.

Tai taręs, jis nuvarė juos ten visą kelią mušdamas. Visą šeštadienį jie išgulėjo tokie pat apgailėtini kaip ir anksčiau. Nakčiai atėjus, kai Nepasitikinti ir jos vyras Milžinas Nusiminimas atsigulė, abu

vėl pradėjo kalbėtis apie savo belaisvius. Milžinas pasisakė, kad negalys jų pribaugti. Į tai jo žmona atsakė:

– Bijau, kad jie tikisi, jog kas nors ateis jų išvaduoti, arba turi su savimi visrakčius, kurių dėka tikisi pabėgti.

– Tu taip manai, mieloji? – paklausė milžinas. – Na, tada aš apieškosiu juos rytoj rytą.

Šeštadienį, apie vidurnaktį, Krikščionis su Viltinguoju pradėjo melstis ir iki išauštant nepaliovė kalbėti maldų.

Truoptį prieš aušrą gerasis Krikščionis, lyg pusiau apkvaitęs, karščiuodamasis ėmė šitaip šaukti:

– Koks aš kvailys, – sakė jis, – kad guliu dvokiančiame požemyje, kai puikiai galėčiau vaikščioti sau laisvas! Savo užantyje turiu raktą, vadinamą Pažadas, kuris, esu tvirtai įsitikinęs, gali atrakinti bet kurį Abejojimo pilies užraktą! Tada Viltungasis tarė:

– Tai gera naujiena. Mielas broli, ištrauk jį iš užančio ir išbandyk.

Krikščionis išsitraukė iš užančio raktą ir pabandė atrakinti juo požemio duris, kurių skląstis, pasukus raktą, atšoko, ir durys lengvai atsidarė. Krikščionis ir Viltungasis išėjo. Jie nuėjo prie išorinių durų, kurios vedė į pilies kiemą, savo raktu atsirakino ir tas duris. Po to jie nuėjo prie geležinių vartų, kuriuos irgi reikėjo atrakinti; jų užraktas buvo sunkiai atrakinamas, tačiau raktas vis dėlto jį įveikė. Jie atstūmė vartus, kad galėtų kuo greičiausiai pabėgti, bet vartai atsidadydami taip sugirgždėjo, kad prižadino Nusiminimą, kuris, skubiai keldamasis belaisvių vytis, pajuto, kad jo nebeklauso sąnariai, nes vėl prasidėjo priepuolis. Todėl jis jokia būdu nebegalėjo keleivių vytis. Jie keliavo toliau ir priėjo Karaliaus vieškelį, kur buvo jau saugūs, kadangi čia nebesiekė Nusiminimo valdžia.

O kai perlipo lipynę, pradėjo svarstyti, ką čia jiems padaryti, kad sulaikytų prie tos lipynės vėliau ateisiančius, kad šie neįpultų į milžino Nusiminimo rankas. Jie nutarė pastatyti stulpą ir ant jo išpaustyti šiuos žodžius: „Perlipus šią lipynę, patenkama ant kelio, vedančio į Abejojimo pilį, kurią saugo Milžinas Nusiminimas, kuris niekina Dangiškosios šalies Karalių ir stengiasi sunaikinti Jo šventuosius piligrimus“. Tai atlikę, jie užgiedojo tokią giesmę:

Išklydome iš kelio ir pamatėme,

Ką reiškia vaikščiot uždrausta žeme;

Ateinantys paskui mus tesisaugo:

Jų laukia priešas, o ne draugas.

Kad Abejojimų pilies rūsin jų neįmestų

Valdovas jos, kursai Nusiminimas esti.

Daugelis tų, kurie atėjo po jų, skaitė užrašą, parašytą ant stulpo ir išvengė pavojaus.

9 skyrius

Malonieji kalnai ir reginys į Dangiškąjį miestą

Po to jie keliavo toliau, kol priėjo Maloniuosius kalnus, kurie priklausė Viešpačiui to kalno, apie kurį anksčiau kalbėjo. Keleiviai įlipo į tuos kalnus, kad pamatytų ten plytinčius daržus ir sodus, vynuogynus ir trykštančius vandens šaltinius. Čia jie atsigėrė ir apsiplovė, valgė, kiek norėjo vynuogių ir vaisių, nieko už tai nemokėdami.

O ant kalnų, viršūnėse, piemenys ganė savo avių kaimenes visai šalia kelio. Todėl keliautojai nuėjo pas juos ir, pasirėmę ant savo lazdų (kaip įprasta pavargusiems piligrimams, kai šie sustoja pasikalbėti su kuo nors pakelėje), paklausė jų:

– Kieno šie Malonieji kalnai ir kieno tos avys, čia besiganančios?

– Šie kalnai yra Emanuelio žemė, – atsakė piemenys, – ir yra matomi iš Jo miesto; o tos avys taip pat Jo, nes Jis už jas paaukojo savo gyvybę.

– Ar šis kelias veda į Dangiškąjį miestą? – paklausė Krikščionis.

– Jūs einate teisingu keliu.

– O ar toli iki jo?

– Per toli kiekvienam, išskyrus tuos, kurie ten tikrai nuvyks.

– Ar kelias saugus, ar pavojingas?

– Saugus tiems, kuriems turi būti saugus, bet nusikaltusieji pražus jame (Oz 14, 10).

– Ar šioje vietoje teikiama parama piligrimams, kurie yra pavargę ir nusilpę kelionėje?

– Šių kalnų Viešpats yra mums įsakęs nepamiršti svetingumo pakeleiviams, todėl viskas, ką turime gera, yra jūsų paslaugoms (Žyd 13, 2).

Tada sapne išvydau, jog piemenys, supratę juos esant keleivius, savo ruožtu ėmė klausinėti:

– Iš kur jūs ateinate? Kaip patekote į šį kelią? Kokiu būdu ištvėrėte, nes tikrai nedaugelis, kurie ten keliauja, pasirodo šiuose kalnuose.

Į šiuos klausimus piligrimai atsakė taip pat, kaip ir kitiems. O piemenys, išgirdę atsakymus, kurie jiems labai patiko, maloniai pasižiūrėjo į juos ir tarė:

– Sveiki atvykę į Maloniuosius kalnus!

Tie piemenys, kurių vardai buvo Pažinimas, Patyrimas, Budrusis ir Rimtasis, paėmė juos už rankų ir nusivedė į savo palapines, kur pavaišino tuo, ką tuo tarpu turėjo. Jie kalbėjo:

– Labai pageidautume, kad jūs pasiliktumėte čia kurį laiką ir geriau su mumis susipažintumėte, tuomet galėtumėte pasidžiaugti bei atsigaivinti šių Maloniujų kalnų gėrybėmis.

Piligrimai atsakė, jog sutinką pabūti. Jie tą vakarą nuėjo ilsėtis, kadangi jau buvo labai vėlu.

Aš sapne mačiau, jog rytą piemenys pakvietė Krikščionį ir Vilingąjį kartu pasivaikščioti po kalnus. Jie sutiko ir išėjo, žvalgydamiesi aplink į gražius vaizdus. Piemenys kalbėjo vieni kitiems:

– Gal parodykime šiems piligrimams kai kuriuos nuostabius dalykus?

Nutarę tai padaryti, jie visų pirma užvedė juos ant kalvos, vadinamos Klaida, kurios vienas šonas buvo labai status, ir liepė žiūrėti žemyn į kalvos papėdę. Krikščionis ir Vilingasis pasižiūrėjo žemyn ir pamatė kalvos papėdėje begulint keletą žmonių, kurie mirtinai užsimušę, krisdami nuo kalvos viršūnės. Krikščionis paklausė:

– Ką tai reiškia?

Piemenys atsakė:

– Ar jums neteko girdėti apie tuos, kurie buvo suklaidinti, klausydami, ką Himenėjas ir Filetas sako apie tikėjimą kūno prisikėlimu? (2 Tim 2, 17 – 18).

Jie atsakė:

– Girdėjome.

– Tai ir yra tie žmonės, kuriuos matote ištiškusius šio kalno papėdėje. Jie liko nepalaidoti iki šios dienos, kaip matote, kad būtų išpėjančių pavyzdžiu kitiems, jog reikia saugotis ir nekopti per aukštai arba neiti per arti prie šio kalno keteros.

Po to mačiau, kad piemenys juos užvedė ant kito kalno, kuris vadinosi Išpėjimu, ir liepė jiems žiūrėti į tolį. Jie pamatė keletą vyrų, vaikščiojančių tarp ten esančių kapų. Jie suprato, jog tie vyrai akli, kadangi kartais suklupdavo ant kapo ir niekaip negalėjo išeiti iš tų kapų. Krikščionis paklausė:

– Ką tai reiškia?

Piemenys į tai atsakė:

– Ar nematėte truputį žemiau šių kalnų lipynės, vedančios į pievą kairėje šio kelio pusėje?

Jie atsakė:

– Taip, matėme.

Tada piemenys tarė:

– Nuo tos lipynės eina takas, kuris veda tiesiai į Abejojimo pilį, saugomą milžino Nusiminimo. Ir šie vyrai (parodė į vaikščiojančius po kapus) keliavo kaip piligrimai, lygiai kaip jūs dabar, kol priėjo lipynę. Dėl to, kad tikrasis kelias toje vietoje buvo prastas, jie išsuko iš jo į pievą. Ten milžino Nusiminimo buvo sugauti ir įmesti į Abejojimo pilį, kur, palaikęs požeminiame kalėjime, milžinas išdūrė jiems akis ir paliko tuose kapuose klajoti iki šios dienos, kad išsipildytų išminčiaus pasakyti žodžiai: „Žmogus, kuris nuklysta no mokslo kelio, bus milžinų susirinkime“ (Pat 21, 16). Krikščionis ir Viltingas pasiziūrėjo vienas į kitą, jų akys pasruvo ašaromis, tačiau jie nieko nepasakė piemenims.

Piemenys nuvedė juos į kitą kalno papėdę, kurio šlaite buvo durys, ir liepė pasiziūrėti vidun pro tas duris. Jie pažvelgė ir pamatė, jog ten labai tamsu ir pilna dūmų. Jiems taip pat atrodė,

kad tartum girdi liepsnojančios ugnies šniokštimą ir traškėjimą bei užuodžia sieros kvapą. Krikščionis paklausė:

– Ką tai reiškia?

Piemenys jiems štai ką papasakojo:

– Tai šalutinis kelias į pragarą, kuriuo ten nueina veidmainiai, būtent tokie, kurie parduoda savo pirmgimystės teises kaip Ezavas, kurie parduoda savo Viešpatį kaip Judas, kurie piktžodžiauja Evangelijai kaip Aleksandras, kurie meluoja bei apsimetinėja kaip Ananijas ir jo žmona Sapfira.

Tai girdėdamas, Vilingasis paklausė piemenų:

– Vadinasi, kaip numanau, jie visi iki vieno atrodė esą piligrimai, kaip štai mes dabar, ar ne?

– Taip, – atsakė piemenys, – ir dargi ilgą laiką.

– Ar toli jie buvo nukeliavę, jeigu vis dėlto tapo taip apgailėtinais atmesti?

– Kai kurie jų buvo jau praėję šiuos kalnus, o kai kurie dar nepraėję.

Piligrimai vienas kitam sakė:

– Mums reikia šauktis Galingojo, kad suteiktų jėgų.

– Taip, – pritarė piemenys, – jums dar bus kur jas panaudoti.

Dabar piligrimai norėjo keliauti toliau, o ir piemenys troško to paties. Visi drauge jie ėjo į tą pusę, kur baigėsi kalnai. Piemenys vieni kitiems sakė:

– Parodykime piligrimams Dangiškojo miesto vartus, jeigu tik jie sugebės naudotis mūsų žiūronais.

Piligrimai mielai priėmė šį pasiūlymą. Piemenys nuvedė juos ant aukštos kalvos, vadinamos Aiškioji, ir padavė žiūronus.

Jie bandė žiūrėti, bet prisiminė, ką piemenys paskiausiai buvo parodę, jų rankos imdavo drebėti taip, kad jie negalėjo pro žiūronus gerai matyti. Tačiau jiems atrodė, jog mato kažką panašaus į vartus.

Jie nuėjo giedodami:

Per piemenis apreiškiami dalykai paslėpti,

Kurie kitiems žmonėms palieka uždari.

Taigi ateik pas piemenis, jei nori pamatyti tu

Dalykų paslaptinių, nuostabių, gilių.

Kai jie ruošėsi atsisveikinti su piemenimis ir keliauti toliau,

vienas jų davė kelio aprašymą, kitas liepė jiems pasisaugoti Meilikautojo, trečias įspėjo, kad neatsigultų miegoti Užburtoje žemėje, o ketvirtasis palinkėjo jiems Dievo padėjimo.

Tada aš pabudau iš savo sapno.

10 skyrius

Netikras apaštalas ir Ateistas

Užmigęs vėl sapnavau tuos pačius piligrimus, einančius keliu Dangiškojo miesto linkui. Nulipę ir truputį paėjęję nuo tų kalnų, kairėje kelio pusėje jie pamatė Įsivaizdavimo kraštą. Iš to krašto į vieškelį, kuriuo piligrimai keliavo, vedė mažas kreivas kelelis. Čia jie sutiko labai judrų jaunuolį, kuris atėjo iš to krašto. Jo vardas buvo Neišmanėlis. Krikščionis paklausė jį, iš kur ateinąs ir kur keliaująs.

– Gerbiamasai, – atsakė Neišmanėlis, – aš gimiau šalyje, kuri yra va ten, kairėje, ir einu į Dangiškąjį miestą.

– Bet kaip tu manai įeiti pro Dangiškojo miesto vartus, nes ten gali susidurti su sunkumais?

– Ogi taip pat, kaip ir kiti geri žmonės įeina, – atsakė tas.

– Bet ką tu gali parodyti prie vartų, kad jie tau atsivertų?

– Aš žinau savo Viešpaties valią ir gyvenu dorai: užmoku kiekvienam, kas jam priklauso, meldžiuosi, pasninkauju, duodu dešimtają dalį pavargėliams ir palikau savo kraštą dėl Dangiškojo miesto, į kurį keliauju.

– Bet tu neįėjai pro Siauruosius vartelius, kurie yra šio kelio pradžioje. Tu atėjai į šį kelią anuo kreivuoju keliu. Todėl, atsiskaitymo dienai atėjus, būsi apkaltintas esąs vagis ir plėšikas, užuot įleistas į miestą.

– Gerbiamieji, jūs esate man visiškai svetimi, aš jūsų nepažįstu, tad malonėkite laikytis savo krašto religijos, o aš laikysiuos savosios. Tikiuosi, kad viskas bus gerai. O kai dėl tų vartelių, apie ku-

riuos kalbate, tai visas pasaulis žino, kad jie labai toli nuo mūsų krašto. Aš neprisimenu, kad kas nors visoje mūsų apylinkėje žinotų kelią į tuos vartelius. Visai nesvarbu, ar kas nors žino, ar nežino, kadangi mes, kaip matote, einame puikiu, maloniu, žaliu keleliu, kuris tiesiausiai atveda į šį kelią iš mūsų krašto.

Kai Krikščionis pamatė, jog tasai žmogus savo vaizduotėje manosi esąs už visus išmintingesnis, jis pašnibždomis tarė Viltin-gajam: „Daugiau vilties iš neišmintingojo kaip iš jo“ (Pat 26, 12). Be to, jis dar sakė: „Paikam, kuriuo keliu jis eitų, trūksta proto, ir apie kiekvieną jis sako: „Anas yra paikas“ (Koh 10, 3). Na, tai kaip darysime – ar dar kalbėsime su juo, ar, pagreitinę žingsnį, paliksi-me jį, ar pagalvosime, gal galima jam kaip nors padėti?

Į tai Viltin-gasis tarė:

– Te Neišmanėlis truputį pasvarstys,

Kas jam sakyta, ir neatsisakys

Priimti gerą patarimą, kad neliktų toliau

Neišmanąs naudos, kuri užvis svarbiau,

Nes Dievas, sako, tu, kurie be išminties,

(Nors jie Jo tvariniai), tikrai neišgelbės.

Viltin-gasis dar pridūrė:

– Man atrodo, kad negerai jam viską iš karto pasakyti. Taigi pralenkime jį dabar, ir pasikalbėkime su juo tiek, kiek jis ištvėrs.

Jie abu nuėjo, o Neišmanėlis žingsniavo jiems iš paskos. Tru-putį jį pralenkę, keliautojai įėjo į labai tamsų tunelį ir sutiko žmo-gų, kurių septyni velniai, surišę septyniomis stipriomis virvėmis, tempė atgal prie durų, esančių kalno šone (Mt 12, 45). Dabar mie-las Krikščionis ir jo bendrakeleivis Viltin-gasis ėmė drebėti iš baimės. Tačiau, kai velniai vedėsi tą žmogų šalin, Krikščionis įsi-žiūrėjo, ar nebus jis pažįstamas, ir jam pasirodė, jog tai toks Nepat-varusis, kuris gyvena Nupuolimo mieste. Bet jis negalėjo gerai pamatyti jo veido, kadangi tas žmogus buvo nuleidęs galvą tarsi pagautas vagis. Jam praėjus, Viltin-gasis atsigręžęs pasižiūrėjo iš paskos ir pamatė prikabinatą jam ant nugaros popierių su tokiu užrašu: „Tuščias išpažintojas ir prakeikimo vertas nupuolėlis“.

Po to Krikščionis pasakė savo bendrakeleiviui:

– Dabar aš prisimenu pasakojimą apie vieną dalyką, kuris atsi-

tiko šioje vietoje geram žmogui. To vyro vardas buvo Menkas Tikėjimas. Tačiau jis buvo geras žmogus ir gyveno Nuoširdumo mieste. O įvykis štai koks. Ten, kur įeinama į šį tunelį, nuo Plačiųjų vartų suka kelelis, vadinamas Negyvėlių keleliu, o pavadintas taip dėl labai dažnai ten įvykstančių žmogžudysčių. Menkas Tikėjimas, eidamas kaip piligrimas, kaip štai mes dabar, ten atsisėdo ir užmigo. Pasitaikė, kad kaip tik tuo laiku minėtu keleliu atėjo nuo Plačiųjų vartų trys niekšai, visi tvirti žaliūkai vyrai, kurių vardai šie: Baikštumas, Nepasitikėjimas ir Kaltė. Jie visi trys buvo broliai. Iš tolo pamatę Menką Tikėjimą, jie lėkte atlėkė pas jį. Gerasis žmogelis, ką tik nubudęs, kėlėsi iš miego ir ruošėsi keliauti toliau. Jie visi trys pribėgo prie jo ir, piktai grasindami, liepė jam stotis. Tai išgirdęs, Menkas Tikėjimas išblyško kaip drobė ir nebeturėjo jėgų nei kovoti, nei pabėgti. Tada Baikštumas pareikalavo:

– Atiduok pinigus!

Bet kai žmogelis nesiskubino tai padaryti (nes jam labai nesinorėjo prarasti pinigų), Nepasitikėjimas pribėgo prie jo ir, įkišęs ranką į kišenę, ištraukė sidabrinių pinigų maišelį. Žmogelis sušuko:

– Vagys, vagys!

Tada Kaltė dideliu vėzdu, kuri laikė rankoje, tvojo Menkam Tikėjimui per galvą ir partrenkė jį taip, kad tas išsitiesė ant žemės kraujuodamas. Atrodė, kad jis mirtinai nukraujuos. Visą tą laiką vagys nesitraukė nuo jo. Bet išgirdę, jog kažkas ateina keliu, ir bijodami, kad tai nebūtų vyras, vardu Didi Malonė, gyvenęs Tvirtos Pasitikėjimo mieste, pabėgo, palikę gerą žmogelį likimo valiai. Po kiek laiko Menkas Tikėjimas atgavo sąmonę ir atsistojęs ėmė šiaip taip vilktis toliau. Toks buvo tasai man papasakotas atsitikimas.

– Bet ar jie atėmė iš jo viską, ką jis turėjo? – paklausė Vilingasis.

– Ne, jie netgi neapieškojo tos vietos, kur buvo paslėptos jo brangenybės, todėl jos liko pas jį. Tačiau, kaip man pasakojo, gerasis žmogelis labai nuskurdo, kadangi vagys atėmė didumą kelionės išlaidoms skirtų pinigų. Tai, ko jie nepaėmė, buvo, kaip sakiau, brangenybės. Be to, jam buvo likę dar ir truputis pinigų, tačiau toli gražu ne tiek, kad jų užtektų iki kelionės galo. Iš tikrųjų (jei mane teisingai informavo), jis bekeliaudamas buvo priverstas

elgetauti, kad palaikytų gyvybę, nes negalėjo parduoti savo brangenybių. Tačiau elgetaudamas jis didesnę savo likusios kelionės dalį ėjo, kaip sakoma, susiveržęs pilvą, alkanas (1 Pt 4, 18).

– Bet argi ne stebuklas, – atsiliepė Viltینگasis, – kad jie neatėmė jo pažymėjimo, kurį pateikęs, jis turėjo teisę įeiti pro Dangiškąjo miesto vartus?

– Tai tikras stebuklas, kad jie neatėmė iš jo pažymėjimo. Tačiau tai įvyko ne dėl Menko Tikėjimo sumanumo, nes, jų užpuolimo išgąsdintas, jis nebeturėjo nei jėgos, nei nuovokos ką nors paslėpti. Taigi daugiau per Apvaizdos malonę negu jo pastangas jie neužtiko to brangaus daikto (2 Tim 1, 12 – 14; 1 Pt 1, 5. 9).

– Bet jam turėjo būti didelė paguoda, kad jie neišplėšė tos brangenybės.

– Galėjo tai būti didelė paguoda, jei jis būtų ją tinkamai panaudojęs. Tačiau tie, kurie man apie jį papasakojo, sakė, kad jis visą likusį kelią mažai dėl to dėliaugėsi, vis liūdėjo, kad jie atėmė pinigų. Didesnę likusios kelionės dalį jis visai pamiršo apie tą pažymėjimą, o jei kada jį ir prisimindavęs imdavo ramintis bei dėliaugtis, tai jį vėl apnikdavo mintys apie tai, ko neteko, ir tos mintys viską paskandindavo.

– Vargšas žmogelis! Jis tikrai išgyveno didelį širdies skausmą.

– Sakai, širdies skausmą? Iš tikrųjų, kur ir berasi didesnę širdgėlą! Argi mums nebūtų liūdna ir skaudu, jei su mumis taip pasielgtų. Būti šitaip apiplėštu, net sužeistu, dargi svetimame krašte! Reikia stebėtis, kaip jis, vargšelis, iš širdgėlos nenumirė. Man pasakojo, kad visą likusį kelią jis ištiesai graudžiai dejavo pasakodamas visiems, kuriuos pasivydavo bekeliaudamas, kaip buvo apiplėštas, ir kas tokie tai padarė, ir ko jis neteko, kaip jis buvo sužeistas, ir kaip vos ne vos gyvas beišliko.

– Bet reikia stebėtis, – sakė Viltینگasis, – kad vargas bei skurdas nepastūmėjo jo parduoti ar iškeisti kai kurias brangenybes, kad turėtų kuo maitintis kelionėje.

– Kalbi kaip tas, kuriam dar iki šiol tebėra lukštas ant galvos, – išbarė Krikščionis savo bendrakeleivį už neprotingą šneką. – Į ką gi jis galėjo jas iškeisti ir kam galėjo parduoti? Visame krašte, kur jis buvo apiplėštas, jo brangenybių niekas nevertino, o jis nė nenorėjo

tokios pašalpos, kuri jam būtų čia suteikta. Be to, jeigu jis nebūtų turėjęs savo brangakmenių prie Dangiškojo miesto vartų, būtų netekęs (tai jis labai gerai žinojo) savo paveldėjimo dalies. Tai blogiau, negu tūkstantis plėšikų būtų jį užpuolę ir apiplėšę.

– Kam taip piktai užsipuoli mane, broli? – paprieštaravo Vilingasis. – Juk Ezavas pardavė savo pirmgimystės teises dargi už valgio kąsnį (Žyd 12, 16), o pirmgimystės teisės buvo jo didžiausia brangenybė. Taigi jei jis taip padarė, kodėl negalėjo taip pat padaryti ir Menkas Tikėjimas?

– Ezavas iš tikrųjų pardavė savo pirmgimystės teises, – paaiškino Krikščionis. – Taip padarė ir daugelis kitų, tuo atsisakydami palaiminimo, lygiai kaip tas nedorėlis pasielgė. Tačiau reikia skirti Ezavą ir Menką Tikėjimą, taip pat ir jų padėtį. Ezavo pirmgimystės teisės buvo simbolinės, o Menko Tikėjimo brangakmeniai – ne. Ezavo pilvas buvo jam dievas, o Menko Tikėjimo pilvas nebuvo jam dievas. Ezavo reikmė kilo iš kūno noro patenkinimo. „Štai aš jau beveik mirštu, – sakė jis, – ką gi man padės mano pirmgimystės teisės?“ (Pr 25, 32). Bet Menkas Tikėjimas, nors jo daliai teko tik tiek, susilaikė nuo tokios beprotybės ir sugebėjo įvertinti savo brangakmenius labiau nei Ezavas savo pirmgimystės teises. Niekur neskaitome, kad Ezavas būtų tikėjęs, nors ir menkai, todėl nenuostabu, kad ten, kur viešpatauja kūnas (o kūnas būtinai valdys tą žmogų, kurs neturi tikėjimo, galinčio pasipriešinti kūnui), žmogus parduoda savo pirmgimystės teises, savo sielą ir visa kita nors ir pačiam pragaro velniui. Tokie panašūs į asilę, kurios pasibėgiojimo metu niekas negali sustabdyti (Jer 2, 24). Menkas Tikėjimas buvo kitokio nusiteikimo žmogus. Jis troško dieviškų dalykų, jis maitinosi dieviškais dalykais, sklindančiais iš aukštybių. Kokiam gi tikslui šitaip nusiteikęs žmogus parduos savo brangakmenius (jei ir būtų buvę kas juos perka), kad pripildytų protą tuštybėmis? Argi žmogus duos nors skatiką už tai, kad pripildytų savo pilvą šienų? Argi galima primasinti karvelį, kad lestų dvėselieną kaip varna? Nors neturintieji tikėjimo gali kūno geismų patenkinimui užstatyti ar parduoti viską, ką turi, ir dargi daugiau, tačiau tie, kurie turi išganingąjį tikėjimą, nors ir menką jo trupinėlį, negali taip padaryti. Čia, broli, kaip tik ir yra tavo klaida.

– Aš pripažįstu, bet vis dėlto tavo toks griežtas pabarimas mane beveik supykino.

– Aš tiktai palyginau tave su kai kuriais vikresniais paukščiu-kais, kurie bėgioja šen bei ten pramintais takeliais su lukštu ant galvos. Bet palik tai, pagalvok apie svarstomą dalyką, ir vėl bus viskas gerai.

– Bet, Krikščioni, esu giliai įsitikinęs, kad tie trys vyrai yra tikra bailių gauja. Ar manai, kad jie būtų taip pabaigę vien tik išgirdę kažkieno žingsnius? Kodėl gi Menkas Tikėjimas neparodė daugiau drąsos? Jis galėjo, mano nuomone, bent jau su jais susiremti ir pasiduoti tik tada, kai nebegalės atsilaikyti.

– Daugelis sakė, kad jie bailiai, bet išbandymo metu tiktai nedaugeliui taip atrodė. O dėl drąsos, tai Menkas Tikėjimas jos visai neturėjo. O ir tu pats, broli, kaip supratau iš tavo žodžių, atsidūręs to vyro padėtyje, esi pasiryžęs tiktai susiremti, o paskui pasiduoti. Iš tikrųjų, jei tai visas tavo narsumas dabar, kai jie yra toli nuo mūsų, tai pasirodė ir tave užpuolę kaip jį, gal ir tave priverstų kitaip pagalvoti. Be to, pamastyk, kad tie vagys veikia kaip samdiniai. Jie tarnauja Bedugnės Duobės karaliui, kuris, reikalui esant, pats ateitų jiems į pagalbą, o jo balsas kaip liūto riaumojimas (1 Pt 5, 8). Man pačiam teko būti užpultam kaip ir Menkam Tikėjimui, ir aš patyriau, jog tai baisus dalykas. Tie trys niekšai užpuolė mane, o man, kaip krikščioniui, ėmus jiems priešintis, jie tiktai šūktelėjo, ir jų ponas tuojau prisistatė. Mano gyvybė nebūtų nė grašio verta, bet garbė Dievui, buvau užsidėjęs nepramušamus šarvus. Nepaisant to, kad buvau apsišarvavęs, aš tik su dideliu vargu galėjau atsilaikyti. Niekas negali suprasti, su kuo susiduria žmogus tokiose grumtynėse, išskyrus tą, kuriam pačiam teko stoti į tokią kovą.

– Na, bet jie pabėgo vos tik pamatę, kad kelyje pasirodė vyras, vardu Didi Malonė.

– Tiesa, jiems jau yra tekę bėgti, ir jiems, ir jų ponui, kai tik pasirodydavo Didi Malonė. Tai nenuostabu, nes jis yra Karaliaus karžygis. Bet, manau, tu matai skirtumą tarp Menko Tikėjimo ir Karaliaus karžygio. Kiti Karaliaus valdiniai nėra Jo karžygiai ir išbandymų metu jie negali atlikti tokių kovos žygių kaip jis. Argi dera galvoti, kad mažas kūdikis galėtų taip susidoroti su Galijotu,

kaip tai padarė Dovydas? Arba kad paukštis nykštukas turėtų jaučio jėgą? Vieni yra stiprūs, kiti – silpni; vieni giliai tiki, kiti – menkai. Šis vyras buvo vienas iš silpnųjų, todėl nesugebėjo jiems pasipriešinti.

Viltingasis atsiliepė:

– Jų labai norėčiau, kad vietoje Menko Tikėjimo ten būtų buvęs Didi Malonė.

Krikščionis aiškino:

– Jei tai būtų buvęs jis, tai jam ten užtektų darbo. Turiu pasakyti, jog, nors Didi Malonė puikiai moka valdyti ginklą ir jau ne kartą su jais susidorojo bei gali gerai su jais kovoti, kol neprisileidžia jų arti, tačiau jei Baikštumas, Nepastovumas ar tasai tretysis pralīs į jo vidų, tai vargu ar jis beatsilaikys. O ką gali padaryti žmogus, parbloktas žemėn? Kas gerai išsižiūrės į Didžios Malonės veidą, pamatys ten randus ir įdrėskimus, kurie aiškiai liudija tai, ką sakau. Kartą girdėjau jį ištarus kovos metu: „Mes jau nebesitikėjome gyvi išliksią. O kaip šie niekšai žaliūkai privertė Dovydą vaitoti, dejuoti ir rėkti! Emanas (Ps 88) ir Isakijas, nors savo laikais buvo karžygiai, turėjo labai suktis, kai šie užpuolė juos, tačiau, nepaisant to, šie niekšai gerai iškaršė jiems kailį. Petras kartą pasišovė pabandyti, ką gali padaryti, tačiau, nors apie jį sako, kad jis esąs apaštalu kunigaikštis, buvo taip sulamdytas, kad pabūgo net menkos tarnaitės. Jiems reikia tik sušvilpti, ir tuojau prisistato jų karalius. Jis niekada nėra taip toli, kad neišgirstų, ir jei kada nors jie yra jau beįveikiami, jis, jei įmanoma, ateina jiems į pagalbą. O apie jį pasakyta: „Kalavijas, kuris jį ištiktu, negalės išlikti, nei ietis, nei šarvas. Geležis jam kaip šiaudai ir varis kaip supuvęs medis. Neprivers jo bėgti vyras kilpininkas; krislais jam virsta vilpstynės akmenys. Kūjis jam kaip šapas, ir jis juokiasi iš švilpiančios ieties“ (Job 41, 17 – 20). Ką gi tokiu atveju žmogui daryti? Tiesa, jei žmogus visada čia pat, po ranka, turėtų Jobo žirgą ir sugebėtų bei išdrįstų juo joti, galėtų atlikti nepaprastus žygdarbius. „Ar padarysi, kad žirgas šokinėtų kaip skėriai? Jo puikios šnervės baisumas. Jis kasa žemę kanopa, pašoka drąsiai, bėga priešais ginkluotiems. Niekais laiko baimę, nesitraukia prieš kalaviją. Ant jo skamba saidokas, blizga ietis ir skydas. Putodamas ir siausdamas jis ryja žemę ir nežiūri tri-

mito garso skambėjimo. Išgirdęs ragą, jis sako: „Vah; iš tolo jaučia karą, vadų raginimą ir kariuomenės šauksmą“ (Job 39, 20 – 25).

Bet tokie pėstininkai kaip tu ir aš, niekada negeiskime susitikti priešų ir nesigirkime, kad nebūtume pasidavę, kai kiti buvo įveikti, nesimėgaukime mintimis apie savo narsumą, nes paprastai tokiems išbandymų metu sekasi blogiausiai. Pažiūrėk į Petrą, kurį anksčiau minėjau: jis negalėjo iškęsti nepasigyres, dėl tuščio išdidumo sakėsi būsiąs tvirtas ir padarysiąs dėl savo Mokytojo daugiau negu kas kitas. Tačiau ar kas kitas buvo labiau už jį šių niekšų įveiktas ir sutriuškintas?

Taigi, kai girdime, jog įvyksta tokie apiplėšimai Karaliaus vieškelyje, mums pridera daryti du dalykus.

Pirma, išeiti apsišarvavusiems ir pasiimti su savimi skydą. Kaip tik dėl to tasai, kuris taip smarkiai puolė Leviataną, negalėjo jo įveikti, nes neturėjo skydo. Jei mes neturime skydo, tai jis visiškai mūsų nebijo. Todėl nusimanąs kovoje žmogus yra pasakęs: „O svarbiausia, pasiimkite tikėjimo skydą, su kuriuo užgesinsite visas ugningas piktojo strėles“ (Ef 6, 16).

Taip pat gerai, jei paprašome Karalių duoti mums kelionėje gynėją, kuris eitų kartu su mumis. Tuo džiaugėsi Dovydas, eidamas Mirties šešėlio slėniu, o Mozė verčiau mirė ten pat vietoje, negu žengė bent vieną žingsnį be savo Dievo (Iš 33, 15). Ak, mano broli, jei tik Jis eis su mumis, tai ko mums bijoti dešimties tūkstančių tų, kurie stoja prieš mus į kovą? (Ps 3, 5 – 8; 27, 1 – 3). Be Jo visi išdidūs padėjėjai patenka tarp užmuštųjų (Iz 10, 4).

Man jau teko susiremti su priešu, ir nors per maloną To, Kuris yra už visus geriausias, kaip matai, tebesu gyvas, negaliu pasigirti savo narsumu. Aš labai džiaugčiausi, jei nebetektų patirti puolančio priešo kirčių, nors ir bijau, kad mes dar nesame ištrūkė iš pavojaus. Kadangi nei liūtas, nei lokys manęs dar nesudraskė, vis dėlto tikiuosi, jog Dievas išgelbės mus ir iš neapipjaustytojo filistiečio rankų.

Menkas Tikėjime,
Buvai patekęs į vagių rankas,
Nuskriaustas, apiplėštas atmink:
Kuris tvirtai į Viešpatį tikės,

Tas nugalės ir dešimt tūkstančių,
Jau neminint vien tų trijų.

Jie keliavo toliau, o Neišmanėlis sekė iš paskos. Keleiviai ėjo, kol pasiekė tokią vietą, kur pamatė įsukantį į jų vieškelį kitą kelią, kuris atrodė toks pat tiesus kaip ir tas kelias, kuriuo jiems reikėjo eiti. Dabar jie nebežinojo, kurį tų dviejų kelių pasirinkti, nes abu atrodė tiesūs. Todėl jie sustojo pasvarstyti. Jiems begalvojant, juodaodis, bet labai švariu rūbu apsirengęs vyras priėjo prie jų ir paklausė, ko jie čia stovi. Piligrimai atsakė, jog einą į Dangiškąjį miestą, bet nebežiną, kuriuo keliu eiti.

– Sekite paskui mane, – tarė tasai vyras, – aš kaip tik ten einu.

Jie nusekė tuo keliu, kuris ką tik įsuko į vieškelį. Kelias pamažu kreipė ir kreipė juos šalin nuo to miesto, į kurį jie norėjo nueiti. Netrukus jie visai nukrypo į priešingą pusę, tačiau vis sekė paskui tą vyrą. Ilgainiui, jiems vis dar nepastebint, jis įvedė juodu į tinklą, kuriame abu taip išipainiojo, kad nebežinojo, ką daryti. Tada baltasis rūbas nukrito juodajam žmogui nuo pečių, ir jie pamatė, kur pateko. Jie gulėjo kurį laiką verkdami, kadangi negalėjo išsivaduoti.

Krikščionis tarė draugui:

– Dabar aš matau savo klaidą. Argi piemenys neliepė mums saugotis Meilikautojo? Šiandien mes pamatėme, jog labai teisingai išmintingojo vyro pasakyta: „Žmogus, kuris kalba savo prieteliui lipšniais ir apgaulingais žodžiais, tiesia tinklą ties jo žingsniais“ (Pat 29, 5).

– Jie davė mums surašytus kelio nurodymus, – pasakė Viltingas, – kad geriau galėtume savo kelią atsekti, bet mes pamiršome tuos nurodymus pasiskaityti ir neišsilaikėme neižengę į priešo taką. Dovydas šiuo atžvilgiu buvo išmintingesnis už mus, kadangi jis sakė: „Tavo lūpų žodžio klausydamas, aš vengiau smurtininko takų“ (Ps 17, 4).

Pagaliau jie pamatė vieną Žibančiųjų, ateinantį pas juos su plonų virvelių botagu rankoje. Atėjęs prie jų, jis paklausė, iš kur esą vargšai piligrimai, einą į Sioną, kuriuos kažkoks juodaodis, apsirengęs baltu rūbu, išvedęs iš kelio.

– Tasai vyras, – atsakė keliautojai, – liepė mums sekti paskui jį, nes sakėsi taip pat ten einas.

Tada vyras su botagu rankoje tarė jiems:

– Tai Meilikautojas, netikras apaštalas, kuris yra pasivertęs Šviesos angelu (Dan 11, 32; 2 Kor 11, 13. 14). Žibantysis perplėšė tinklą, išvadavo juos, po to jiems tarė:

– Sekite paskui mane, kad vėl atvesčiau jus į tą kelią, kurį palikote, sekdami paskui Meilikautoją.

Dar jis paklausė:

– Kur jūs praėjusią naktį nakvojote?

Jie atsakė:

– Pas piemenis ant Maloniųjų kalnų.

Tada jis paklausė, ar jie neturi kelio nurodymo rašto. Jie atsakė:

– Taip, turime.

– Argi jūs, – klausė jis vėl, – sustoję neišsitraukėte ir nepasiskaitėte to rašto?

Jie atsakė:

– Ne.

– O kodėl?

Jie atsakė, jog pamiršę. Jis, be to, dar paklausė, ar piemenys neišpėję jų saugotis Meilikautojo. Jie atsakė:

– Taip, bet mes neišsivaizdavome, kad šis švelniakalbis žmogus galėtų būti jis (Rom 16, 17 – 18).

Dar vėliau sapnavau, kad jis įsakė piligrimams gultis ant žemės. Jiems taip padarius, Žibantysis juos skaudžiai išplakė, kad pamokytų eiti tikroju keliu (Įst 25, 2; 2 Krn 6, 27). Plakdamas juos, sakė: „Aš baru ir ugda tuos, kuriuos myliu; būk tad uolus ir atsiversk!“ (Apr 3, 19). Tai atlikęs, jis liepė jiems toliau žingsniuoti savo keliu ir kreipti rimtą dėmesį į kitus piemenų nurodymus. Jie padėkojo jam už gerumą ir pamažu ėjo tikroju keliu giedodami:

Klausykite visi, šituo keliu einą,

Matykite, klystančių kokia dalia:

Jie paspėstu tinklu pagaunami už tai,

Kad patarimą gerą pamiršo taip lengvai.

Tiesa, išgelbėti jie tapo, bet ir nuplakti,

Todėl jūs būkite už juos atsargesni.

Po kiek laiko jie iš tolo pamatė žmogų, kuris pamažu ėjo vienas priešais juos vieškeliu. Krikščionis tarė savo bendrakeleiviui:

– Ana ten žmogus, atgręžęs nugarą Sionui, ateina mums priešais.

– Matau jį, – atsiliepė Viltینگasis. – Dabar žiūrėkime, kad jis taip pat nebūtų koks meilikautojas.

Žmogus vis artėjo, kol pasiekė juos. Jo vardas buvo Ateistas. Jis paklausė, kur jie einą.

– Mes einame į Siono kalną, – atsakė Krikščionis.

Tai išgirdęs, Ateistas ėmė labai kvatoti.

– Ko tu taip juokies? – klausė Krikščionis.

– Mane ima juokas matant, kokie jūs neišmanėliai, kad leidžiatės į tokią sunkią ir nuobodžią kelionę. Nieko daugiau už visą savo vargą neturėsite, kaip tik tą kelionę.

– Kaip tai, mielas žmogau? – klausė Krikščionis. – Ar manai, kad nebūsime priimti?

Ateistas nustebo:

– Priimti?! Visame pasaulyje nėra tokios vietos, apie kurią jūs svajojate.

– Užtat yra tokia vieta būsimajame pasaulyje, – atsakė Krikščionis.

– Kai buvau namie savajame krašte, – tęsė Ateistas, – aš girdėjau tą patį, ką jūs dabar tvirtinate, ir išvykau pasižiūrėti. Štai jau dvidešimt metų ieškau to miesto, bet tiek tesuradau, kiek ir pirmą dieną iškeliavęs (Koh 10, 15; Jer 17, 15).

– Mes ir girdėjome, ir tikime, kad yra tokia vieta, – atsakė Krikščionis.

– Jei aš dar namie nebūčiau tuo tikėjęs, tai neatkeliaučiau taip toli ieškoti. Bet tokios vietos neradęs (būčiau suieškojęs, jei iš viso tokia vieta yra, kadangi aš nuėjau toliau negu jūs), grįžtu atgal ir pasistengsiu remtis tais dalykais, kurių tada atsisakiau, tikėdamas tuo, ko, kaip dabar matau, visai nėra.

Krikščionis savo bendrakeleiviui Viltینگajam tarė:

– Ar tiesa, ką šis žmogus sako?

– Saugokis, – sunerimo Viltینگasis, – jis yra vienas iš meilikautojų. Atsimink, kiek mums kartą kainavo, kad paklausėme šitokio žmogaus. Ką? Nėra Siono kalno? Argi mes nematėme nuo Malonių kalnų Dangiškojo miesto vartų? Be to, argi mums, tikintie-

siems, neprivalu ten eiti? (2 Kor 5, 7). Eikime tik pirmyn, kad vyras su botagu vėl mūsų neprisivytų. Tu turėtum pamokyti mane to, ką aš tau dabar pasakysiu: „Nesiliauk, sūnau, klausytis pamokymo, tenebūna tau nežinomi mokslo žodžiai“ (Pat 19, 27). Taigi sakau, broli, liaukis jo klausytis, ir tikėkime sielos išganymu (Žyd 10, 39).

– Mano broli, – atsakė Krikščionis, – aš ne todėl tau pateikiau tą klausimą, kad pats būčiau abejojęs mūsų tikėjimo tikrumu, bet kad išbandyčiau tave ir įsitikinčiau tavo širdies ištikimybe. O kai dėl šio žmogaus, tai žinau, kad jis yra apakintas šio pasaulio. Tad mes eikime pirmyn, žinodami, kad tikėjime tiesa, nes čia nėra jokio melo (1 Jn 2, 21).

– Dabar aš tikrai džiaugiuosi Dievo garbe, – tarė Viltینگasis.

Jie nusigręžė nuo to vyro, o šis, juokdamasis iš jų, nuėjo savo keliu.

11 skyrius

Užburtoji žemė

Greitai sapne išvydau, kad jie keliavo toliau, kol priėjo kraštą, kurio oras savaime darė mieguistą kiekvieną žmogų, kuris tik čia ateidavo. Viltینگasis tapo apsiblausęs, jį apėmė miegas, todėl pasakė Krikščioniui:

– Mane taip ima miegas, kad vos begaliu žiūrėti. Atsigulkime čia truputį nusnūsti.

– Jokiu būdu, – atsakė tasai, – kad kartais neatsitiktų taip, jog užmigę niekada daugiau nebepabusime.

– Kodėl gi, mano broli? Juk vargstančiam žmogui miegas yra saldus. Galbūt truputį numigę, įgysime naujų jėgų.

– Ar nebeatsimeni, – mokė Krikščionis, – kad vienas piemenų liepė mums saugotis Užburtosios žemės? Tuo jis norėjo pasakyti, kad saugotumės užmigti, todėl „nemiegokime kaip kiti, bet budėkime ir būkime blaivūs“ (1 Tes 5, 6).

– Prisipažįstu suklydęs, – atsakė Viltینگasis. – Jei būčiau čia vienas, tai užmigęs galėjau patekti į mirtiną pavojų. Matau, jog teisingai išminčiaus pasakytą: „Geriau būti dviese kaip vienam“ (Koh 4, 9). Iki šiol tavo draugystė buvo man tikra Dievo malonė, ir tu už savo triušą gausi gerą atlyginimą.

– Na tai, – sakė Krikščionis, – kad nuvarytume snaudulį, pradėkime koki gerą pokalbį.

– Iš širdies tam pritariu, – atsakė jo draugas.

– Tad nuo ko pradėsime?

– Nuo ko Dievas pradėjo. Bet tu pradėk kalbą pirmas.

– Aš pirmiau pagiedosiu tau šią giesmelę:

Kai snaudulys bei miegas jau šventuosius ima,

Tepasiklauso jie, ką šneka šiedu piligrimai.

Tepasimoko čia iš jų, kaip reik išverti,

Kad snaudulio apimtos akys neužsimerktų.

Draugystė jei branginama šventai,

Neduos užmigt, nors tokie būtų pragaro kėsiai.

Krikščionis ėmė kalbėti:

– Aš noriu paklausti tavęs vieno klausimo. Kaip tu sugalvojai daryti tai, ką dabar darai?

– Ar nori paklausti, kaip aš pradėjau rūpintis savo sielos išganymu?

– Taip, aš tai ir turėjau omenyje, – atsakė Krikščionis.

– Ilgą laiką man teikė džiaugsmo bei malonumo tie dalykai, kurie, esu tikras, dabar būtų mane nugramzdinę į prakeikimą ir pražūtį, jei iki šiol būčiau jų neatsisakęs.

– Kokie tai dalykai? – paklausė Krikščionis.

– Viso pasaulio lobiai bei turtai. Taip pat man labai patikdavo siautėjimas, lėbavimas, girtavimas, keikimasis, melavimas, nešvankybės, šventų dienų nešventimas ir t.t., kas siekia pražudyti sielą. Bet, apsvarstydamas dieviškuosius dalykus, apie kuriuos aš išgirdau kaip tik iš tavęs, taip pat iš mielo Ištikimojo, kuris buvo nužudytas Tuštybių mugėje dėl savo tikėjimo bei doro gyvenimo, pagaliau sužinojau, kad anų dalykų galas – mirtis (Rom 6, 21 – 23), ir kad „už tokius dalykus Dievo rūstybė ištinka neklusnumo vaikus“ (Ef 5, 6).

– O ar tave greitai paveikė šitie įtikinėjimai?

– Ne, aš iš pradžių nenorėjau pripažinti nei nuodėmės blogio, nei prakeikimo, kuris lydi nuodėmę, o stengiausi, kai tik žodis imdavo kelti nerimą, užmerkti akis nuo šios šviesos.

– Bet dėl kokių priežasčių tu taip elgeisi pirmą kartą paveiktas palaimintosios Dievo Dvasios?

– Priežastys buvo šios: 1. Aš nežinojau, jog Dievas veikia mane. Niekada nemaniau, kad Dievas pradeda nusidėjėlių atversti, visų pirma sužadindamas jame nuodėmės pajutimą. 2. Nuodėmė vis dar tebebuvo labai miela mano kūnui, ir aš nenorėjau jos mesti. 3. Aš neišmaniau, kaip galėčiau atsiskirti nuo savo senųjų draugų, kadangi jų draugystė ir poelgiai man buvo tokie malonūs. 4. Tos valandos, kada mane apimdavo nuodėmės jausmas, būdavo tokios varginančios ir baugios, kad aš negalėjau pakelti net prisiminimo apie jas.

– Tad, atrodo, kartais tu išsivaduodavai iš savo bėdos?

– Taip, tikrai, bet ji ir vėl apimdavo mano mintis, ir tada aš būdavau toks pat nelaimingas, ne, dar nelaimingesnis negu pirma.

– Kas gi tau vėl primindavo tavo nuodėmės? – domėjosi Kriščionis.

– Daugelis dalykų, kaip antai:

1. Jei aš sutikdavau gatvėje dorą žmogų.

2. Jei išgirdavau skaitant Bibliją.

3. Jei išgirdavau, jog kas nors iš mano kaimynų serga.

4. Jei man pradėdavo skaudėti galvą.

5. Jei išgirdavau varpus skambinant kam nors mirus.

6. Jei pagalvodavau, jog ir aš pats mirsiu.

7. Jei išgirdavau apie kieno nors staigią mirtį.

8. O ypač, kai pagalvodavau apie save, jog greitai turėsiu stoti į Dievo teismą.

– O ar tu lengvai išsivaduodavai iš kaltės už nuodėmės pajautimo?

– Ne, nes tada kaltės pajautimas dar smarkiau jaudindavo mano sąžinę. Jei bent pagalvodavau vėl grįžti į nuodėmę (nors mano širdis buvo tam priešinga), tai būdavo man dviguba kančia.

– O ką tada darei?

– Aš maniau, – sakė Viltngasis, – kad turiu pasistengti pakeisti savo gyvenimą, kitaip tikrai pražūsiu.

– Ar stengeisi pasitaisyti?

– Taip. Aš bėgau ne vien nuo nuodėmių, bet ir nuo nuodėmingos draugystės ir pasidariau uolus religinių priedermių vykdytojas: meldžiausi, skaičiau Dievo Žodį, verkiau dėl savo nuodėmių, sakiau tiesą savo artimui ir t. t. Aš dariau visa tai ir dar daugelį kitų dalykų, kurių visų čia nė neišskaičiuosi.

– O ar tada manei, kad su tavimi viskas gerai?

– Taip, kuri laiką taip maniau, bet pagaliau bėda vėl mane užgriuvo, nepaisant viso mano pasitaisymo.

– Kaip tai atsitiko, jei buvai jau pasitaisęs?

– Mano širdyje kėlė nerimą tokie posakiai, kaip: „Visa mūsų teisybė yra kaip nešvarus nuplyšęs drabužis“ (Iz 64, 6); „Žmogus nuteisinamas ne įstatymo darbais“ (Gal 2, 16); „Atlikę visa, kas buvo pavesta, sakykite: „Esame nenaudingi tarnai“ (Lk 17, 10) ir dar daugelis panašių Šventojo Rašto vietų. Tuo remdamasis, taip ėmiau sau svarstyti: „Jei visa mūsų teisybė yra kaip nešvarus nuplyšęs drabužis, jei joks žmogus neteisiamas įstatymo ir jei, visa atlikę, mes esame nenaudingi tarnai, tai tikra kvailystė manyti, jog galima pasiekti dangų vykdant įstatymus“. Paskui aš taip samprotavau: „Jei žmogus įsiskolina krautuvininkui šimtą svarų sterlingų, o paskui moka už viską, ką jis iš krautuvės ėmė, tačiau jei jo senoji skola pasilieka neišbraukta iš knygos, krautuvininkas vis tiek gali paduoti jį už tai į teismą ir pasodinti į kalėjimą, kol sumokės savo skolą“.

– Na, o kaip tu tai sau pritaikei?

– Aš šitaip pats sau galvojau. Savo nuodėmėmis daug įsiskolinau Dievui, ir dabartinis mano pasitaisymas neišdildys tos skolos. Todėl ir būdamas dabar jau kitoks, aš vis dar turėčiau galvoti: „Kaip aš išsivaduosiu nuo to pasmerkimo, kuri užsitraukiau savo ankstyvesniais prasižengimais“.

– Tai labai geras pritaikymas, – pasakė Krikščionis. – Bet prašau tęsti.

– Kitas reiškinys, kuris visą laiką nuo pat pasitaisymo neduoda man ramybės, yra tai, jog, ir dabar atidžiai išsižiūrėjęs į geriausius

darbus, vis dar pamatau ten nuodėmę, naują nuodėmę, kuri susimaišo su geriausiaisiais darbais. Taigi dabar negaliu turėti geros nuomonės apie save ir apie savo atliekamas priedermes. Aš per vieną dieną padariau pakankamai nuodėmių, kad būčiau pasiūstas į pragarą, nors mano ankstyvesnis gyvenimas ir būtų be priekaišto.

– O ką tu tada darei?

– Ką dariau? Aš neišmaniau, ką bedaryti, kol nepasisakiau Ištikimajam, kadangi mes buvome geri pažįstami. Jis pasakė man, kad jei aš neišgirsiaš teisybės iš tokio žmogaus, kuris niekada nėra nusidėjęs, tai nėra viso pasaulio teisybė negalinti manęs išgelbėti.

– Ar tu patikėjai, kad jis sako tiesą?

– Jei jis būtų man tai pasakęs tada, kai gėrėjausi ir buvau patenkintas savo pasitaisymu, aš būčiau jį kvailiu pavadinęs už tokią šneką. Dabar, matydamas savo silpnumą ir nuodėmę, kuri prilimpa prie geriausių mano pastangų, esu priverstas sutikti su jo nuomone.

– Bet ar tu pagalvojai, kai tik jis tau tai patarė, ar yra toks žmogus, apie kurį būtų galima neabejojant pasakyti, jog jis niekuomet nepadarė nuodėmės?

– Turiu prisipažinti, jog iš pradžių tie žodžiai man pasirodė keisti, bet, kiek ilgiau su juo pasikalbėjęs ir pabendraavęs, aš buvau visiškai tuo įsitikinęs.

– Ar tu jį ir paklausei, kas tasai žmogus, ir kaip tu per jį turėtumei būti išteisintas?

– Taip, ir jis man pasakė, jog tai Viešpats Jėzus, Kuris sėdi Aukščiausiojo dešinėje (Žyd 10, 12). Aš privalau būti išteisintas per Jį, būtent per pasitikėjimą tuo, ką Jis atliko gyvendamas žemėje, ir ką iškentėjo ant kryžiaus (Rom 4, 5; Kol 1, 14; 1 Pt 1, 19). Aš toliau klausiau jį, kodėl to žmogaus teisybė turi galios išteisinti kitą žmogų Dievo akyse? Ir jis papasakojo man, kad Viešpats Jėzus yra galingas ir visa, ką Jis atliko ir dėl ko mirė tokia skaudžia mirtimi, yra ne dėl Savęs, bet dėl manęs, kad man būtų priskirti Jo atlikti darbai ir Jo nuopelnai, jei tikėsiu Juo.

– O ką tu tada darei?

– Aš sakiau negališ Juo tikėti, kadangi maniau, jog Jis nepanorės manęs išgelbėti.

– O ką Ištikimasis tau atsakė?

– Jis liepė man ateiti pas Viešpatį ir pažiūrėti, kaip bus. Aš atsaikiau, ar tai nebūsią per drąsu, kadangi aš nesu pakviestas (Mt 11, 28). Kad padrašintų mane, jis davė knygą, kur parašyti Jėzaus žodžiai. Be to, jis pasakė apie tą knygą, jog kiekviena jos mažiausia raidė ir žymelė galingesnės už dangų ir žemę (Mt 24, 35). Aš jį paklausiau, ką turiu daryti, kai ateisiu, ir jis man atsakė, kad turiu atsiklaupęs ant kelių maldauti (Ps 95, 6; Dan 6, 10) visa širdimi ir siela (Jer 29, 12 – 13) Tėvą, kad patikėtų man Sūnų. Aš klausiau, kaip turėčiau Jį maldauti, o Ištikimasis man tarė: „Eik ir rasi Jį besėdintį ant malonės sosto. Ten Jis praleidžia apskritus metus, kad suteiktų malonę ir atleidimą tiems, kurie ateina“ (Iš 25, 22; Kun 16, 2; Sk 7, 89; Žyd 4, 16). Aš pasiskundžiau, jog nežinau, ką sakyti, kai ateisiu, ir jis liepė man sakyti maždaug taip: „Dieve, būk malonus man, nusidėjėliui, ir padaryk, kad aš pažinčiau ir tikėčiau Jėzų Kristų, nes aš matau, jog, jei nebūtų Jo teismo arba jei aš nepasitikėčiau Jo teismu, tebūsiu atstumtas. Viešpatie, girdėjau, jog Tu esi maloningas Dievas ir pasykyrei Savo Sūnų Jėzų Kristų pasaulio Išgelbėtoju, jog taip pat Tu nori Jį paskirti ir tokiam vargšui nusidėjėliui, koks aš esu. O aš iš tikrųjų esu nusidėjėlis. Todėl, Viešpatie, suteik Savo malonę, išgelbėdamas mano sielą per Tavo Sūnų Jėzų Kristų. Amen“.

– O ar tu ir darei taip, kaip buvo sakyta?

– Taip. Vėl ir vėl, daug kartų.

– O ar Dangiškasis Tėvas parodė tau Savo Sūnų? – klausė Krikščionis.

– Ne, ne pirmą ir ne antrą, netgi ne trečią, ketvirtą, penktą ar šeštą kartą man to meldžiant.

– Ką tu tada darei?

– Ką dariau! Aš nežinojau, ką daryti.

– Ar tau nekildavo mintys liautis melstis?

– Taip, šimtus kartų.

– Bet kodėl nesiliovei?

– Aš tikėjau tuo, – atsakė Viltinasis, – kas man buvo pasakyta, būtent, kad be Kristaus teismo nė visas pasaulis negali manęs išgelbėti. Todėl pats sau taip galvojau: „Jei liausiuosi melstis, aš mirsiu, o blogiau už mirtį nebus ir man meldžiantis prie malonės sosto. Man atėjo į galvą šie žodžiai: „Jei Jis sugaišta, lauk jo, nes

Jis tikrai ateis ir nepavėluos“ (Hab 2, 3). Ir aš nesilioviau melstis, kol Dangiškasis Tėvas parodė man Savo Sūnų.

– O kaip Jis tau apsireiškė? – klausė Krikščionis.

– Aš nemačiau Jo savo akimis, – atsakė Viltngasis, – bet suvokiau širdies arba išmanymo akimis (Ef 1,18 – 19). Tai įvyko štai kokių būdu: vieną dieną aš buvau nuliūdęs labiau nei bet kada savo gyvenime, o tą liūdesį sukėlė tai, kad iš naujo pamačiau savo didelės nuodėmės šlykštumą. Kai aš nieko daugiau nebesitikėjau, kaip tik pragaro ir savo sielos amžino pasmerkimo, staiga, kaip man pasirodė, pamačiau Viešpatį Jėzų, žiūrintį žemyn iš dangaus į mane ir sakantį: „Tikėk Viešpatį Jėzų, tai būsi išgelbėtas“ (Apd 16, 31).

Bet aš atsakiau: „Viešpatie, aš esu didelis, labai didelis nusidėjėlis!“ O Jis atsakė: „Gana tau Mano malonės“ (2 Kor 12, 9). Tada aš ištariau: „Bet, Viešpatie, ką reiškia tikėti?“ Ir aš supratau iš pasakymo: „Kas ateina pas mane, tas nealks, ir kas tiki manimi, niekuomet netrokš“, jog tikėti ir ateiti yra vienas ir tas pats dalykas. Tas, kuris ateina, tai yra, kuris visu savo širdies išsiilgimu ieško ir siekia išsigelbėjimo per Kristų, tas iš tikrųjų Juo tiki. Mano akys pasruvo ašaromis, ir aš klausiau toliau: „Bet, Viešpatie, argi toks didis nusidėjėlis, kaip aš, iš tikro gali būti Tavo priimtas ir per Tave išgelbėtas?“ Ir aš išgirdau Jį sakant: „Ir ateinančio pas Mane Aš neatstumsiu“ (Jn 6, 37). Tada aš tariau: „Bet kuo aš turiu Tave laikyti, Viešpatie, ateidamas, kad mano tikėjimas Tavimi turėtų teisingą pagrindą?“ Jis prakalbo: „Kristus Jėzus atėjo į pasaulį gelbėti nusidėjėlių (1 Tim 1, 15). Jis turi įstatymo galią išteisinti kiekvieną, kuris tiki (Rom 4, 5). Jis mirė už mūsų nuodėmės ir prisikėlė mūsų išteisinimui (Rom 4, 25). Jis mus mylėjo ir nuplovė Savo krauju mūsų nuodėmės (Apr 1, 5). Jis yra amžinai gyvas, kad mus užtartų“ (Žyd 7, 25). Iš viso to aš supratau, kad man reikia ieškoti išteisinimo Jo asmenyje ir nuodėmių išpirkimo per Jo kraują. Tai, ką Jis atliko, būdamas paklusnus Tėvo įstatymui ir pasiduodamas įstatymu numatytai bausmei, buvo ne dėl Jo paties, bet dėlei to, kuris priims tai savo išgelbėjimui ir bus už tai dėkingas. Dabar mano širdis prisipildė džiaugsmu, akys patvino ašaromis, o širdį užplūdo meilės jausmas Jėzui, Jo žmonėms ir Jo keliams.

Viltingasis pasakė:

– Tai privertė mane suvokti, jog visas pasaulis, nepaisant viso jo teismo, yra pasmerktas, jog Dievas Tėvas, nors ir teisingas, gali nuteisti pas Jį ateinantį nusidėjėlį. Tai privertė mane labai gėdytis nedoro ankstyvesnio gyvenimo ir pritrenkė supratimu, koks aš iš tikrųjų neišmanėlis, nes anksčiau man niekada nebuvo atėję į galvą mintys, kurios išryškintų Jėzaus Kristaus grožį. Tai privertė mane pamilti šventą gyvenimą ir daryti darbus Viešpaties Jėzaus Kristaus garbei bei išaukštinimui. Aš buvau pasiryžęs, jei reikėtų, visą savo kraują iki paskutinio lašo pralieti dėl Viešpaties Jėzaus.

Po to mačiau sapne, kad Viltingasis atsigrėžė atgal ir pamatė Neišmanėlį, kurį jie buvo palikę einantį paskui juos.

– Žiūrėk, – tarė jis Krikščioniui, – kaip toli tas jaunuolis atsiliko.

– Taip, taip, matau, – atsakė Krikščionis. – Jam nepatinka mūsų draugystė.

Viltingasis prašneko:

– Bet, manau, jam nebūtų pakenkę, jei keliautų kartu su mumis.

– Tai tiesa, bet garantuoju, kad jis mano kitaip.

– Suprantu, kad taip yra, bet vis dėlto palaukime jo.

Jie taip ir padarė. Krikščionis Neišmanėliui tarė:

– Eikš, eikš, žmogau. Kodėl gi taip atsilikai?

– Man daug smagiau eiti vienam negu draugijoje, – atsakė Neišmanėlis, – nebent ji man labai patiktų.

Krikščionis labai tyliai pašnibždėjo Viltingajam:

– Ar aš tau nesakiau, kad jam nepatinka mūsų draugystė? Bet kaip ten bebūtų, sutrumpinkime laiką pašnekesiu šioje vienišoje vietoje.

Tada, kreipdamasis į Neišmanėlį, jis tarė:

– Na, sakyk, kaip sekasi? Kokie dabar santykiai tarp Dievo ir tavo sielos?

– Tikiuosi, kad geri, nes visuomet esu pilnas gerų minčių, kurios ateina man į galvą ir palinksmina bekeliaujant.

– Kokios geros mintys? Prašau papasakoti mums.

– Nagi, aš galvoju apie Dievą ir dangų.

– Apie tai galvoja ir velniai bei prakeiktosios sielos.

– Bet aš galvoju apie tuos dalykus ir viską dėl jų palieku.

– Tuo aš abejoju, kadangi viską palikti yra labai sunku. Tai daug sunkesnis dalykas, negu daugelis mano. Bet kodėl esi įsitikinęs, kad viską palikai dėl Dievo bei dangaus?

– Mano širdis man kalba tai.

– Išminčiai sako: „Kas pasitiki savo širdimi, tas paikas“.

– Tai pasakyta apie piktą širdį, – atsiliepė Neišmanėlis, – o mano širdis gera.

– Iš ko tai sprendi? – klausinėjo Krikščionis.

– Ji guodžia mane dangaus viltimi.

– Gal ji tai daro dėl savo paikumo, nes žmogaus širdis gali jį guosti tokiais dalykais, kuriais jis neturi jokio pagrindo viltis.

– Bet mano širdis sutaria su gyvenimu, todėl mano viltis iš tiesų pagrįsta, – nepasidavė Neišmanėlis.

– Kas tau sakė, kad tavo širdis sutaria su gyvenimu?

– Mano širdis man sako tai, – vėl atsiliepė Neišmanėlis.

– Kaip sakoma: „Paklausk mano sėbrą, ar aš vagis“. Nesvarbu, ką širdis tau sako. Tik Dievo Žodis liudija šį dalyką, o kiti liudijimai beverčiai.

– Bet argi širdis, kuri džiaugiasi geromis mintimis, nėra gera, kaip ir gyvenimas pagal Dievo įsakymus?

– Taip, gera širdis ta, kuri turi gerų sumanymų, ir geras gyvenimas pagal Dievo įsakymus; tačiau viena yra iš tikro turėti tokią širdį ir taip gyventi, o visai kita tikrai manyti, jog taip yra.

– Prašau pasakyti, ką jūs laikote geromis mintimis ir gyvenimu pagal Dievo įsakymus?

– Yra įvairių gerų minčių, – atsakė Krikščionis. – Vienos jų apie mus pačius, kitos apie Dievą, apie Kristų, o dar kitos – ir apie kitus dalykus.

– O kokios būtų geros mintys apie mus pačius?

– Tos, kurios sutinka su Dievo Žodžiu.

– O kada mintys apie mus pačius sutinka su Dievo Žodžiu?

– Kai mes patys save teisiame taip, kaip Dievo Žodis mus. Paaiškinsiu, ką noriu pasakyti. Dievo Žodis apibūdina žmones, kokie jie yra iš prigimties. „Nėra teisus, nėra nė vieno, nėra darančio gera, nėra nė vieno“. Jis taip pat sako, kad visi žmonių sumanymai yra blogi ir visos jų mintys nedoros, ir taip visados (Pr 6, 5;

Rom 3, 10 – 12). „Žmogaus jausmas ir mintis yra palinkę į pikta iš jaunystės“ (Pr 8, 21). Vadinasi, kai mes tai jaučiame bei suprantame, tada mūsų mintys yra geros, kadangi jos pagal Dievo Žodį.

– Niekada nepatikėsiu, kad mano širdis tokia bloga, – atsakė Neišmanėlis.

Krikščionis prakalbo:

– Todėl tu ir negalvojai gerai apie save per visą gyvenimą. Bet leisk man tęsti toliau. Kaip Žodis teisia mūsų širdis, taip jis teisia ir mūsų kelius. Kai mūsų mintys ir keliai sutinka su tuo sprendimu, kurį Dievo Žodis daro tiek apie vieną, tiek apie antrą, tada ir širdis, ir keliai yra geri, kadangi sutinka su Dievo Žodžiu.

– Paaiškinkite, ką jūs turite omenyje.

– Nagi, Dievo Žodis teigia, kad žmogaus keliai yra labai kreivi, klaidingi. Jis byloja, kad žmonės iš prigimties yra iškrypę iš tikrojo kelio ir jo nežino (Ps 125, 5; Rom 3, 12). Jei žmogus šitaip galvoja apie savo kelius, širdimi jausdamas, jo mintys sutinka su Dievo Žodžio sprendimu.

– Kokios yra geros mintys apie Dievą?

– Čia tinka tas pat, ką pasakiau apie mūsų pačių mintis. Kai mintys apie Dievą sutinka su tuo, ką Dievo Žodis apie Jį sako, būtent, kai mes galvojame apie Jo asmenį bei savybes taip, kaip Dievo Žodis moko, tos mintys teisingos. Bet kalbėdami apie Dievą, kaip mes Jį suprantame, gerai galvojame apie Jį tada, kada suvokiame, jog Jis pažįsta mus geriau, nei mes patys save ir gali matyti mūsų nuodėmes tada, kai net mes patys jų nematome. Jis žino mūsų slapčiausias mintis, ir mūsų širdies gelmės yra visuomet atviros Jo akims. Taip pat, kada galvojame, jog mūsų teisumas Jam nepatinka, ir todėl Jis negali pakešti, kai mes, savimi pasitikintys, stojame Jo akivaizdon, nors tas pasitikėjimas remtųsi ir geriausiais mūsų atliktais darbais.

– Ar manai, kad aš toks kvailas, – sakė Neišmanėlis, – ir galvoju, jog Dievas nemato toliau už mane; arba kad aš ateičiau pas Dievą su geriausiais savo atliktais darbais.

– Tai kaip tu galvoji apie šį dalyką? – klausė Krikščionis.

– Trumpai tariant, aš manau, jog privalau tikėti Kristumi, kad būčiau išteisintas.

– Kaiptai? – klausė Krikščionis. – Tu manai, kad privalai tikėti Kristumi, tuo tarpu visai nematai, jog Jis tau reikalingas? Tu nematai nei savo įgimto, nei įgyto sugedimo, o esi tokios geros nuomonės apie save bei savo darbus, o tai aiškiai parodo, jog esi toks žmogus, kuris niekada nematė būtino reikalo prašyti Kristaus, kad išteisintų tave prieš Dievą. Kaipgi tada tu gali sakyti: „Aš tikiu Kristumi“.

– Nepaisant to, aš vis dėlto rimtai tikiu.

– Kuo gi tu tiki?

– Aš tikiu, kad Kristus numirė už nusidėjėlius, ir kad aš būsiu Dievo išteistas nuo prakeikimo todėl, kad Jis maloningai priims mano paklusnumą Jo įstatymams. Arba sakysime taip: Kristus per Savo nuopelnus padarys mano maldas priimtinas Dangiškajam Tėvui, ir taip aš būsiu išteisintas.

Krikščionis tarė:

– Leisk man apibūdinti šį tavo tikėjimo išpažinimą.

1. Tavo tikėjimas nerealus, kadangi nėra Dievo Žodyje aprašytas.

2. Tavo tikėjimas netikras, kadangi jis atskiria išteisinimą nuo Kristaus asmens teismo ir priskiria jį tavo paties teismui.

3. Tavo tikėjimas padaro Kristų ne tavo asmens, bet darbų išteisintoju, o tavo asmuo yra išteisinamas dėl tavo darbų; o tai yra klaidinga.

4. Šis tikėjimas yra apgaulingas todėl, kad patirsi Visagalio Dievo rūstybę. Tikėjimas verčia sielą, pajutusią, kad pražuvo per įstatymą, kuo greičiausiai bėgti ir ieškoti prieglaudos Kristaus teisme (tas Jo teismas nėra malonės aktas, per kurį Jis padaro tavo paklusnumą priimtina Dievui, jog tave išteisintų, bet Jo paties asmenišką paklusnumą įstatymui darant ir kenčiant už mus visa tai, ko įstatymas reikalavo iš mūsų). Taigi šį teismą, sakau, tikras tikėjimas priima; ir siela, įsupta į šio teismo skraistę ir per jį pristatyta Dievo akivaizdon, tyra, be dėmės, yra priimama ir išteisinama nuo pasmerkimo.

– Ką! – pasakė Neišmanėlis. – Jūs norėtumėte pasitikėti tuo, ką Kristus Savo asmeniu yra atlikęs be mūsų? Šitoks įsivaizdavimas atleisčių vadžias mūsų geiduliams ir leisčių mums gyventi taip, kaip

tik mums patinka. Argi svarbu, kaip gyvename, jei galime būti išteisinti nuo visko per Kristaus asmens teisumą, kad tik Juo tikime?

– Tavo vardas – Neišmanėlis. Koks tavo vardas, toks ir tu pats esi, – atsakė Krikščionis. – Kaip tik šis atsakymas tai įrodo. Tu nieko neišmanai apie išteisinantį Kristaus teisumą ir lygiai taip pat nieko neišmanai, kaip per tikėjimą galėtumei apsaugoti savo sielą nuo smarkios Dievo rūstybės. Tu nieko neišmanai ir apie išgelbėjimo tikint Kristaus teisumu rezultatus, kurių tikslas yra palenkti ir laimėti Dievo širdį, mylėti Jo vardą.

– Paklausk jį, – paliepė Viltinģasis Krikščioniui, – ar Kristus buvo jam kada nors apsireiškęs iš dangaus?

Neišmanėlis tarė:

– Ką!? Tu toks, kuriam reikia apsireiškimų? Esu įsitikinęs, jog tai, ką jūs ir visi, panašūs į jus, sakote, yra ne kas kita, kaip pamišusio proto kliedėjimas.

– Bet, mielas žmogau, – atsiliepė Viltinģasis, – Kristus yra taip Dievo paslėptas nuo bet kokio žmogaus prigimto suvokimo, kad niekas negali Jo pažinti ir būti per tai išgelbėtas, jei Dievas Tėvas Jo jam neapreiškia.

– Tai jūsų tikėjimas, bet ne mano. Manasis, nė kiek tuo neabejoju, yra toks pat geras, kaip ir jūsų, nors mano galva ir nėra tokia pilna visokių svaičiojimų kaip jūsiškės, – kalbėjo Neišmanėlis su panieka apie tai, ko nežinojo.

– Leisk ir man tau žodį tarti, – vėl pasakė Krikščionis. – Neturėtumei taip niekinamai kalbėti apie šį dalyką, nes galiu drąsiai tvirtinti (lygiai kaip mano mielas bendrakeleivis), jog niekas negali pažinti Jėzaus Kristaus, jei Dangiškasis Tėvas jam Jo neapreiškia. Taip pat ir tikėjimas, per kurį siela pažįsta Kristų (jei tai tikras tikėjimas), turi būti sukurtas visa viršijančiu Jo jėgos didumu (Mt 11, 27; 1 Kor 12, 3; Ef 1, 17 – 19). O apie šio tikėjimo poveikį, kaip matau, tu, vargše Neišmanėli, nieko nežinai. Taigi pabusk, pamatyk savo apgailėtiną būklę ir skubėk prie Viešpaties Jėzaus. Per Jo teisumą, kuris yra Dievo teisumas (kadangi Jis pats yra Dievas), tu būsi išgelbėtas nuo pasmerkimo.

– Jūs per greitai einate, – tarė Neišmanėlis, – aš negaliu su jumis suspėti. Jūs eikite pirmi, o aš turiu valandėlę atsilikti.

Tada jie tarė:

- Na, Neišmanėli, tai kuo tu remiesi,
Jei dešimt kartų duotą patarimą vis atmeti?
Jei taip, tai greitai teks patirti tai,
Kiek blogio teikia nepaklausymas toksai.
Tad atsimink, žmogau, kol laikas, nebijok ir paklausk,
Nes geras patarimas išgelbėja daug syk.
Bet jei toliau jį niekinsi, tada tikrai
Bus tau pačiam, o Neišmanėli, dėl to blogai.

Po to Krikščionis kreipėsi į savo draugą:

- Na, mano mielas Viltinasai, matau, kad mes vėl turime keliauti vieni.

Vėliau sapne išvydau, kad jie greitai nuėjo pirma, o Neišmanėlis žingsniavo iš paskos, vos vilkdamas kojas. Tada Krikščionis tarė savo draugui:

- Man labai gaila to vargšo žmogaus, nes galų gale jam iš tiesų baigsis blogai.

– Deja, – tarė Viltinasai, – mūsų mieste yra daug tokių žmonių, kurių padėtis panaši į jo. Tai ištisos šeimos, net gatvės. Tokių yra net tarp piligrimų. O jeigu mūsų apylinkėje daug tokių yra, tai kiek, kaip manai, turi jų būti jo gimtinėje?

– Iš tiesų, Dievo Žodis moko: „Jis apakino jų akis, kad nematytų“. Dabar, kai esame vieni, pasakyk, ką tu manai apie tokius žmones? – klausė Krikščionis. – Ar jie, tavo nuomone, niekada neįsijautė nuodėmės ir dėl to niekada neįsijuto baimės dėl savo pavojingos padėties?

– Bet tu pats atsakyk į tą klausimą, – pratarė Viltinasai, – kadangi už mane esi vyresnis.

– Man atrodo, – kalbėjo Krikščionis, – jie kartais gal ir patiria tai, tačiau, būdami iš prigimties neišmanėliai, nesupranta, jog toks nuodėmingumo pajutimas eina jiems į gera. Todėl jie iš visų jėgų stengiasi jį nuslopinti ir, nieko nebodami, toliau sau meilikauja klausydami širdies.

– Aš tikrai tikiu, jog, kaip tu sakai, – pratarė Viltinasai, – baimė išsina žmonėms į gera ir verčia juos tuoju pradėti piligrimų kelionę.

– Nėra jokios abejonės, jog visa tai daro baimė, jei ji teisinga, nes Dievo Žodis sako: „Baimė Viešpaties yra išminties pradžia“ (Job 28, 28; Ps 111, 10; Pat 1, 7 – 10).

– O kaip tu nusakytumei teisingą baimę?

– Tikra arba teisinga baimė atpažįstama iš trijų dalykų:

1. Pagal tai, iš ko ji kyla: ją sukelia išganingas nuodėmės jautimas.

2. Ji verčia sielą tvirtai išpažinti Kristų, kad gautų išgelbėjimą.

3. Ji sukelia ir toliau palaiko sieloje didelę pagarbą Dievui, Jo Žodžiui bei Jo keliams, išlaiko sielą jautrią ir daro ją prisibijančią, kad nenusisuktų nei į dešinę, nei į kairę prie to, kas galėtų daryti Dievui negarbę, sudrumsti sielos ramybę, nuliūdinti Dvasią arba suteikti priežastį priešui ją šmeižti.

Viltingasis tarė:

– Gerai pasakyta. Manau, kad tu tikrą tiesą kalbėjai. Ar jau dabar perėjome Užburtąją žemę?

– Kodėl klausi? Ar tau nusibodo šis mūsų pokalbis?

– Tikrai ne. Aš tik norėjau sužinoti, kur mes esame.

– Jie mano, jog velnias sukelia tuos būgštavimus, nors iš tikrųjų juos sukelia Dievas, ir, taip galvodami, priešinasi jiems, kaip dalykams, kurie siekia juos parblokšti. Antra, jie taip pat mano, jog šie būgštavimai siekia pakenkti tikėjimui, kai tuo tarpu (vargas jiems!) tie vargšai apgailėtini žmonės jo visai neturi. Todėl jų širdys dėl šių būgštavimų darosi užkietėjusios. Trečia, jie įsivaizduoja, kad nereikėtų bijoti, todėl, nepaisant kylančių būgštavimų, pasidaro per daug savimi pasitikį. Ketvirta, jie mato, kad šie būgštavimai gali atimti iš jų pasigailėtiną seną savo pačių šventumą, todėl ir priešinasi jiems, kiek tik begalėdami.

– Šiek tiek žinau tai iš savo patyrimo. Kol nepažinau savęs, taip buvo ir man.

– Na, tai paliksime ramybėje tam kartui mūsų kaimyną Neišmanėlį, – pasakė Krikščionis, – ir imsime kito naudingo klausimo.

– Visa širdimi pritariu, bet tu ir vėl turėsi pradėti, – atsakė Viltingasis.

– Ar tu prieš kokią dešimtį metų pažinai vieną žmogų iš jūsų

krašto, vardu Laikinasis, kuris buvo labai stropus religijos klausimuose?

– Ar pažinau jį? – atsakė Vilingasis. – O kaipgi, jis gyveno gretimai su žmogumi, vardu Atgailautojas, Sugedimo mieste, kuris yra apie dvi mylias nuo Teisingumo miesto.

– Visai teisingai. Jis gyveno su juo po vienu stogu. Tasai žmogus kartą labai pasikeitė. Manau, kad jis tada šiek tiek pamatė ir savo nuodėmes, ir koks atlyginimas už jas laukia.

– Aš irgi taip manau, kadangi (mano namas yra ne daugiau kaip už trijų mylių nuo jo) jis dažnai ateidavo pas mane ir dažnai verk-davo. Man iš tiesų buvo gaila to žmogaus, ir aš dėjau į jį viltis.

– Jis man kartą sakė, – pridūrė Krikščionis, – jog pasiryžęs tap-ti piligrimu, kaip štai mes dabar. Bet staiga susipažino su vienu žmogumi, vardu Savęs Išgelbėjimas, ir nuo to laiko pasidarė man svetimas.

– Kadangi kalba sukasi apie jį, tai panagrinėkime truputį, kodėl jis ir panašūs į jį taip staiga pasikeičia, – pasiūlė Vilingasis.

– Tai gali būti naudinga, bet pradėk tu.

– Mano nuomone, – pradėjo Vilingasis, – tam yra keturios priežastys:

Pirma, nors tokių žmonių sąžinė yra pabudusi, tačiau jų galvo-sena nėra pasikeitusi, todėl, kai kaltės pajutimas išblėsta, nebelieka to, kas verčia juos būti religingais, ir jie savaimė grįžta prie senojo elgesio būdo. Pasitvirtina, kas parašyta, ką sako šis tikras priežodis: „Šuo sugrižo prie savo vėmalo“ (2 Pt 2, 22). Taigi, sakau, šie žmonės karštai siekia dangaus vien dėl to, kad jaučia pragaro kančių baimę. Bet vos tik apimsta jų pragaro jutimas ir pasmer-kimo baimė, atšala ir dangaus bei išgelbėjimo troškimas. Tad ir atsitinka taip, kad, dingus jų kaltės jausmui bei baimei, užgęsta ir jų troškimas dangaus bei laimės, jie vėl grįžta prie savo senojo elgesio būdo.

Antra priežastis yra ta, kad juos užvaldo nemaža vergiška baimė. Kalbu čia apie jų baimę dėl žmonių, nes: „Kas bijo žmo-gaus, greitai sukluks“ (Pat 29, 25). Nors jie karštai siekia dangaus, kol pragaro liepsnos svilina jų ausis, bet, siaubui truputį praėjus, apsigalvoja, būtent, kad gera būti protingu nerizikuojant visko

netekti, arba mažiausia įsivelti į neišvengiamus ir visai bereikalingus vargus. Tokiu būdu jie ima vėl sutarti su pasauliu.

Trečia, negarbė, kuri lydi religiją, stovi kaip kokia kliūtis jiems skersai kelio. Jie išdidūs ir pasipūtę, o tikėjimas jų akyse žemas ir niekintinas, nes jie, netenką pragaro ir būsimosios rūstybės baimės, vėl grįžta prie savo ankstyvesnio elgesio.

Ketvirta, kaltės jausmas ir pragaro siaubų apmąstymas jiems tikra kančia. Jie nemėgsta numatyti savo nelaimės, kol dar jos nėra, nors galbūt toks išankstinis savo nelaimės numatymas galėtų priversti juos bėgti ten, kur teisieji bėga ir lieka saugūs. Kadangi jie, kaip anksčiau užsiminiau, vengia netgi minčių apie kaltę ir siaubą, todėl, vos išsivadavę nuo siaubo ir Dievo rūstybės jausmų, jų širdys užkietėja, ir jie pasirenka tokį elgesį, kuris daro juos vis piktesnius.

– Tu įsigilinau į dalyko esmę, – pritarė Krikščionis, – nes svarbiausia visko priežastis yra ta, kad nusikaltėlis, kuris prieš teisėją virpa, dreba ir, kaip atrodo, kuo nuoširdžiausiai gailisi (bet to priežastis yra tik kartuvių baimė, o ne pasibjaurėjimas savo nusikaltimu), iš tikrųjų tik apsimitinėja. Vos tik tas žmogus atgaus laisvę, vėl bus vagis ir toks pat nedorėlis. Tuo tarpu jei jo nusistatymas būtų pasikeitęs, jis taptų visai kitokiu žmogumi.

Štai aš tau išdėščiau priežastis, kodėl jis vėl nusideda, – sakė Viltingas, – o dabar tu parodyk man, kaip tas nuopolis įvyksta.

– Mielu noru tai padarysiu, – atsakė Krikščionis.

1. Jie daugiau visai negalvoja apie Dievą, mirtį ir būsimąjį teismą.

2. Po to jie pamažu nusikrato asmens religinių pareigų, pavyzdžiui, slaptųjų maldų savo kambarėlyje dėl geidulių pažabojimo, budėjimų, gailėjimųsi dėl nuodėmės ir panašiai.

3. Po to jie ima vengti gyvybingų ir karštų krikščionių draugystės.

4. Paskui jie atšala nuo viešųjų pareigų, kaip Dievo Žodžio klausymo, jo skaitymo, pamaldžių susibūrimų ir panašiai.

5. Jie pradeda ieškoti klaidų ir kalčių kitų pamaldžių žmonių gyvenime ir daro tai su velnišku apskaičiavimu, kad (dėl kai kurių savo silpnybių) turėtų lyg ir kokį pasiteisinimą visai nusikratyti savo pamaldumo.

6. Jie ima šlietis prie besirūpinančių kūnu, patvirkusių, tuščių žmonių ir su jais bendrauti.

7. Po to duoda valią tuštiesiems poelgiams ir labai apsidžiaugia, jei gali pamatyti tuos dalykus ir kituose žmonėse, kurie laikomi teisingais, kad galėtų drąsiau elgtis, remdamiesi jų pavyzdžiu.

8. Dabar jie pradeda atvirai žaisti mažomis nuodėmėmis.

9. O būdami jau užkietėję, aiškiai pasirodo, kas esą. Vėl išplukdyti į nelaimingą nuodėmių srovę, jie pasiklysta apgaudinėdami pačius save, nebent koks malonės stebuklas juos nuo to sulaikytų.

12 skyrius

Mirties upė ir Dangiškojo miesto vartai

Dabar sapne regėjau, kad per tą laiką piligrimai jau įėjo į Mylimosios šalį (Iz 62, 4 – 12; Pat 2, 10 – 12), kurios oras buvo labai kvapnus ir malonus. O kadangi kelias vedė tiesiai per tą šalį, jie kurį laiką džiaugėsi ir buvo laimingi. Jie ten nuolat girdėjo paukščių giedojimą ir matė gėles pražystant. Šiame krašte saulė šviečia ir dieną, ir naktį, todėl Mirties šešėlio slėnis buvo likęs toli nuo čia, ir milžinui Nusiminimui jų nebuvo įmanoma pasiekti. Ir Abejojimo pilies nė matyti nesimatė. Jie prieš save jau matė Dangiškąjį miestą, į kurį keliavo. Čia juos pasitiko to miesto gyventojai, kadangi šioje vietoje paprastai vaikščiodavo Žibantieji, nes šalis buvo prie pat dangaus ribos. Šiame krašte buvo atnaujinta sandora tarp Nuotakos ir Jaunikio. Iš tiesų čia „kaip jaunikis džiaugiasi savo nuotaka, taip jų Dievas džiaugiasi jais“. Jiems netrūko kviečių bei vyno, kadangi jie rado gausybę visko, ko ieškojo visos savo kelionės metu. Jie girdėjo garsus, sklindančius iš miesto: „Sakykite Siono dukteriai: Štai tavo išgelbėjimas ateina! Štai Jo atlyginimas yra su Juo!“ Čia to krašto gyventojai vadino juos šventaisiais žmonėmis, Viešpaties išpirktaisiais, išrinktaisiais ir t.t.

Beeidami per šį kraštą, jie džiūgavo labiau, negu keliaudami kitomis vietomis. Ir juo labiau jie artėjo prie Dangiškojo miesto,

juo geriau ir aiškiau jį matė. Jis buvo pastatytas iš perlų ir brangiųjų akmenų, gatvės grįstos auksu, todėl dėl miesto skaistumo ir atsimušančių į jį saulės spindulių Krikščionių apėmė neapsakomo ilgesio priepuoliai. Jie pagulėjo valandėlę netoli miesto. Abu ilgėjosi miesto ir jų karštai mylimo Viešpaties bei Išgelbėtojo.

Truputį sustiprėję ir geriau iškęsdami savo ilgesį, jie keliavo toliau ir prisiartinę prie sodų, vynuogynų ir daržų, kurių vartai vedė į vieškelio pusę. Ten piligrimai pamatė bestovintį kelyje sodininką, kurio paklausė:

– Kieno šie gražieji vynuogynai ir sodai?

Jis atsakė:

– Jie yra Karaliaus ir pasodinti Jo paties džiaugsmui bei piligrimų paguodai.

Sodininkas įvedė juos į vynuogynus ir pakvietė atsigavinti skaniais vaisiais (Įst 23, 24). Jis taip pat jiems parodė Karaliaus mėgstamus takus bei lapines. Keleiviai čia pasiliko ir atsigulė miegoti.

Aš mačiau savo sapne, kad jie kalbėjo per miegą daugiau negu visos kelionės metu. O man dėl to susimąščius, sodininkas, kreipdamasis kaip tik į mane, tarė:

– Ko susimąstei? Šiuose vynuogynuose augančių vynuogių tokia savybė, jog „nuteka švelniai ir padaro, kad miegančiųjų lūpos kalbėtų“.

Aš išvydau, jog nubudę jie ruošėsi eiti tolyn į miestą. Bet, kaip sakiau, saulės atspindys (nes miestas buvo iš gryno aukso (Apr 21, 18)) buvo toks skaistus, kad jie negalėjo į jį žiūrėti atidengtu veidu, o tik per tam tikslui padarytą instrumentą (2 Kor 3, 18). Aš mačiau, jog toliau bekeliaujant, juos pasitiko du vyrai, apsirengę auksu žibančiais rūbais, o jų veidai taip pat spindėjo šviesa.

Šie vyrai paklausė piligrimų, iš kur jie ateina, ir šie pasisakė. Jie taip pat klausinėjo, kur keleiviai radę sau pastogę, kokius sunkumus bei pavojus ir kokį nuraminimą bei džiaugsmus patyrę kelionėje. Keleiviai jiems papasakojo. Tada juos sutikusieji vyrai sakė: „Jums dar teks susidurti tik su dviem sunkumais, o po to jau atsidersite mieste“.

Krikščionis ir jo bendrakeleivis prašė tų dviejų vyrų, kad eitų drauge su jais, ir tie vyrai sakėsi eisią.

– Bet, – kalbėjo jie, – jūs tai turite įgyti savo tikėjimu.

Toliau jie keliavo drauge, kol priėjo taip arti, jog matėsi Dangiškojo miesto vartai.

Dabar mačiau, kad tarp jų ir miesto tekėjo upė, tačiau per ją nebuvo jokio tilto, nors upė atrodė labai gili. Pamatę upę, piligrimai buvo pritrenkti, bet einą kartu su jais vyrai tarė: „Jūs turite pereiti upę, kitaip nepasieksite vartų“.

Piligrimai ėmė klausinėti, ar nėra kito kelio. Vyrai atsakė:

– Taip, yra, bet nuo pat pasaulio sukūrimo niekam, išskyrus dviem, būtent, Enochui irelijui, nebuvo leista eiti tuo keliu ir nebus leista, kol suskambės paskutinis trimitas.

Piligrimai, ypač Krikščionis, visai nusiminė ir žvalgėsi čia į vieną, čia į kitą pusę. Bet jie negalėjo surasti kito kelio, kuriuo eidami išvengtų upės. Tada klausė tuos vyrus, ar upė visur labai gili. Šie atsakė, jog ne visur, bet jie nieko negalį padėti, nes keliautojai rasią upę gilesnę ar seklesnę pagal tai, kiek jie tikį šios šalies Karaliumi.

Tada jie ryžosi lipti į vandenį. Bet, ką tik įžengęs, Krikščionis ėmė skęsti ir savo draugui Viltinėjimui šaukė:

– Aš skęstu į gelmes, didelės bangos eina per mano galvą!

Jo draugas atsakė jam:

– Nenusimink, mielas broli, aš jaučiu dugną, kuris yra kietas.

Krikščionis atsakė:

– Ak, mielas mano drauge, mane apėmė mirties nuojauta. Aš nepamatysiu tos šalies, kur teka pieno ir medaus upės.

Sulig tais žodžiais tamsa bei išgąstis apėmė Krikščionį, ir jis nieko priešais save nebematė. Jis beveik neteko sveikos nuovokos, negalėjo nei atsiminti, nei kalbėti apie kokį nors malonų prisiminimą, kurį jam teko patirti kelionėje. Visi jo žodžiai rodė, kad jo protą apėmęs siaubas, o širdį kankina baimė, jog nuskęs toje upėje ir niekuomet nebeįsisiąs pro vartus. Kaip aplink stovintieji pastebėjo, jį dažnai apnikdavo neramios mintys apie nuodėmes, kurias įvykdė tiek jau tapęs piligrimu, tiek ir anksčiau. Jį vargino baidyklų ir piktųjų dvasių šmėklos. Tai buvo galima suprasti iš jo retkarčiais pasakomų žodžių.

Viltinėjimui buvo daug vargo laikyti savo brolio galvą virš van-

dens. Kartais jis jau visai pasinerdavo, o po valandėlės vėl iškildavo vos gyvas. Vilingasis stengėsi jį paguosti, sakydamas:

– Broli, aš matau vartus ir žmones, mus sutinkančius.

Bet Krikščionis į tai atsakydavo:

– Tai tavęs, tai tavęs jie laukia. Tu visuomet buvai pilnas vilties, kiek aš tave pažįstu.

– Bet juk ir tu toks buvai, – sakė jis Krikščioniui.

– Ak, broli, – atsiliepė tas, – jei būčiau teisus, Jis dabar keltųsi man padėti, bet dėl mano nuodėmių Jis įvedė mane į žabangas ir paliko.

Tada Vilingasis tarė:

– Mielas broli, tu visai pamiršai tą Šventojo Rašto vietą, kur pasakyta apie Dievo nebijančiuosius: „Jie nepatiria sopulių; sveikas ir riebus yra jų kūnas. Žmogaus vargo jie nepažįsta ir neištinkami, kaip kiti žmonės“ (Ps 73, 4 – 5). Tie vargai bei kančios, kuriuos tau tenka patirti šiuose vandenyse, nėra ženklas, jog Dievas tave paliko, bet išbandymas, ar tu prisiminsi, kiek patyrei Jo malonės iki šiol, ir ar gyvensi Juo sielvartaudamas bei vargdamas.

Sapnavau, kad Krikščionis valandėlę susimąstė. Vilingasis jam pasakė dar šiuos žodžius:

– Būk linksmas, Jėzus Kristus išgydo tavo žaizdas.

Sulig tais žodžiais Krikščionis garsiai sušuko:

– O, aš vėl Jį matau, ir Jis sako man: „Kai tu eisi per vandenį, aš būsiu su tavim ir upės nepaskandins tavęs“ (Iz 43, 2). Jie abu įgavo drąsos, o priešas tylėjo kaip akmuo, kol jie perėjo. Todėl Krikščionis netrukus surado dugną, kur galėjo atsistoti, o likusi upės dalis buvo sekli. Taip jie perėjo į kitą pusę.

Kitoje upės pusėje, ant kranto, jie vėl pamatė tuos du žibančius vyrus, kurie jų laukė. Jiems išlipus iš upės, jie pasveikino piligrimus, sakydami: „Mes esame patarnaujančios dvasios, atsiųstos padėti tiems, kurie turi būti išgelbėti“.

Po to jieėjo drauge vartų link.

Jūs turite atsiminti, kad miestas stovėjo ant didžiulės kalvos, tačiau piligrimai lengvai kopė į tą kalvą, kadangi su jais buvo tie du vyrai, kurie vedė juos aukštyn, paėmę už parankių. Jie buvo palikę upėje mirtingųjų rūbus, taigi lipo aukštyn labai vikriai ir greitai,

nors pamatas, ant kurio pastatytas Dangiškasis miestas, buvo aukštesnis už debesis. Todėl jie žengė aukštyn per oro erdvę, o beeidami maloniai kalbėjosi, džiaugdamiesi, kad saugiai perėjo upę ir kad juos globoja tokie garbingi palydovai.

Jie su Žibančiais kalbėjosi apie tos vietos puikumą. Jie sakė keleiviams, jog čionykščio grožio bei šlovės negalima nė apsakyti.

– Ten, – sakė jie, – yra Siono kalnas, dangiškoji Jeruzalė, kur susirinkę daug tūkstančių angelų ir tobulų išteisintųjų sielų (Žyd 12, 22 – 24).

– Jūs dabar einate, – pasakojo jie, – į Dievo rojų, kur išvysite gyvybės medį ir valgysite jo niekada nevystančių vaisių. O kai ten nueisite, jums bus duoti balti rūbai, ir kiekvieną dieną vaikščiosite bei kalbėsite su Karaliumi visą amžinybę (Apr 2, 7; 3, 4 – 5; 22, 5). Ten jūs daugiau nematysite to, ką teko matyti, kai buvote žemesnėje sferoje – žemėje, būtent: nuliūdimo, ligos, skausmo ir mirties, „nes ankstesnieji dalykai praėjo“ (Iz 65, 16 – 17). Jūs dabar einate pas Abraomą, Izaoką, Jokūbą ir pas pranašus, kuriuos Dievas apsaugojo nuo būsimojo blogio ir kurie dabar ilsisi, būdami teisūs.

Tada piligrimai paklausė:

– Ką mes turėsime daryti toje šventoje vietoje?

Į tai jiems buvo atsakyta:

– Jūs ten būsite paguosti už visą jūsų vargą ir patirsite džiaugsmą už visą savo sielvartą; jūs galėsite pjauti tai, ką pasėjote, būtent, vaisius dėl visų jūsų ašarų, maldų ir kentėjimų Karaliaus kelionės metu (Gal 6, 7 – 8). Jūs galėsite dėvėti aukso karūnas ir džiaugtis bei gėrėtis, nes jums bus nuolat matomas ir apsireikš Šventasis, jūs matysite Jį tokį, koks yra (1 Jn 3, 2). Ten jūs taip pat nepaliaudami tarnausite garbindami, giedodami ir dėkodami Tam, Kuriam norėjote tarnauti būdami žemėje, nors tai jums sunkiai sekėsi dėl kūno silpnybių. Ten jūsų akys džiaugsis, matydamos Visagalį, o ausys, – girdėdamos Jo malonų balsą. Ten džiaugsitės vėl susitikę draugus, kurie yra nuėję pirma jūsų; ten jūs su džiaugsmu pasitiksime kiekvieną, kuris po jūsų ateis į tą šventą vietą. Taip pat būsite garbingai bei didingai aprengti ir pasodinti į vežimą, tinkamą važiuoti drauge su Garbės Karaliumi. Kai Jis ateis, lydimas trimito garsų, lyg ant vėjo sparnų, jūs eisite su Juo; o kai Jis sėdės teismo soste, ir jūs

sėdėsite šalia. Net kai Jis pasmerks visus, darančius pikta, ar tai būtų angelai, ar žmonės, jūs turėsite balsą tame teisme, kadangi jie buvo Jo ir jūsų priešai. Kai Jis vėl sugrįš į Dangiškąjį miestą, jūs irgi įeisisite į jį, lydimi trimitų garsų, ir būsite visuomet su Juo (1 Tes 4, 13 – 17; Jud 14 – 15; Dan 7, 9 – 10; 1 Kor 6, 2 – 3).

Jiems besiantinant prie vartų, pulkas žmonių išėjo jų pasitikti. Tie du Žibantieji sakė:

– Tai tie vyrai, kurie mylėjo mūsų Viešpatį, kol gyveno pasaulyje, ir kurie dėl Jo švento vardo viską paliko. Jis pasiuntė mus jų atvesti, taigi mes ir atlydėjome juos iki čia, kad įeitų ir su džiaugsmu pamatytų savo Atpirkėjo veidą. Dangiškasis būrys garsiai sušuko: „Palaiminti, kurie pakviesti į Avinėlio vestuvių pokylį“ (Apr 19, 9). Šiuo metu taip pat išėjo jų pasitikti keletas Karaliaus trimitininkų, apsirengusių baltais, švytinčiais drabužiais. Nuo jų melodingo ir skardaus trimitavimo net dangus aidėjo. Šie trimitininkai šauksmais ir trimitų garsais dešimt tūkstančių kartų sveikino Krikščionį ir jo draugą, atvykusius iš pasaulio.

Paskui jie apstojo juos iš visų pusių tartum sargybiniai: vieni ėjo pirma, antri iš paskos, dar kiti iš dešinės, o kiti iš kairės pusės. Jiems einant per aukštutines sferas, trimitininkai nepaliovė trimituoti melodinguais aukštais garsais, kad atrodė, tartum pats dangus būtų nužengęs jų pasitikti. Ir toliau jie ėjo drauge. Be linksmos muzikos, trimitininkai dar žvilgsniais bei gestais kartais vis rodė Krikščioniui bei jo broliui, kad mielai juos priima į savo tarpą ir su džiaugsmu atėjo jų pasitikti. Dabar šie du vyrai, sujaudinti skambios angelų muzikos, jautėsi tarsi danguje, dar jo nepriėję. Jie matė priešais ir patį Dangiškąjį miestą, ir manėsi girdyti ten skambinant visais varpais, sveikinant juos atvykus. Bet visų labiausiai jaudino šiltos ir džiugios mintys, kad jie ten gyvens drauge su angelais ir taip bus per amžių amžius. Ak, kokie žodžiai gali apsaityti šį šlovingą jų džiaugsmą!

Priėję prie vartų, jie virš jų pamatė užrašą aukso raidėmis: „Palaiminti, kurie išsiplauna savo drabužius, kad įgytų teisę į gyvybės medį ir galėtų įžengti pro vartus į miestą“ (Apr 22, 14).

Po to sapne mačiau, kad žibantieji vyrai liepė jiems prie vartų šūktelėti. Tai padarius, keletas, būtent Henochas, Mozė, Elisas ir kiti pasižiūrėjo iš aukštai per vartų viršų. Jiems buvo pasakyta:

– Šie piligrimai atėjo iš Pražūties miesto dėl meilės šios vietas Karaliui.

Kiekvienas piligrimas įteikė savo pažymėjimą, kurį buvo gavę kelionės pradžioje. Tie pažymėjimai buvo nunešti Karaliui, kuris, perskaitęs juos, tarė:

– Kur yra tie vyrai?

Jam buvo atsakyta:

– Jie stovi lauke už vartų.

Tada Karalius įsakė atidaryti vartus, kad įeitų teisieji žmonės, kurie „laikosi ištikimybės“ (Iz 26, 2).

Išvydau, kad tie du vyrai įėjo per vartus. Įėjusieji tapo perkeisti: jiems užvilko spindinčius rūbus.

Kiti pasitiko juos su arfomis bei karūnomis ir įteikė jas piligrimams: kad arfomis garbintų Dievą, o karūnas – kaip garbės ženklą. Tada išgirdau, kad iš džiaugsmo vėl imta skambinti visais miesto varpais, o piligrimams buvo pasakyta: „Įeikite į savo Šeimininko džiaugsmą“ (Mt 25, 23). Girdėjau tuos du vyrus garsiai giedant: „Sėdinčiajam soste ir Avinėliui tebūnie gyrius, ir pagarba, ir šlovė, ir valdžia per amžių amžius!“ (Apr 5, 13).

O kai atidarė vartus, kad įleistų tuos du vyrus, aš pažvelgiau jiems iš paskos: miestas švietė kaip saulė, gatvės buvo grįstos auksu, o jose vaikščiojo daug žmonių su karūnomis ant galvų, su palmėmis rankose ir su aukso arfomis, kad galėtų giedoti garbės giesmes.

Tarp jų buvo daug tokių, kurie turėjo sparnus. Jie vieni kitiems nuolat kartojo: „Šventas, šventas, šventas yra Viešpats!“ Po to vartai buvo uždaryti, o aš, visa tai pamatęs, panorau pats būti jų tarpe.

Dar tebežiūrėdamas į visus tuos dalykus, aš atsigrėžiau atgal ir pamačiau Neišmanėlį, ateinantį prie upės kranto. Jis greitai ją perėjo, nepatyręs netgi pusės tų sunkumų, su kuriais kitiems dviems teko susidurti. Atsitiko taip: tuo metu ten buvo keltininkas, vardu Tuščias Pasitikėjimas, kuris savo valtimi perkėlė jį per upę. Jis, kaip ir tie du, kuriuos mačiau, lipo aukštyn į kalną, kad pasiektų vartus, tik tai ėjo vienas, ir niekas nepasitiko jo nė su mažiausiu padrašinimu. Priėjęs prie vartų, Neišmanėlis pasižiūrėjo į užrašą virš vartų ir pradėjo belstis, manydamas, kad jam tuojau turėtų būti atidaryta. Bet tie vyrai, kurie žiūrėjo per vartų viršų, paklausė jį:

– Iš kur tu ateini ir ko norėtumei?

Jis atsakė:

– Aš valgiau ir gėriau Karaliaus akivaizdoje, ir Jis mokė mūsų gatvėse.

Jie paprašė jį pažymėjimo, kad galėtų nunešę parodyti jį Karaliui. Šis rausėsi užantyje ieškodamas pažymėjimo, ir nerado. Vyras klausė jį:

– Argi tu neturi pažymėjimo?

Jis neatsakė į tai nė žodžio. Jie pranešė apie jį Karaliui, bet Valdovas nepanoro ateiti jo pasižiūrėti, tiktai įsakė tiems dviems Žibantiesiems, kurie atvedė Krikščionį ir Viltį į miestą, išėjus paimti Neišmanėlį, surišti jam rankas bei kojas ir nugabenti šalin. Šie paėmė jį, oru nunešė prie durų, kurias mačiau kalvos šone, ir padėjo ten. Pamačiau, kad yra kelias, vedęs į pragarą net nuo pačių dangaus vartų, lygiai kaip ir nuo Pražūties miesto. Aš nubudau. Pasirodė, kad tai besas sapnas.

Išvada

Skaitytojau, tau sapną savo pasakiau.

Ar man išaiškinti jį galėsi jau?

Arba pats sau, o gal kaimynui? Tik žiūrėk,

Kad neiškreiptum jo prasmės. Tada, žinok,

Jis neatneš naudos, tik bus bėdos,

Nes, nesupratus jo, bus blogos pasėkos.

Žinok, taip pat neįsileisk labai

Šio sapno aiškinti žaismingai ir lengvai.

Tenekelia tau jo veikėjai bei vaizdai

Nei pykčio, anei juoko nerimtai;

Palik vaikams tai ir kvailiams, o tu

Ieškok prasmės dalykų pateiktų.

Atskleisk užuolaidas, be uždangos žiūrėk,

Metaforų sau išsiaiškinti netingėk

Ir ką jau rasi gero ir pamokančio tenai,

Į širdį įsidėki viską būtinai.

Atmesk, jei rasi priemaišų kokių, –
Tiktai ir aukso neišmesk kartu.
Tai kas, kad mano auksas „su slieku“ –
Juk dėl šerdies nemėtom obuolių!
Bet jei tu mesi viską kaip niekus,
Manau, kad vėl sapnuosiu aš sapnus.

Turinys

Pratarmė	3
Šventojo Rašto knygų pavadinimų santrumpos	4
Džono Bunjano gyvenimo aprašymas	5
1. Kelyje į Siauruosius vartus	9
2. Kelias ramybėn	26
3. Sunkumų kalnas ir gražieji rūmai	36
4. Pažeminimo ir Mirties šešėlio slėniai	53
5. Ištikimasis ir Šnekusis	60
6. Tuštybių mugė ir ištikimybė iki mirties	79
7. Naujasis kelionės draugas	89
8. Klystkeliais	101
9. Malonieji kalnai ir reginys į Dangiškąjį miestą	108
10. Netikras apaštalas ir Ateistas	114
11. Užburtoji žemė	125
12. Mirties upė ir Dangiškojo miesto vartai	141

Džonas Bunjanas

Bun – 242 **PILIGRIMO KELIONĖ**

/Iš anglų kalbos vertė D. Inkenaitė. – Šiauliai, Jona.

ISBN 9986-401-09-7

UDK 23/28

Džonas Bunjanas

PILIGRIMO KELIONĖ

SL 658. Tiražas egz. Užsakymas .

Išleido Lietuvos krikščioniško fondo

leidykla „Jona“, Tilžės 126a,

5400 Šiauliai. Spausdino

Džonas Bunjanas

PILGRIMO
KELIONĖ